

OBSAH

I. Identifikační údaje	4
I. 1. Název ŠVP	4
I. 2. Předkladatel a zřizovatel	4
I. 3. Platnost dokumentu	5
II. Charakteristika školy	6
II. 1. Historie školy	6
II. 2. Úplnost a velikost školy	6
II. 3. Vybavení školy	6
II. 4. Charakteristika pedagogického sboru	8
II. 5. Charakteristika žáků	8
II. 6. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	9
II. 7. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	10
II. 8. Servisní služby	11
II. 8. 1. Školní družina	11
II. 8. 2. Školní informační centrum – knihovna a studovna	11
II. 8. 3. Zájmová činnost	11
III. Charakteristika školního vzdělávacího programu	12
III. 1. Zaměření školy	12
III. 2. Výchovné a vzdělávací strategie	13
III. 3. Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně	23
III. 4. Začlenění průřezových témat	27

IV. Učební plán	36
IV. 1. Tabulace učebního plánu	36
IV. 2. Poznámky k učebnímu plánu	40
V. Učební osnovy	42
V. 1. Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	42
V. 1. 1. Vzdělávací obor: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	43
V. 1. 2. Vzdělávací obor: CIZÍ JAZYK	100
V. 1. 2. A. Vyučovací předmět: Anglický jazyk	100
V. 1. 2. B. Německý jazyk	132
V. 1. 2. C. Ruský jazyk	145
V. 1. 2. D. Francouzský jazyk	160
V. 1. 3. Vzdělávací obor: KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA	172
V. 2. Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	185
V. 2. 1. Vzdělávací obor: Matematika	185
V. 2. 2. Vzdělávací obor: FIGURKOVÁ ŠKOLIČKA	241
V. 2. 3. Vzdělávací obor: FINANČNÍ MATEMATIKA	247
V. 3. Vzdělávací oblast: INFORMATIKA	260
V. 4. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	298
V. 4. 1. Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět	299
V. 5. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	329
V. 5. 1. Vzdělávací obor: DĚJEPIS	329
V. 5. 2. Vzdělávací obor: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	346
V. 6. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	367
V. 6. 1. Vzdělávací obor: FYZIKA	367
V. 6. 2. Vzdělávací obor: CHEMIE	392
V. 6. 3. Vzdělávací obor: PŘÍRODOPIS	407

V. 6. 4. Vzdělávací obor: ZEMĚPIS	429
V. 7. Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	447
V. 7. 1. Vzdělávací obor: HUDEBNÍ VÝCHOVA	447
V. 7. 2. Vzdělávací obor: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	484
V. 8. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	506
V. 8. 1. Vzdělávací obor: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	506
V. 8. 2. Vzdělávací obor: TĚLESNÁ VÝCHOVA	522
V. 8. 3. Vzdělávací obor: POHYBOVÉ HRY	549
V. 9. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	555
V. 9. 1 Vzdělávací obor: PRACOVNÍ ČINNOSTI	555
VI. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	572
VI. 1. Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků	572
VI. 2. Autoevaluace školy	572
VII. Závěr	576

I. Identifikační údaje

I. 1. Název ŠVP:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Škola zdravého těla a rozumu

Č.j.: ZŠKom/278/2022

I. 2. Předkladatel a zřizovatel

Předkladatel: Základní škola Frýdlant nad Ostravicí, Komenského 420, příspěvková organizace

Adresa: Frýdlant nad Ostravicí, Komenského 420, PSČ: 739 11

Ředitelka školy: Mgr. Anna Matějová

Telefon: 558 677 307

Fax: 558 676 473

Email: reditel@zskomenskehofno.cz

Web: www.zskomenskehofno.cz

Zařazení do rejstříku škol:

IČO: 73184519, REDIZO: 650024117

IZO: 102 080 879 – základní škola – pracoviště Komenského 420 a pracoviště Nová Ves 47

119 600 307 – školní družina

Zřizovatel: Město Frýdlant nad Ostravicí

Adresa zřizovatele: Náměstí č. 3, 739 11 Frýdlant nad Ostravicí

Telefon: 558 675 744

E-mail na vedoucí odboru školství Ing. Iva Lichnová: ilichnova@frydlantno.cz

I. 3. Platnost dokumentu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) byl projednán a schválen v pedagogické radě dne 21. dubna 2022

Školská rada ŠVP ZV projednala dne 23. března 2022

ŠVP ZV nabývá platnosti dne 21. června 2022

Koordinátoři tvorby ŠVP ZV:

Mgr. Danuše Pavlisková – koordinátor pro 1. stupeň, email: pavliskova@zskomenskehofno.cz

Mgr. Barbora Fialová- koordinátor pro 2. stupeň, email: fialova@zskomenskehofno.cz

Iva Švrčková – koordinátor pro školní družinu, email: svrckova@zskomenskehofno.cz , tel: 736 102 667

Ve Frýdlantu nad Ostravicí dne 21. června 2022

Mgr. Anna Matějová

ředitel školy

II. Charakteristika školy

II. 1. Historie školy

Historie školy sahá do roku 1926, kdy byla na Komenského ulici zahájena výstavba nové budovy. Dne 1. 1. 1994 byla dokončena další přístavba, v následujících letech proběhla dostavba nové tělocvičny. Areál s přístavbou prostor pro 1. stupeň základní školy a školní družinu byl dobudován a předán k užívání v roce 2004. Kolaudace nového školního hřiště proběhla v říjnu 2005. V roce 2018 byla zkolaudována přístavba školní jídelny a dvou odborných učeben, pro výuku přírodopisu a zeměpisu a jazyková učebna. Ve stejném období proběhla rekonstrukce cvičné kuchyňky, jazykové učebny, učebny matematiky a dovybavení učebny chemie a fyziky. Oba projekty byly hrazeny z prostředků Evropské unie se spoluúčástí zřizovatele.

II. 2. Úplnost a velikost školy

Jsme úplnou školou s 1. až 9. ročníkem. Nacházíme se v centru města Frýdlant nad Ostravicí s dobrým dopravním spojením s okolními obcemi. Naši součástí je odloučené pracoviště na Nové Vsi, od hlavní budovy je vzdáleno asi 3 km.

Celková kapacita školy je stanovena na 610 žáků, z toho na odloučeném pracovišti činí 70 žáků. Výuka probíhá ve dvou až třech paralelních třídách, na Nové Vsi se vzdělávají žáci 1. až 4. ročníku v celkem čtyřech třídách.

Vzhledem k dobré dostupnosti školy pro okolní obce bez úplné ZŠ činí podíl dojíždějících žáků asi 1/3 celkového počtu žáků školy.

II. 3. Vybavení školy

V hlavní budově školy je 20 tříd, 8 odborných učeben (matematická, dvě jazykové učebny, cvičná kuchyňka, učebna dílen, PC učebna, učebna chemie a fyziky, učebna přírodopisu a zeměpisu) a 3 samostatné učebny školní družiny. Součástí školy je prostorná tělocvična a venkovní sportovní areál. Škola je bezbariérová, vybavená výtahem a plošinami. Budova na Nové Vsi má 3 prostorné funkčně zařízené kmenové učebny, jednu menší učebnu, PC učebnu, tělocvičnu, samostatnou místnost pro školní družinu, výdejnu stravy s jídelnou a školní travnaté hřiště v zahradním areálu.

Škola má světlé, čisté a estetické prostory. Na vzhledu školy se podílejí ve velké míře žáci a učitelé. Prostory pro výuku jsou dostatečné, každá učebna na 1. i 2. stupni je vybavena notebookem a dataprojektorem, na 1. stupni je to vždy třída s hracím koutkem, na 2. stupni jsou to kmenové třídy a samostatné odborné učebny přírodovědných předmětů, učebna PC, informační centrum s knihovnou, učebna pracovních činností se zázemím pro keramickou dílnu, keramická vypalovací pec, cvičná kuchyň. Škola má kvalitní hygienické zázemí (šatny s čistým vstupem vybavené šatními skříňkami pro žáky 5. – 9. ročníku, pro 1. – 4. ročník jsou zachovány klasické šatní klece), WC i pro tělesně postižené, hygienickou místnost a sprchy v souladu s normami. Na Nové Vsi jsou kmenové třídy rovněž vybaveny didaktickou technikou- počítač, dataprojektor. Škola disponuje hygienickým zázemím, které je v souladu s normami. Budova není bezbariérová.

K pohybovým aktivitám žáci využívají tělocvičnu, sportovní areál s 1 hřištěm na kopanou, 3 hřišti na házenou a odbíjenou. Součástí areálu je vrhačský sektor, sektor pro skok daleký, 3 dráhy pro běh na 60 m a 50 m a odpočinkový prostor pro činnost ŠD a menší děti. Povrch hřiště tvoří umělá tráva.

V jednotlivých podlažích školní budovy jsou prostorné a světlé chodby využívané pro relaxaci dětí o přestávkách (dětské basketbalové koše, míče, skákací panáky, švihadla, kruhy, stolní fotbal a další hry). V době volna a přestávek žáci mohou využívat odpočinkové koutky na chodbách a ve třídách, učebnu PC, informační centrum s knihovnou, nádvoří školy a školní hřiště. Pro veřejná vystoupení žáků využíváme sál Kulturního centra ve Frýdlantu nad Ostravicí.

Stravování je žákům zajištěno ve školní restauraci Scolarest, zde si žáci mohou rovněž zakoupit svačinky a jiné občerstvení.

Všichni vyučující mají své kabinety, které jsou propojeny telefonní sítí přes ústřednu na sekretariátu školy. V každém kabinetu mají k dispozici počítač s internetem, obě budovy mají pokrytí přes wi-fi. Kantoři také mají volný přístup na internet v učebnách, používají tiskárny a kopírky. Sportovní areál a tělocvičnu mohou ve stanovených hodinách využívat i učitelé. K relaxaci mohou využívat nabídky sportovního centra GIFF Aréna. K dispozici mají učitelskou knihovnu.

Materiálně-technické podmínky se stále zkvalitňují a dosahují vysoké úrovně. Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový software a e-učebnice. Ve třídách jsou umístěny notebooky a dataprojektory. Učebna chemie a fyziky má standardní vybavení, je zde rovněž dataprojektor s počítačem, digestoř a myčka chemického skla. Na škole jsou k dispozici tři interaktivní tabule s plně funkčním softwarem, jedna na 1. a dvě na 2. stupni. Vybavení tříd je doplněno řadou nástěnných map a obrazů. Výuka hudební výchovy probíhá v učebně vybavené klavírem a hi-fi věží se zařízením na karaoke. K výuce informatiky využíváme robotické pomůcky- ozoboty, bluebooty. Škola vlastní 3D tiskárnu.

Pozornost věnujeme žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně. Žáci s těmito přiznanými podpůrnými opatřeními jsou plně integrováni do běžných tříd, na základě doporučení školských poradenských zařízení jsou jim poskytovány hodiny speciální pedagogické péče, jsou pro ně vypracované plány pedagogické podpory a individuální vzdělávací plány. Školní speciální pedagog poskytuje dětem s vadami řeči logopedickou péči.

II. 4. Charakteristika pedagogického sboru

Chod školy zajišťují pedagogičtí pracovníci a vychovatelky školní družiny s odpovídajícím vzděláním. Všichni učitelé splňují odbornou a pedagogickou způsobilost. Ve škole pracuje školní poradenské pracoviště ve složení výchovný poradce, školní metodik prevence sociálně patologických jevů a speciální pedagog. Všichni pedagogičtí pracovníci si dále svou odbornost průběžně prohlubují dalším vzděláním, nejčastěji jde o prohlubování odbornosti v dané specializaci, studium jazyků, zdokonalení počítačových dovedností a problematiku společného vzdělávání, inkluze, osobnostně sociální rozvoj a rozvoj metod hodnocení žáků.

Škola má družinu s pěti až sedmi odděleními, z toho dvě jsou v budově v Nové Vsi. Na pracovišti Komenského 420 i Nová Ves 32 zajišťujeme provoz ranní družiny. Pedagogický sbor je doplněn o asistenty pedagoga, kteří se podílejí na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Všichni jsou pro svou práci plně kvalifikováni.

II. 5. Charakteristika žáků

Většina žáků jsou děti z okolí školy. Kromě místních dětí školu navštěvují i žáci z okolních obcí, převážně z Pstruží, Metylovic, Pržna, Malenovic a Čeladné. Máme zkušenosti i se vzděláváním dětí cizích státních příslušníků a dětí z Dětského domova v Čeladné. Máme dobré zkušenosti se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

II. 6. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

V řadě předmětů je uplatňováno ve větší míře projektové vyučování, bývá zařazena i výuka v blocích. Vyučující zařazují do svých předmětů krátkodobé i dlouhodobé projekty, školní nebo třídní. Jsou zaměřené na poznání historie a současnosti Frýdlantska, seznámení se s místními významnými osobnostmi. Všechny projekty jsou zaměřeny na tvorbu kolektivu, podporu týmové spolupráce a respektování druhých.

Je realizován preventivní stomatologický program Zdravé zuby, projekty Zdravý životní styl. Škola je zapojena do mezinárodního projektu „Setkání evropských Frýdlantů“. Velká pozornost je věnována environmentální výchově, v jejímž rámci se zařazujeme do celostátních projektů, např. Uklid'me Česko, na škole pracuje ekotým.

Pravidelně zpracováváme projekty zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů spolufinancované Moravskoslezským krajem. Podle možností se zapojujeme do dalších projektů Moravskoslezského kraje, popř. MŠMT.

Pořádáme krátkodobé pobyty v Česku i v zahraničí, kulturně – vzdělávací exkurze, lyžařské, plavecké a dopravní kurzy. Využíváme různá sportoviště v relaxačním centru GIFF Aréna ve městě.

V každém ročníku pořádá škola pro žáky jednodenní nebo vícedenní školní výlety. Taktéž výuka některých předmětů může být doplňována realizací předmětově zaměřených pobytových akcí pro žáky. Pro žáky 1. ročníku a 6. ročníku pravidelně organizujeme na počátku školního roku adaptační pobyt. Pro žáky na 2. stupni podle organizačních možností pořádáme dvoudenní vzdělávací pobyty: v 6. ročníku přírodovědně zeměpisný, v 8. ročníku fyzikálně chemický a v 9. ročníku přípravu na přijímací zkoušky. Žáci 1. – 5. ročníku se podle zájmu účastní pětidenního lyžařského výcviku. Lyžařský výcvik je zařazen i pro žáky 7. ročníku. Žáci 2. a 3. ročníku se účastní plaveckého výcviku.

V rámci podpory jazykové komunikace škola pořádá pro své žáky nepovinné výjezdy do zahraničí.

II. 7. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím platformy Bakaláři, od 3. ročníku prostřednictvím elektronických žákovských knížek, na třídních schůzkách a v konzultačních hodinách. Školu mohou navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, ve Dnech otevřených dveří a v době konání akcí pro veřejnost. Rodiče a veřejnost jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím webových stránek školy, zpráv v Mikroregionu Frýdlantsko a Zpravodaji města Frýdlant nad Ostravicí. Jako hlavní komunikační kanál slouží platforma Bakaláři.

Při škole pracuje spolek Zlatohrad a Satinka dětem, který se spolupodílí na financování lyžařského výcviku, plaveckého výcviku, besídek, soutěží, aktivit pro prevenci sociálně patologických jevů, odměn pro nejlepší žáky, pro budoucí prvňáčky a Dne dětí. Podporuje práci zájmových útvarů, školního sportovního klubu, školní družiny a účast žáků na soutěžích. Aktivně se zapojuje do organizace některých celoškolních akcí.

Při škole působí devítičlenná Školská rada, která se podílí na správě školy. Školu zde zastupují 3 členové zvolení pedagogickými pracovníky školy.

Úzce spolupracujeme s obcí, odborem školství a kultury a sociální kurátorkou MěÚ ve Frýdlantu n. O., pedagogicko – psychologickými poradnami a speciálními pedagogickými centry. Organizujeme nebo se účastníme řady kulturních a sportovních akcí pro širokou veřejnost. Při organizaci volnočasových aktivit využíváme nabídky Klíče ve Frýdku – Místku (šachový kroužek, pro talentované šachisty Beskydskou šachovou školu), řada vyučujících vede prostřednictvím Klíče a dalších organizací zajišťujících volnočasové aktivity na naší škole zájmové útvary (Logik, florbal, ruční práce a vaření, apod.), Stanice mladých turistů, rybářů, pravidelně navštěvujeme výstavy Zahrádkářského svazu. K doplnění výuky probíhají besedy pořádané Policií ČR, Hasičským záchranným sborem, dentální hygieničkou v rámci projektu Zdravé zuby, preventivní programy Centra nové naděje ve Frýdku – Místku, Renarkonu a Poradny pro ženy a dívky ve Frýdku - Místku. Děti se pravidelně zúčastňují muzejních a knihovnických lekcí (Muzeum Beskyd a Městská knihovna) a besed, které zajišťuje Ostravsko – opavská diecéze. K pořádání krátkodobých pobytů nejčastěji využíváme služeb ubytovacího zařízení KAM Malenovice nebo RS Budoucnost, spolupracujeme s rodilými mluvčími a studenty anglického jazyka. V průběhu prázdnin se naši žáci spoluúčastní setkání evropských Frýdlantů.

Spolupracujeme s mateřskými školami ve Frýdlantu nad Ostravicí. Sportovní aktivity probíhají ve spolupráci s lyžařským centrem Ski Malenovice a Ski Bílá (lyžařské výcviky), s relaxačním centrem GIFF Aréna ve Frýdlantě n. O. a ZŠ Jiřího z Poděbrad ve Frýdku – Místku (plavecký výcvik). V oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty škola spolupracuje se správou CHKO Beskydy a Povodí Odry.

II. 8. Servisní služby

II. 8. 1. Školní družina

Školní družina má zpracován svůj vlastní školní vzdělávací program s názvem **ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU PŘI ZŠ FRÝDLANT NAD OSTRAVICÍ, č. j.: ZŠKom/172/2018**. Za jeho zpracování zodpovídá vedoucí vychovatelka. Je součástí Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

II. 8. 2. Školní informační centrum – knihovna a studovna

Knihovna je umístěna v prostorách nad tělocvičnou, vybavena přehlednými regály. Žáci si zde mohou vypůjčit veškerou literaturu, kterou potřebují, a zpracovávat referáty.

Fond knihovny tvoří naučná literatura, beletrie, knihy encyklopedického charakteru, odborné příručky, časopisy, videotéka, fonotéka a fond CD a DVD disků. Žáci a učitelé mohou využívat video, DVD přehrávač a televizor. Učitelé využívají fond a prostory knihovny ve výuce. Knihovna poskytuje učitelům i žákům kvalitní zdroj informací, a tím vytváří podmínky pro projektové vyučování a globální výchovu.

Knihovna úspěšně spolupracuje s dětským oddělením Městské knihovny ve Frýdlantu n. O. Společně pořádají knihovnické lekce, výtvarné výstavy, pasování na čtenáře.

II. 8. 3. Zájmová činnost

Výchovu mimo vyučování zabezpečujeme nabídkou zájmových útvarů organizovaných prostřednictvím Klíče Frýdek – Místek a dalších organizací zajišťujících volnočasové aktivity. Hlavní zaměření směřujeme na sport (míčové hry, relaxace, plavání, jóga, turistika, šachy), jazykové dovednosti, estetickou výchovu (keramika, dovedné ruce apod.), informatiku, rozvoj matematických dovedností, podporu vztahu k chemii a fyzice. Vedoucí zájmových útvarů tvoří převážně naši pedagogové doplnění odborníky.

III. Charakteristika školního vzdělávacího programu

III. 1. Zaměření školy

Škola je zaměřena na podporu:

- **jazykové výuky (výuka cizích jazyků od 1. ročníku, komunikační výchova na 1. i 2. stupni)**
- **sportovní výchovy**
- **výuky matematiky**
- **vytváření podmínek pro talentované žáky i žáky s různým druhem postižení**
 - učíme žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě
 - zaměřujeme se na zavedení prvků činnostního učení do výuky
 - zavádíme efektivní metody do vyučování – skupinové a projektové vyučování, týmovou spolupráci
 - posilujeme výuku cizích jazyků- Aj od 1. ročníku, zařazení Konverzace Aj od 8. ročníku
 - vedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií
 - podporujeme zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů a výuku na počítačích
 - směřujeme žáky ke zdravému životnímu stylu
 - vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
 - klademe důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny
 - vzděláváme žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně na základě doporučení školských poradenských zařízení
 - zaměřujeme se i na žáky nadané, vytváříme jim podmínky pro jejich rozvoj, preferujeme samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování apod.; zúčastňujeme se různých vědomostních i sportovních soutěží
 - rozvíjíme silné stránky školy a napravujeme to, co považujeme za nedostatky
 - pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí

- vedeme žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, učení se, ve volném čase

III. 2. Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Kompetence:	Kam žáka dovedeme	Jakým způsobem ho povedeme k osvojování kompetencí

k učení – umožníme žákům osvojení strategii učení a motivujeme je pro celoživotní učení	Žák: ➤ nachází souvislosti mezi učivem a aplikuje je v praktickém životě, využívá moderní informační technologie ➤ nové poznatky vyvozuje na základě osobní zkušenosti a řízené činnosti (činnostní učení) ➤ vyhledává informace z různých informačních zdrojů, posuzuje je a využívá je v dalším učení ➤ uvědomuje si potřebu spolupráce a navazování na práci druhých ➤ nachází způsoby vedoucí k odstranění nedostatků ➤ účastní se dle svých schopností různých soutěží a olympiád ➤ systematicky si osvojí a ukládá informace	Učitel: ➤ během výuky klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací a nalézání souvislostí ➤ vede žáky k sebehodnocení i hodnocení výkonů jejich spolužáků ➤ individuálním přístupem k žákům zvětšuje jejich šanci prožít úspěch ➤ umožňuje žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady ➤ podporuje talentované žáky a rozvíjí jejich zájem o předmět ➤ motivuje žáky pro celoživotní učení ➤ vede žáky k systematickému pozorování a porovnávání získaných informací

k řešení problému – podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Žák: ➤ vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni ➤ rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení problému, využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností ➤ z různých informačních zdrojů vyhledá informace vhodné k řešení problémů ➤ využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů ➤ nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému ➤ osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací ➤ kriticky myslí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí ➤ rozvíjí podle svých schopností abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení	Učitel: ➤ výuku vede tak, aby žáci hledali různá řešení problémů a svoje řešení dokázali obhájit ➤ ve vhodných oblastech vzdělávání používá netradiční úlohy (Scio, Cermat, matematický Klokán apod.), podle možností klade otevřené otázky ➤ motivuje žáky při výuce v co největší míře problémovými úlohami z praktického života ➤ vede žáky k používání internetu a odborné literatury, ke kritickému hodnocení informací ➤ oceňuje dílčí úspěchy při řešení problému a motivuje žáky k další činnosti ➤ seznamuje žáky s různými strategiemi řešení problému ➤ pracuje se žáky ve skupinách ➤ vede žáky k sebehodnocení a ke kritické analýze svých pracovních postupů ➤ respektuje názor žáků ➤ diskutuje s nimi o výsledcích jejich práce ➤ klade důraz na aplikaci získaných poznatků v běžném životě

komunikativní – vedeme žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci	Žák: ➤ formuluje své myšlenky, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu ➤ pozorně naslouchá, rozumí, vhodně reaguje, zapojuje se a dodržuje pravidla diskuse, argumentuje ➤ vhodně reaguje na neverbální sdělení ➤ cíleně využívá různých informačních a komunikačních zdrojů a prostředků, pracuje s nimi a využívá je k aktivnímu zapojení se do společenského dění ➤ používá některé technické prostředky moderní komunikace (telefon, internet, fax apod.) ➤ učí se toleranci a kompromisu při spolupráci s ostatními lidmi	Učitel: ➤ dává prostor k logicky uspořádanému vyjadřování žáka, k prezentaci výsledků ➤ stanoví vzájemná pravidla ústního a písemného projevu ➤ ve své výuce dává prostor k diskuzi ➤ vede žáky k dodržování pravidel komunikace ve skupině ➤ jde příkladem ve vyjadřování ➤ vede žáky k naslouchání, interpretaci s porozuměním, pozornosti a aktivnímu vnímání druhého ➤ učí žáky reagovat na neverbální pokyny ➤ využívá různé informační a komunikační zdroje a prostředky ➤ vede žáky stát si za svým názorem, argumentovat, obhajovat, ale zároveň tolerovat názory a zkušenosti druhých ➤ vede žáky ke konstruktivnímu řešení problémů, učí žáky sebekontroly, klidnému a slušnému řešení konfliktu

sociální a personální – rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	Žák: ➤ účinně spolupracuje ve skupině ➤ podílí se společně s pedagogy na utváření pravidel práce v týmu, dohodnutá pravidla respektuje, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce ➤ organizuje, radí se, rozhoduje, kontroluje a prezentuje výsledky práce své i celé skupiny ➤ odmítá postoje, které narušují dobré vztahy mezi žáky ➤ raduje se z úspěchu svého i spolužáků ➤ podílí se na pozitivní atmosféře ve třídě a škole ➤ samostatným řešením náročnějších úkolů dosahuje pocitů sebeuspokojení a sebeúcty	Učitel: ➤ zařazuje skupinovou práci, aby se žáci učili účinně spolupracovat ➤ společně s žáky vytváří pravidla týmové práce a řídí se jimi ➤ upevňuje dobré mezilidské vztahy ➤ vede žáky ke kritickému přístupu k výkonu vlastnímu i ostatních ➤ buduje žakovu sebedůvěru a samostatný rozvoj ➤ vytváří situace, při nichž se žáci učí respektovat názory jiných

občanská – připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti	Žák: ➤ nachází vlastní chyby i chyby druhých, poučí se z nich ➤ respektuje různá stanoviska, čerpá poučení z toho, co si druhí myslí, říkají a dělají ➤ zná svá práva a povinnosti, samostatně se rozhoduje a nese důsledky svých rozhodnutí, omluví se ➤ formuje si volní a charakterové rysy, dodržuje pravidla slušného chování ➤ uznává rovnocennost všech etnických skupin a kultur, poznává jejich kulturu a duchovní hodnoty, odsuzuje rasismus a xenofobii ➤ chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví	Učitel: ➤ klade důraz na ohleduplnost, zdvořilost, úctu, kultivované vystupování a slušné chování k druhým lidem ➤ prosazuje ideály svobody a důstojnosti člověka, lidská práva, solidaritu a toleranci jako základní životní hodnoty ➤ zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky ➤ podporuje vlastní sebedůvěru u žáků ➤ vede žáky k poznání regionálních dějin a kulturních památek ➤ vytváří příležitosti k zapojení žáka do kulturního života obce i školy ➤ mapuje společně se žáky významná výročí ➤ organizuje exkurze na památná místa dějin a do regionálních podniků ➤ seznamuje žáky se zásadami odpadového hospodářství ➤ motivuje žáky k hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody, vlastního zdraví a zdraví svých blízkých ➤ utváří ohleduplný vztah k přírodě a kulturním

		výtvorům ➤ vede žáky ke slušnému chování a vyjadřování ➤ zařazuje aktivity, které umožňují sebehodnocení a hodnocení žáků

pracovní – pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat dovednosti při profesní orientaci	Žák: ➤ používá bezpečně, účinně materiály, nástroje a vybavení ➤ vybírá vhodné pracovní postupy ➤ účinně organizuje vlastní práci ➤ dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky ➤ při práci chrání zdraví své i zdraví druhých, ovládá základní postupy první pomoci ➤ dbá zásad ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot ➤ využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost (profesní orientace)	Učitel: ➤ seznamuje žáky s pravidly bezpečnosti práce, vede je k aktivnímu využívání ochranných pomůcek ➤ umožňuje používat dostupné materiály, nástroje, vybavení, techniku a pomůcky ➤ pozoruje pokrok při práci v hodině, vede žáky ke zpracování a ověřování výsledků práce ➤ respektuje individuální pracovní tempo žáků ➤ požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, pravidel a termínů odevzdání zadaných úkolů ➤ informuje žáky o nových technologiích ➤ podněcuje kladný vztah k práci i vytvořeným hodnotám ➤ podává informace o jednotlivých pracovních profesích, akceptuje zájem žáků směrem k budoucímu povolání ve výuce ➤ vede žáky k plánování práce, k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci ➤ doplňuje výuku o praktické exkurze, netradiční formy a metody práce

digitální – pomáháme žákům bezpečně používat digitální zařízení, aplikace a služby, vytvářet digitální obsah a předcházet situacím ohrožujícím jejich fyzické i duševní zdraví i bezpečnost zařízení a dat	Žák: ➤ bezpečně používá běžně dostupná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a společnosti ➤ samostatně vybírá vhodné technologie pro různé činnosti a řešení problémů ➤ vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí digitální data obsahy a informace odpovídající konkrétní situaci a účelu ➤ vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ➤ využívá digitální technologie k usnadnění práce, zefektivnění a zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce ➤ seznamuje se aktivně s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a rizika ➤ aktivně předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat, rozeznává a vyhýbá se situacím s negativním dopadem na zdraví své i ostatních ➤ v digitálním prostředí vždy jedná eticky	Učitel: ➤ seznamuje žáky s bezpečným používáním běžně dostupných digitálních zařízení, aplikací a služeb ➤ umožňuje žákům rozeznat a vybírat vhodné technologie pro různé činnosti ➤ vede žáky ke kritické práci s digitálními obsahy, informacemi a daty ➤ informuje žáky o nových digitálních technologiích a jejich vhodném využití ➤ doplňuje výuku o praktické využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb, podává informace o možnostech zjednodušení, zefektivnění a zkvalitnění práce s jejich využitím ➤ vytváří bezpečné prostředí pro práci s digitálními zařízeními, aplikacemi a službami, upozorňuje žáky na možná rizika a pomáhá jim je rozeznávat ➤ pomáhá žákům předcházet situacím, které vedou k poškození digitálních zařízení a dat ➤ vede žáky k bezpečnému využívání digitálních technologií, k ochraně svého zdraví, bezpečnosti i osobních dat ➤ požaduje v každé situaci etické jednání v digitálním prostředí

III. 3. Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně

Při vzdělávání žáků s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně škola vychází z platného znění Vyhlášky č.27/2016 Sb., vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Škola vytváří takové postupy vzdělávání, aby byly v souladu se zájmem žáka. Vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními probíhá formou individuální inkluze a skupinově.. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením. Jako kontaktní osoba stanovena ředitelkou školy pro komunikaci se školským poradenským zařízením je školní speciální pedagog. Za zpracování a vyhodnocení plánu pedagogické podpory a individuálních vzdělávacích plánů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i pro žáky nadané zodpovídá třídní učitel ve spolupráci se školním speciálním pedagogem, který provádí jejich kontrolu. V případě doporučení školského poradenského zařízení poskytne škola žákovi výuku podle minimálních výstupů podpůrných opatření.

Žákům, u kterých se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu, škola poskytuje podpůrná opatření prvního stupně, která představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání. Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb žáka nepostačovalo poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola žákovi využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka.

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně může škola vytvořit plán pedagogické podpory žáka.

a) Pravidla pro tvorbu, průběh a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Plán pedagogické podpory žáka sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci školního speciálního pedagoga. Plán může mít ústní nebo písemnou podobu vycházející z přílohy č. 3 k vyhlášce č. 27/2016 Sb. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalosti a dovednosti. Plán pedagogické podpory

zahrnuje popis obtíží a vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Plán pedagogické podpory zainteresovaní učitelé spolu se školním speciálním pedagogem průběžně vyhodnocují a aktualizují v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel a učitelé konkrétních vyučovacích předmětů vyhodnotí, zda poskytovaná podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, škola prostřednictvím školního speciálního pedagoga doporučí zákonným zástupcům žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory. Pokud se při vyhodnocování plánu tento ukáže jako dostačující pro naplnění vzdělávacích potřeb žáka, vyučující dále postupují podle tohoto plánu, který průběžně aktualizují a vyhodnocují.

S plánem pedagogické podpory třídní učitel ve spolupráci se školním speciálním pedagogem seznámí žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky, kteří se podílejí na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

b) Pravidla pro tvorbu, průběh a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Individuální vzdělávací plán zpracovává třídní učitel a učitelé konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci školního speciálního pedagoga na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán je zpracován v souladu s přílohou č.2 k vyhlášce č. 27/ 2016 Sb. Je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka podle §16 odst. 1 Školského zákona ve znění zákona č. 82/2015 Sb.

Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících, kteří se podílejí na vzdělávání žáka. Jsou zde uvedeny informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, popřípadě informace o úpravě výstupů ze vzdělávání žáka. Dále plán obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdrží doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka. Je doplňován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka.

Třídní učitel ve spolupráci se školním speciálním pedagogem seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka, žáka a jeho zákonného zástupce. Plán obsahuje podpis všech osob, které s ním byly seznámeny. Školní speciální pedagog ihned po zajištění všech podpisů a informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy a administrativní pracovníci, která je zaznamená do školní matriky.

c) Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků

Nadaným žákem je žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. Své nadání žáci mohou rozvíjet i v mimoškolních aktivitách nebo v různých oborech základní umělecké školy.

V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení nestandardních postupů a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim individuálně pracovat s naučnou literaturou, hledat řešení různých hlavolamů, kvízů a problémových úloh. Přípravujeme je na různé soutěže a olympiády.

V dalších naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly, referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky, zpracování krátkodobých projektů.

Žáky s hudebním nadáním učitel vhodným způsobem zapojuje do činnosti v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň apod.

Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu.

Usměrňujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k tolerantnímu přístupu k méně nadaným spolužákům, k ochotě pomáhat slabším.

Nadaným žákům lze rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast ve výuce ve vyšším ročníku.

Mimořádně nadaný žák je žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Zjišťování mimořádného nadání provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou. Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu, závěru psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

Individuální vzdělávací plán zpracovává třídní učitel a učitelé vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, za pomoci školního speciálního pedagoga na základě doporučení školského poradenského zařízení a písemné žádosti zákonného zástupce žáka. Obsahuje závěry doporučení školského poradenského zařízení, závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické péče mimořádně nadanému žákovi. Součástí individuálního vzdělávacího plánu jsou údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení a úpravu zkoušek, seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů. Se školským poradenským zařízením bude při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka spolupracovat školní speciální pedagog, který rovněž bude sledovat průběh vzdělávání tohoto žáka.

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdrží doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování tohoto plánu a může obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. Může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. Je doplňován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka.

Třídní učitel ve spolupráci se školním speciálním pedagogem seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka, žáka a jeho zákonného zástupce. Plán obsahuje podpis všech osob, které s ním byly seznámeny. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka, který rovněž zajistí školní speciální pedagog. Ten ihned

po zajištění všech podpisů a informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy a administrativní pracovníci, která je zaznamená do školní matriky.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení je možné přeradit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje ředitelka školy. Obsah a rozsah zkoušek stanoví rovněž ředitelka školy. O zkouškách se pořizuje protokol, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

Předmět speciálně pedagogické péče se na 1. stupni vyučuje v rámci disponibilních hodin během vyučování, na 2. stupni podle organizačních možností buď v rámci disponibilních hodin nebo před výukou (nultá hodina).

III. 4. Začlenění průřezových témat

Všechna průřezová témata jsou integrována do jednotlivých předmětů.

Jednotlivé předměty jsou označeny následujícími zkratkami:

Hlavní předměty: Český jazyk – Čj, Anglický jazyk – Aj, Německý jazyk – Nj, Ruský jazyk – Rj, Francouzský jazyk – Fj, Matematika – M, Informatika – Inf, Člověk a jeho svět - Čas, Dějepis – D, Výchova k občanství – Vo, Fyzika – F, Chemie – Ch, Přírodopis – Př, Zeměpis – Z, Hudební výchova – Hv, Výtvarná výchova – Vv, Výchova ke zdraví – Vz, Tělesná výchova – Tv, Pracovní činnosti – Pč,

Doplňující vzdělávací obory: Komunikační výchova – Kv, Figurková školička – Fš, Finanční matematika – Fm, Pohybové hry – Ph

1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Tematické okruhy		1. stupeň					2. stupeň			
Číslo	Okruh	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ										
1.	Rozvoj schopností poznávání	M							F	
2.	Sebepoznání a sebepojetí		Čas					Vz		
3.	Seberegulace a sebeorganizace			Čj			Vz			
4.	Psychohygiena		Čas						Vo	

5.	Kreativita					Kv	Vv			
SOCIÁLNÍ ROZVOJ										
6.	Poznávání lidí	Čj					Kv Vz			
7.	Mezilidské vztahy				Čj			Vz		
8.	Komunikace			Aj						

9.	Kooperace a kompetice					Kv		Vo		
MORÁLNÍ ROZVOJ										
10.	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					M				F
11.	Hodnoty, postoje, praktická etika					Kv			Vo	

2. Výchova demokratického občana (VDO)

Tematické okruhy		1. stupeň					2. stupeň			
Číslo	Okruh	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

1.	Občanská společnost a škola			Čas			Vo			
2.	Občan, občanská společnost a stát				Čas		D			
3.	Formy participace občanů v politickém životě					Čas			D	
4.	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					Čas				D

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

Tematické okruhy		1. stupeň					2. stupeň			
Číslo	Okruh	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

1.	Evropa a svět nás zajímá				Aj				M	
2.	Objevujeme Evropu a svět					Aj		Fj	Z	
3.	Jsme Evropané					Čas	D			

4. Multikulturní výchova (MKV)

Tematické okruhy	1. stupeň	2. stupeň

Číslo	Okruh	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Kulturní difference	Čas		Čj				Z	Rj	
2.	Lidské vztahy				Aj			Vz		
3.	Etnický původ				Čj				D	
4.	Multikulturalita				Aj		Aj			
5.	Princip sociálního smíru a solidarity			Čas				Vo		

5. Environmentální výchova (EV)

Tematické okruhy		1. stupeň					2. stupeň			
Číslo	Okruh	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Ekosystémy				Čas		Př			

2.	Základní podmínky života			Čas			Př			
3.	Lidské aktivity a problémy životního prostředí				Čas					Ch Aj
4.	Vztah člověka k prostředí		Čas							Př

6. Mediální výchova (MDV)

Tematické okruhy		1. stupeň					2. stupeň			
Číslo	Okruh	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Čj							Z
2.	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Kv				Z
3.	Stavba mediálních sdělení					Čj	Čj			
4.	Vnímání autora mediálních sdělení			Čj				Kv		
5.	Fungování a vliv médií ve společnosti					Čj			Vo	
6.	Tvorba mediálního sdělení					Kv				Čj
7.	Práce v realizačním týmu					Kv	Kv			

IV. Učební plán

IV. 1. Tabulace učebního plánu

Učební plán pro 1. stupeň									
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Zkratka	Ročník					Celkem předměty	Disponibilní čas. dotace
			1.	2.	3.	4.	5.		
Povinné předměty									
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk (33)	Čj	7+1	8+1	6+2	6+1	6+1	39	6
	Anglický jazyk (9)	Aj	0+1	0+1	3	3	3	11	2
Matematika a její aplikace	Matematika (20)	M	4	4	4+1	4+1	4	22	2
	Figurková školička	Fš	0+1	0+1	-	-	-	2	2
Informatika	Informatika (2)	Inf	-	-	-	1	1	2	0
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět (11)	Čas	1+1	1+1	2	3	4	13	2
Umění a kultura (12)	Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	1	5	0
	Výtvarná výchova	Vv	1	1	2	2	1	7	0
Člověk a zdraví (10)	Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	2	10	0

Člověk a svět práce (5)	Pracovní činnosti	Pč	1	1	1	1	1	5	0
	Komunikační výchova	Kv	-	-	-	-	0+1	1	1
	Pohybové hry	Ph	-	-	1	-	-	1	1
Celková povinná časová dotace			21	22	25	25	25	118	
z toho disponibilní časová dotace			4	4	4	2	2		16

Učební plán pro 2. stupeň									
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Zkratka	Ročník				Celkem předměty	Disponibilní čas. dotace	
			6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk (15)	Čj	4+1	4+1	4+1	3+2	20	5	
	Anglický jazyk (12)	Aj	3	3	3	3	12	0	

	Německý / Ruský jazyk/ Francouzský jazyk (6 h)	Nj / Rj/Fj	-	2	2	2	6	0
Matematika a její aplikace (15)	Matematika	M	4+1	4+1	4+1	3+2	20	5
	Finanční matematika	Fm	-	-	-	0+1	1	1
Informatika	Informatika	Inf	1	1	1	1	4	0
Člověk a společnost (10)	Dějepis	D	2	1+1	2	1+1	8	2
	Výchova k občanství	Vo	1	1	1	1	4	0
Člověk a příroda (20)	Fyzika	F	1	2	1	2	6	0
	Chemie	Ch	-	-	1+1	1	3	1
	Přírodopis	Př	2	1	2	1	6	0
	Zeměpis	Z	2	1	1	2	6	0
Umění a kultura (9)	Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	4	0
	Výtvarná výchova	Vv	2	1	1	1	5	0
Člověk a zdraví (10)	Výchova ke zdraví	Vz	1	1	-	-	2	0
	Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	8	0
Člověk a svět práce (3)	Pracovní činnosti	Pč	1	1	1	-	3	0

	Komunikační výchova	Kv	0+1	0+1	-	-	2	2
	Konverzace v anglickém jazyce	KAj	-	-	0+1	0+1	2	2
Celková povinná časová dotace			30	30	31	31	122	
z toho disponibilní časová dotace			3	4	4	7		18

IV. 2. Poznámky k učebnímu plánu

Zařazení průřezových témat v každém vzdělávacím oboru je uvedeno v charakteristice předmětu, většinou zvlášť pro každý stupeň.

Český jazyk

V 1. ročníku ZŠ má předmět komplexní charakter. Ve 2. – 5. ročníku ZŠ má složky specifického charakteru (čtení a literární výchova, jazykové vyučování, slohový výcvik a psaní). O časové dotaci jednotlivých složek rozhoduje vyučující. Ve 2. – 5. ročníku ZŠ se psaní vyučuje v týdnu zpravidla v menších časových celcích, než je celá vyučovací hodina. V 6. – 9. ročníku bude předmět vyučován po pěti hodinách týdně (dvě hodiny věnované mluvnické části, dvě literární výchově a jedna hodina slohu). Předmět je posílen na 1. stupni v 1., 2., 4. a 5. ročníku o 1 vyučovací hodinu a ve 3. ročníku o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace. Na 2. stupni je posílen v 6. – 8. ročníku o 1 vyučovací hodinu a v 9. ročníku o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace. Disponibilní hodiny mohou být využity u žáků s podpůrnými opatřeními 1. až 5. stupně k výuce předmětů speciální pedagogické péče na základě doporučení školského poradenského zařízení a se souhlasem zákonných zástupců žáků.

Anglický jazyk

Výuka anglického jazyka je zařazena od 1. ročníku. V 1. – 2. ročníku je předmět vyučován po 1 vyučovací hodině týdně z disponibilní časové dotace, od 3. ročníku pak 3 vyučovací hodiny týdně.

Další cizí jazyk

V 7. – 9. ročníku je tato vzdělávací oblast realizována v předmětech Německý jazyk, Francouzský jazyk nebo Ruský jazyk po 2 vyučovací hodiny týdně. Žáci si předmět volí podle svého zájmu a organizačních možností školy.

Matematika

V 3. – 4. ročníku a v 6. – 8. ročníku je předmět posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace. V 9. ročníku je posílen o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.

Člověk a jeho svět

Předmět je souvisle realizován v 1.-5. ročníku. V 1. a 2. ročníku je vyučován 2 hodiny týdně, jedna vyučovací hodina v každém z obou ročníků je z disponibilní časové dotace. Ve 3. ročníku je vyučován 2 hodiny týdně. Ve 4. ročníku se předmět koná 3 hodiny týdně, v 5. ročníku 4 hodiny týdně. V obou ročnících předmět zahrnuje vlastivědné i přírodovědné učivo.

Figurková školička

Předmět je zařazen v 1. – 2. ročníku jako povinný po 1 vyučovací hodině týdně z disponibilní časové dotace. Rozvíjí logické myšlení žáků a jejich orientaci v prostoru.

Finanční matematika

Předmět je realizován v 9. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Je povinný pro všechny žáky. Přispívá k rozvoji finanční gramotnosti, rozvíjí orientaci žáků ve světě financí. Zahrnuje témata a výstupy ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Komunikační výchova

Předmět bude realizován v 5., 6. a 7. ročníku vždy 1 vyučovací hodinu týdně z disponibilní časové dotace.

Dějepis

V 9. ročníku je předmět posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Výchova ke zdraví

Vyučovací předmět se vyučuje samostatně v 6. a 7. ročníku.

Pohybové hry

V 3. ročníku se předmět realizuje 1 vyučovací hodinu týdně z disponibilní časové dotace.

Tělesná výchova

Povinnou součástí výuky tělesné výchovy je plavecký kurz v celkovém rozsahu 40 hodin v průběhu dvou po sobě jdoucích ročníků, tedy ve 2. a 3. ročníku. Plavecký výcvik zajišťuje Plavecká škola při ZŠ J. z Poděbrad ve Frýdku – Místku.

Konverzace v anglickém jazyce

Vyučovací předmět je zařazen do 8. a 9. ročníku vždy jednu hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Rozvíjí konverzační schopnosti žáků v anglickém jazyce.

V. Učební osnovy

V. 1. Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Německý jazyk nebo Ruský jazyk. Jako doplňující vzdělávací obor je zařazena Komunikační výchova povinná pro všechny žáky 5., 6. a 7. ročníku. Německý nebo ruský jazyk je zařazen od 7. ročníku. Pro rozvoj konverzačních schopností žáků v anglickém jazyce je zařazen v 8. a 9. ročníku předmět Konverzace v anglickém jazyce. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

V. 1. 1. Vzdělávací obor: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vzdělávací předmět Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu. Dobré jazykové vzdělání a kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání.

Dovednosti získané ve výuce českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělání. Jazykové vzdělání vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem srozumitelného vyjadřování. Osvojení a využívání českého jazyka v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních a společenských skutečností duchovního bohatství minulosti i dneška.

Do výuky českého jazyka je zavedeno spojitě písmo vázané jako povinné pro všechny žáky. Výuka tohoto písma je zařazena od 1. ročníku do 3. ročníku. Návuk písma probíhá analyticko – syntetickou metodou podle schválených učebních materiálů.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek:

1. **Komunikační a slohová výchova** – žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit přiměřeně svému věku.
2. **Jazyková výchova** – žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka a rozvíjejí své logické myšlení.
3. **Literární výchova** – žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném textu. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky a schopnosti.

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Časové vymezení – Vyučovací předmět je realizován v rozsahu 8 vyučovacích hodin v 1. ročníku, 9 vyučovacích hodin ve 2. ročníku, 8 vyučovacích hodin ve 3. ročníku a po 7 vyučovacích hodinách v 4. a 5. ročníku.

Forma realizace – Výuka bude probíhat v kmenových třídách s využitím nástěnných obrazů a drobných pomůcek a ve školním informačním centru. Všichni vyučující českého jazyka využijí moderních forem a metod práce. Běžně je využívána audiovizuální technika, skupinová práce, projekty, výukové programy, internet, návštěvy kulturních zařízení, knihovny, divadla a kina.

skupinová výuka	práce s pojmy, encyklopediemi
problémová výuka	odvození nových skutečností
systémová výuka	slovní druhy, mluvnické kategorie
týmová práce	projekty
výukový software	psaní ve Wordu, základy práce na PC

Začlenění průřezových témat – Obsah učiva souvisí také s většinou průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3), Poznávání lidí (OSV 6), Mezilidské vztahy (OSV 7)

Multikulturní výchova - Kulturní difference (MKV 1), Etnický původ (MKV 3)

Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1), Stavba mediálního sdělení (MV 3), Vnímání autora mediálního sdělení (MV 4), Fungování a vliv médií ve společnosti (MV 5)

Předmět se současně prolíná do výchovných předmětů, stejně jako do všech předmětů, ve kterých žáci musejí číst a analyzovat text (matematika a člověk a jeho svět).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- systematicky si osvojí a ukládá informace
- aplikuje naučená pravidla pravopisu a vzájemně je propojuje
- seznamuje se s mluvnickými a literárními termíny související s probíraným učivem

Učitel

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládá žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech

Kompetence k řešení problémů

Žák

- hledá chyby v textu a odůvodňuje správné řešení

Učitel

- vede žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy

Kompetence komunikativní

Žák

- pomocí literárního a gramatického učiva rozšiřuje vlastní slovní zásobu
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a spolupráci s ostatními lidmi

Učitel

- vede žáky k naslouchání, porozumění promluvám druhých a vhodným reakcím
- vede žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných textů
- učí žáky správné, srozumitelné stavbě větných celků a vyprávění

Kompetence sociální a personální

Žák

- řízeně diskutuje v malých skupinách i v rámci celé třídy

Učitel

- vede žáky k čerpání poučení od zkušených osob
- vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc, odmítnout nesprávné

Kompetence občanské

Žák

- seznamuje se s naším slovesným dědictvím

Učitel

- podporuje u žáků potřebu literárního projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

Žák

- připravuje se na vyučování a udržuje pořádek ve svém učebním prostoru

Učitel

- vede žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní

Kompetence digitální

Žák

- vyhledává informace na internetu
- vytvoří pozvánku, reklamní leták

Učitel

- vede žáky k bezpečnému využívání digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**

Ročník: 1.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy	Poznámky

		Projekty, kurzy	

Žák: - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti (ČJL-3-1-02) - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru (ČJL-3-1-03) - buduje si sociální vztahy ve třídě, respektuje ostatní, volí vhodné formy komunikace v závislosti na situaci a osobě (ČJL-3-1-06) - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči (ČJL-3-1-05) - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh (ČJL-3-1-11) - vyjadřuje své pocity, zážitky a potřeby (ČJL-3-3-02) - vyřídí jednoduchý vzkaz, požádá o potřebné (ČJL-3-1-06) - uvědomuje si vlastní identitu (ČJL-3-1-06) - vyjadřuje se v závislosti na komunikační situaci (představení, oslovení, omluva, prosba) (ČJL-3-1-06) - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti (ČJL-3-1-01) - pečlivě vyslovuje a opravuje svou nesprávnou, nebo nedbalou výslovnost (ČJL-3-1-04) - zvládá celou abecedu mimo písmene x, q, w (ČJL-3-1-	Komunikační a slohová výchova - základní pokyny - rozhovor - základy techniky mluveného projevu - vypravování pohádky a příběhu - rozšiřování slovní zásoby poslechem, besedami a jazykovými hrami - reprodukce slyšeného textu a vlastních zážitků - formy společenského styku (představení, omluva, prosba atd.) - jazyková, sluchová a zraková příprava - písmena a hlásky - analýza a syntéza slabiky - otevřené slabiky, zavřené slabiky a slova	Prv – škola, rozmanitost přírody, lidé kolem nás M – orientace na stránce, v učebnici, řádek, sloupec, nahoře, dole Vv – ilustrace, kresba Hv – slovní a hudební rytmus, dýchání, práce s hlasem Dv – vytvoření přátelského kolektivu OSV(6) poznávání lidí Tv – relaxační cvičení Vv – výtvarný doprovod k literárním textům Pč – modelování, práce s papírem	

01) - orientuje se v jednoduchém textu (ČJL-3-3-01) - seznamuje se s dětskou knihou a časopisem (ČJL-3-3-04) - zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním (ČJL-3-1-08) - při psaní zdravě sedí (ČJL-3-1-08) - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky a kontroluje vlastní písemný projev (ČJL-3-1-09) - dbá na úpravu (ČJL-3-1-10) - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku (ČJL-3-3-01) - připraví si báseň pro vystoupení před spolužáky (ČJL-	z nich složená - slova s dvojhláskou au, ou, eu, se dvěma souhláskami uprostřed, se dvěma souhláskami na začátku - složitější víceslabičná slova - správná intonace, přízvuk - zvyšování plynulosti čtení - čtení s porozuměním - znalost orientačních prvků v textu - jazyky jiných národů - cviky pro uvolnění ruky k psaní - základní hygienické návyky - psaní jednotlivých prvků písmen a číslic - poznávání, psaní a osvojování písmen, slabik a slov - psaní věty - opis, přepis, diktát - vytváření základu rukopisu, čitelnost Literární výchova - reprodukce říkadel a pohádek - vyprávění pohádek - poslech literárních textů, dramatizace	Hv – rytmižace a melodizace jednoduchých textů, hlasová hygiena Prv – správné tvary písmen, zdravé sezení M – zápisy slovních úloh Tv – relaxační cvičení, vyjadřování textu pohybem Pč – modelování psacích tvarů písmen z modelovací hmoty	

3-3-01) - oblíbenou pohádku vyjádří kresbou (ČJL-3-3-04) - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky (ČJL-3-2-01) - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves (ČJL-3-2-05)	- hry s rýmem, rytmem a intonací - slovní hříčky a hádanky - beseda o knize, filmu pro děti - návštěva divadelního představení - lidové zvyky a tradice v literatuře s přihlédnutím na region Jazyková výchova - písmeno, hláska - analýza a syntéza slabiky - hláska, slabika, slovo, věta - tvoření a psaní věty - využívání velkých písmen v textu - slova se slabikami di, ti, ni, dy, ty, ny - slova se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	Hv – rytmus řeči, rytmičká cvičení spojená s hrou na tělo Dv – dramatizace pohádky Návštěva divadla, kina	

Ročník: 2.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - ovládá pravidla pro vytváření psaných textů podle komunikačního záměru a využívá je v praxi (ČJL-3-1-10) - vyjadřuje se souvisle (ČJL-3-1-07) - ovládá kultivovaný ústní i písemný projev, ovládá základní jazykové prostředky pro dorozumívání (ČJL-3-1-03) - zvládá vyjadřování v běžných komunikačních situacích a umí klást otázky (ČJL-3-1-03) - vede rozhovor se svým spolužákem (ČJL-3-1-03) - popisuje podle obrázku i podle skutečnosti (ČJL-3-1-07) - posuzuje vhodnost stylistických prostředků, mluvený projev (ČJL-3-1-05) - zprostředkuje spolužákům zajímavý zážitek (ČJL-3-1-07) - plynule čte s porozuměním přiměřené texty (ČJL-3-1-01) - v mluveném projevu používá náležitou intonaci a přízvuk, pauzy a tempo (ČJL-3-1-05) - orientuje se ve struktuře textu (ČJL-3-1-10) - vyhledá v encyklopediích různé informace (ČJL-3-1-	Komunikační a slohová výchova - vypravování, osnova textu - společenský jazyk a jeho formy, otázky a odpovědi, souvislý jazykový projev - popis pracovního postupu podle obrázku a reprodukce textu - jazykové prostředky - členění jazykového projevu - souvislý jazykový projev - stylizace a kompozice - plynulé čtení souvětí a vět, členění textu, větný přízvuk - čtení praktické, rozvíjení čtenářských schopností	Prv - lidé kolem nás Pč – blahopřání MV(1) kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Pč – návod k použití, výroba ozdob Prv – mezilidské vztahy	

01) - vnímá slyšené nebo čtené texty jako zdroje estetických zážitků, informací a prožitků (ČJL-3-1-02) - vyjadřuje se v běžných komunikačních situacích, účinně a kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo ni (ČJL-3-1-06) - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti (ČJL-3-1-02) - zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním (ČJL-3-1-08) - píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře a dodržuje sklon písma (ČJL-3-1-09) - správně spojuje písmena i slabiky (ČJL-3-1-09) - dodržuje požadavky na čitelnost a úhlednost (ČJL-3-1-09) - zachovává rozestup písma (ČJL-3-1-09) - kontroluje vlastní písemný projev (ČJL-3-1-09) - správně užívá velká písmena v jednoslovných vlastních jménech a ve větě diakritická znaménka (ČJL-3-1-10) - napíše věcně i formálně správně adresu, přání (ČJL-3-1-10) - zvládá pravidla pro vytváření jednoduchých psaných	- hlasité předčítání, zážitkové čtení a naslouchání, rozvíjení trvalého zájmu o četbu - četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků - upevňování správných tvarů písmen pro výuku geometrie - psaní psacích písmen podle tvarových skupin, dodržování stejnoměrné výšky, rozestupy písmen ve slovech - procvičování spojení písmen o, v, b s ostatními písmeny - spojování písmen vratným tahem - umisťování diakritických znamének - dodržování jednotlivých tvarů písma - psaní adres a dopisů, nadpis, odstavce	Vv – kreslení tvarů písma na větší formát, modelování M – označování bodů velkými písmeny Prv, Čj – správné tvary písmen Náš region – názvy měst, hor a řek Vv – návštěva výstavy Dv – hra podle rolí	

textů (ČJL-3-1-10) - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a převypráví podle nich jednoduchý příběh (ČJL-3-1-11) - volí vhodné verbální i onverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích (ČJL-3-1-06) - užívá neverbální komunikaci pro případ krizové situace (ČJL-3-1-06) - používá s porozuměním základní literární pojmy (ČJL-3-3-04) - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších (ČJL-3-3-03) - odlišuje pohádku od ostatních vyprávění (ČJL-3-3-03) - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností (ČJL-3-3-04)	Literární výchova - práce s literárním textem - poslech četby poezie a prózy - spojování obsahu textu s ilustrací - vyprávění o dětech - přednes básní - řešení hádanek a slovních hříček - dramatizace pohádky - povídání nad literárním textem - seznámení se základy literatury - próza: vyprávění, vypravěč, příběh, děj, - poezie: báseň, verš, rým, rytmus - divadlo: jeviště, herec, divák, loutky - výtvarný doprovod: ilustrace, ilustrátor		

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky (ČJL-3-2-01) - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky (ČJL-3-2-07) - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy (ČJL-3-2-06) - vytváří srozumitelná jednoduchá souvětí (ČJL-3-2-06) - vyjadřuje se ústně i písemně v kratších souvislých projevech a dodržuje pořádek slov ve větě (ČJL-3-2-07) - dodržuje sled vět v řeči mluvené i psané (ČJL-3-2-07) - píše správně velká písmena (ČJL-3-2-08) - rozlišuje nadřazenost a podřazenost slov (ČJL-3-2-02) - pozná slova příbuzná (ČJL-3-2-02) - odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách (ČJL-3-2-08) - píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě (ČJL-3-2-08) - třídí podstatná jména, slovesa, předložky a spojky (ČJL-3-2-04) - rozlišuje obecná a vlastní jména (ČJL-3-2-08) - odůvodňuje a píše správně: velká písmena na začátku	Jazyková výchova - čeština – abeceda a písmo - věta a souvětí - věta – jednotka jazykového projevu - pořádek vět - druhy vět podle postoje mluvčího - věta, slovo - slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek - význam slabik, slabikotvorné r, l, samohlásky - tvrdé a měkké souhlásky, dvojhlásky - spojení dvou a více vět, spojky a jejich funkce - souhlásky znělé, neznělé - slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky - vlastní jména		

věty a v typických případech vlastních jmen - osob, zvířat a místních pojmenování (ČJL-3-2-08)			

Ročník: 3.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - ovládá pravidla pro vytváření psaných textů podle komunikačního záměru a využívá je v praxi (ČJL-3-1-10) - vyjadřuje se souvisle (ČJL-3-1-07) - ovládá kultivovaný ústní i písemný projev, ovládá základní jazykové prostředky pro dorozumívání (ČJL-3-1-06) - zvládá vyjadřování v běžných komunikačních situacích a klade otázky (ČJL-3-1-06) - vede rozhovor se svým spolužákem (ČJL-3-1-06) - popisuje podle obrázku i podle skutečnosti (ČJL-3-1-07) - posuzuje vhodnost stylistických prostředků v mluveném projevu (ČJL-3-1-06) - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev (ČJL-3-1-07) - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti (ČJL-3-1-01) - vyjadřuje své pocity z přečteného textu (ČJL-3-1-06) - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči (ČJL-3-1-05)	Komunikační a slohová výchova - vypravování, osnova textu - společenský jazyk a jeho formy, otázky a odpovědi, souvislý jazykový projev - popis pracovního postupu podle obrázku a reprodukce textu - jazykové prostředky - členění jazykového projevu - souvislý jazykový projev - stylizace a kompozice - plynulé čtení souvětí a vět, členění textu, větný přízvuk - čtení praktické, rozvíjení čtenářských schopností - hlasité předčítání, zážitkové čtení a	MV(4) vnímá autora mediálních sdělení OSV (3) seberegulace a sebeorganizace	

- orientuje se ve struktuře textu, pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností (ČJL-3-1-11) - vnímá slyšené nebo čtené texty jako zdroje estetických zážitků, informací a prožitků (ČJL-3-1-02) - píše podle normy psaní (ČJL-3-1-09) - píše čitelně a úhledně (ČJL-3-1-08) - při psaní správně sedí, má správný a přiměřeně rychlý pohyb při psaní (ČJL-3-1-08) - kontroluje vlastní písemný projev a jeho úpravu (ČJL-3-1-09) - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení (ČJL-3-1-10) - osvojí si pravidla pro vytváření psaných textů (ČJL-3-1-10) - vytvoří krátký příspěvek do školního časopisu (ČJL-3-1-10) - rozvíjí svůj kultivovaný projev, využívá literární text jako zdroj informací (ČJL-3-3-04)	naslouchání, rozvíjení trvalého zájmu o četbu - četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků - upevňování správných tvarů písmen a číslic v souladu s normou psaní - odstraňování individuálních nedostatků v kvalitativních i kvantitativních znacích písma - automatizace psacího pohybu, dodržování hygienických návyků správného psaní - kontrola vlastního projevu a úpravy - římské číslice, jejich čtení a psaní - osobitý rukopis, úhledný projev - vyplňování poštovních formulářů, podacího lístku, poštovní poukázky - dopis Literární výchova - práce s literárním textem - poslech četby poezie a prózy		

- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a svých schopností - odlišuje pohádku od ostatních vyprávění (ČJL-3-3-03) - vyjadřuje své pocity z přečteného textu (ČJL-3-3-02) - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších (ČJL-3-3-03) - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky (ČJL-3-2-01) - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená, podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná (ČJL-3-2-02) - třídí a porovnává slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnosti (ČJL-3-2-03) - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru (ČJL-3-2-04) - odůvodní a napíše správně dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev (ČJL-3-2-08) - odůvodní a píše správně i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	- spojování obsahu textu s ilustrací - vyprávění o dětech - přednes básní - řešení hádanek a slovních hříček - dramatizace pohádky - povídání nad literárním textem - seznámení se základy literatury - próza: vyprávění, vypravěč, příběh, děj - poezie: báseň, verš, rým, rytmus - divadlo: jeviště, herec, divák, loutky - výtvarný doprovod: ilustrace, ilustrátor Jazyková výchova - nauka o slově - slovo a skutečnost, nadřazená a podřazená slova - významové okruhy, slova protikladná, souznačná, příbuzná - druhy slov - hláskosloví, spisovná výslovnost - slovní přízvuk, slova bezpřízvučná - stavba slova, kořen, předpona, přípona, slova příbuzná		

(ČJL-3-2-08) - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves (ČJL-3-2-05) - rozliší slova ohebná a neohebná (ČJL-3-2-04) - rozliší větu jednoduchou a souvětí (ČJL-3-2-06) - spojuje jednoduché věty v souvětí (ČJL-3-2-06) - rozumí přiměřeně složitému sdělení, pamatuje si jeho smysl (ČJL-3-2-06)	- vyjmenovaná slova a slova příbuzná - psaní i,í/y,ý po obojetných souhláskách uvnitř slova - ohebné a neohebné slovní druhy - podstatná jména - slovesa - ostatní slovní druhy - vlastní jména osob, zvířat, věcí, hor, řek, měst, vesnic, států, národů - věta a souvětí - stavba věty jednoduché, skladební dvojice	MKV(1) kulturní difference, místo, kde žijeme	

Ročník: 4.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - pomocí otázek nebo porovnáváním odlišuje fakta od názorů a hodnocení (ČJL-5-1-02) - rozlišuje různé druhy popisu a používá je (ČJL-5-1-09) - sestaví osnovu vyprávění, na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti (ČJL-5-1-10) - v mluveném projevu používá podle komunikačního záměru náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo (ČJL-5-1-07) - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku (ČJL-5-1-05) - napíše příspěvek do časopisu (ČJL-5-1-09) - čte plynule a správně (ČJL-5-1-01) - čte přiměřeně náročné texty s porozuměním potichu (ČJL-5-1-01) - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je (ČJL-5-3-01) - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma (ČJL-5-3-02) - získává spolužáky pro přečtení své oblíbené knihy (ČJL-5-3-02)	Komunikační a slohová výchova - popis, procvičování různých druhů popisů, písemný projev, uspořádání textu - vypravování, dodržování následnosti dějových složek, výchova k empatii, zvukové prostředky souvislého projevu - osnova, nadpis, členění textu na odstavce - telegram, telefonát, adresa, dopis - stylizace a kompozice Literární výchova - zážitkové čtení a naslouchání - nácvik správného a plynulého čtení	Př – popis rostlin, využití encyklopedií Vl – ochrana přírody OSV(7) mezilidské vztahy Vv – výtvarníci i spisovatelé Př – čtení z encyklopedie, reprodukce získaných poznatků	

- rozvíjí svou komunikační schopnost (ČJL-5-3-02) - rozlišuje základní literární pojmy a využívá je v dalších školních činnostech (ČJL-5-3-04) - odliší literární text od věcného, rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších (ČJL-5-3-03) - vyjadřuje pocity z vlastní četby, hodnotí hlavní hrdiny a jejich postoje (ČJL-5-3-01) - vytváří vlastní literární text přiměřené náročnosti, s využitím získaných literárních znalostí zvládá jednoduchý rozbor textu (ČJL-5-3-02) - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku (ČJL-5-3-03)	uměleckých a populárně naučných textů - čtení praktické, uvědomělé, pozorné, soustředěné, aktivní a dostatečně rychlé, hlasité i tiché, znalost orientačních prvků v textu - čtení prožitkové, přednes vhodných literárních textů, recitace - naslouchání praktické, věcné, pozorné, soustředěné - kultura písemného vyjadřování - zápisy do sešitů, poznámky - výpisy z encyklopedií a slovníků - formální úprava dopisu, úhlednost, čitelnost - co čteme a proč - různá vydání stejných knih - ilustrace dětských knih - hrdinové a motivy jejich činů - poezie: rým, rytmus, volný verš - próza: pohádka, pověst, povídka - tvořivé činnosti s literárním textem - interpretace literárního textu	M – úprava zápisu slovních úloh MKV(3) - Etnický původ Vv – vytváření jednoduchého příběhu, přenesení do kresby	

- vyhledává v textu slova příbuzná, rozliší základní části slova (ČJL-5-2-01) - rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná (ČJL-5-2-01) - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary(ČJL-5-2-04) - zdůvodňuje a správně napíše i/y po obojetných souhláskách uvnitř slova, po tvrdých a měkkých souhláskách (ČJL-5-2-08) - rozlišuje ohebné a neohebné slovní druhy (ČJL-5-2-03) - třídí plnovýznamová slova podle zobecněného významu a podle slovních druhů (ČJL-5-2-03) - užívá správné gramatické tvary podstatných jmen, skloňuje je (ČJL-5-2-03) - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek u sloves, tvoří spisovné tvary a pojmenovává děj (ČJL-5-	- odlišení verše a prózy - hodnocení postav literárního díla - poznáváme základy literatury - literatura umělecká, věcná, populárně naučná, literatura faktů - literární druhy a žánry lyrické, epické, dramatické - návštěva divadelního a filmového představení, výstav Jazyková výchova - nauka o slově, hlásková podoba slova, stavba slova, význam slova - používání i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných a příbuzných slov - slovní druhy - podstatná jména, vzory podstatných jmen a jejich skloňování - slovesa, časování, slovesný způsob - spojky aby, kdyby - stavba věty, věta jednoduchá, souvětí - pořádek slov ve větě		

2-03) - užívá v psaném i mluveném projevu správné gramatické tvary sloves (ČJL-5-2-03) - spojuje věty do jednodušších souvětí za použití vhodných spojek a spojovacích výrazů (ČJL-5-2-07) - vyhledává základní skladební dvojici, v neúplné základní skladební dvojici označí základ věty (ČJL-5-2-05) - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (ČJL-5-2-09) - rozlišuje věty uvozovací a přímou řeč (ČJL-5-2-07)	- spojování vět v souvětí spojovacími výrazy - skladba, skladební dvojice, podmět a přísudek, rozvíjející větné členy a jejich druhy, shoda přísudku s podmětem, psaní i/y v přičestí minulém - souvětí a jeho stavba, stavba věty, pořádek slov ve větě, podmět, přísudek, řeč přímá a nepřímá, řeč mluvčího, přímá a nepřímá stavba textu		

Ročník: 5.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává (ČJL-5-1-02) - vypisuje samostatně z učebnice (ČJL-5-1-04) - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace (ČJL-5-1-08) - zvládne jednodušší popis předmětu a činnosti (ČJL-5-1-09) - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry (ČJL-5-1-09) - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení (ČJL-5-1-03) - reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta(ČJL-5-1-04) - vede správně telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku (ČJL-5-1-05) - ovládá základní zásady asertivního chování při dialogu (ČJL-5-1-05) - rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě (ČJL-5-1-06) - získává představu o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti	Komunikační a slohová výchova - reprodukce jednoduchých textů - sestavování osnovy - odlišování tvrzení od mínění - zpracování textů k učení - výpisky - vypravování, vlastní zážitek, kreslené příběhy, výchova k empatii - popis předmětu, děje - písemný projev, uspořádání textu - dopis, oslovení, odstavce, adresa - tiskopisy - formy společenského styku - základy techniky mluveného projevu - komunikační žánry, pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog - základní komunikační pravidla - mimojazykové prostředky řeči	MV(5) - Fungování a vliv médií ve společnosti	

(ČJL-5-1-06) - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti (ČJL-5-1-10) - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (ČJL-5-1-01) - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru (ČJL-5-1-07) - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry (ČJL-5-1-09) - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma (ČJL-5-3-02) - vytvoří krátký příspěvek do časopisu (ČJL-5-3-02) - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (ČJL-5-3-03) - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy (ČJL-5-3-04)	- výrazné čtení uměleckých textů - čtení s porozuměním, reprodukce textu - čtení a přednes veršů, recitace - základní hygienické návyky - technika psaní - žánry písemného projevu, úprava dopisu, vyplňování tiskopisu, výpisky, osnova Literární výchova - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	M – úprava zápisu slovních úloh Př – čtení z encyklopedie, reprodukce získaných poznatků	

- porovnává význam slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (ČJL-5-2-01) - předchází nedorozuměním z nevhodného použití synonyma (ČJL-5-2-01) - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (ČJL-5-2-02) - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu (ČJL-5-2-03) - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary (ČJL-5-2-04) - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní stavební dvojici označuje základ věty (ČJL-5-2-05) - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí (ČJL-5-2-06) - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby	- dramatizace - vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy, literární druhy a žánry - spisovatel, básník, kniha, čtenář - divadelní představení, herec, režisér - verš, rým, přirovnání Jazyková výchova - národní jazyk - zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost hlásek - tempo, intonace, přízvuk - slovní zásoba a tvoření slov - význam slov - tvoření slov - stavba slova - tvarosloví - slovní druhy - skloňování, časování - skladba - věta jednoduchá a souvětí	Vv – vytváření jednoduchého příběhu, přenesení do kresby Vl – básníci, spisovatelé, vlastenci MV(3) - Stavba mediálního sdělení	

projevu je obměňuje (ČJL-5-2-07) - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (ČJL-5-2-08) - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (ČJL-5-2-09)	- základní skladební dvojice - základní větné členy - pravopis: a) lexikální b) základy morfologického – koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých c) syntaktického – shoda přísudku s holým podmětem - interpunkce u řeči přímé a nepřímé		

Vzdělávací obor: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je součástí vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace. Tento předmět má žáky vést k osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě, prostřednictvím jazykové a literární výchovy získávají schopnost vyjadřovat své myšlenky a city. Předmět navazuje na znalosti a dovednosti získané v předmětu Český jazyk na 1. stupni. Poznávání systému češtiny se uskutečňuje prostřednictvím dvou složek: výchovy jazykové a literární. Jazyková výchova se dále dělí na slohovou a mluvnickou část.

Jazyková výchova by měla rozvíjet přesné a logické myšlení, které je základem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. To není možné bez praktického ovládnutí českého pravopisu, tvarosloví a skladby. Ve slohu se žáci seznamují s nejčastějšími slohovými útvary a učí se dodržovat a v praxi používat pravidla stylistiky.

V literární výchově se žáci pomocí četby naučí rozlišovat základní literární druhy a srozumitelně formulovat vlastní názory na přečtený text. Na základě četby a dalších činností literární výchova rozvíjí čtenářský vkus žáků a jejich trvalý zájem o četbu. Poskytuje také informace o divadle, filmu, televizi a ostatních médiích, učí je orientovat se v jejich nabídce z hlediska kvality a významu.

Český jazyk a literatura bude vyučován v 6. – 9. ročníku po pěti hodinách týdně (dvě hodiny věnované mluvnické části, dvě literární výchově a jedna hodina slohu). Výuka bude probíhat v běžných třídách s občasným využitím školní a městské knihovny, případně počítačové učebny.

Hodiny mluvnice budou realizovány převážně formou frontálního výkladu a následného procvičování; slohová část bude založena na praktickém osvojování učiva (větší podíl samostatné práce); součástí literární výchovy bude četba a rozbor vhodných ukázek z krásné literatury a dle aktuální potřeby zařazení krátkodobých projektů.

Do mluvnické části budou zařazeny tyto složky: pravopis, tvarosloví, skladba, zvuková stránka jazyka, nauka o významu a tvoření slov, rozvrstvení národního jazyka. Sloh bude seznamovat s následujícími slohovými útvary: vypravování, popis (různé druhy, včetně líčení), výpisky, výklad, výtah, životopis, dopis, charakteristika, úvaha, diskuze, projev, tiskopisy, publicistické útvary. Literární výchova se skládá ze složek: dějiny literatury, literární směry, literární žánry, literární pojmy, filmová a televizní tvorba pro děti a mládež, vlastní četba žáků.

Obsah Českého jazyka a literatury se prolíná s učivem dalších předmětů, zejména s hudební výchovou (lidová slovesnost, lidové písně, písňové texty, dějiny hudby); dějepisem (přínos antického umění, přínos počátků dějin českého státu, křesťanství, Židé); výchovy k občanství (problémy lidské nesnášenlivosti, slavné osobnosti české literatury, pravidla společenského chování); cizí jazyky (literatura cizích národů).

Začlenění průřezových témat – Obsah učiva souvisí také s většinou průřezových témat:

Mediální výchova – Stavba mediálního sdělení (MV 3), Tvorba mediálního sdělení (MV 6)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledá informace v jazykových příručkách, v encyklopediích, v elektronických katalozích, na internetu a získané informace zpracuje do požadované formy
- podle svých schopností a zájmů se účastní soutěží a olympiád

Učitel

- zařazuje metody vyžadující čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání a zpracovávání informací
- podporuje talentované žáky a rozvíjí jejich zájem o předmět

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná problém, pojmenuje ho, navrhne způsob jeho řešení

Učitel

- podle možností zařazuje netradiční úlohy (Scio, Cermat)
- předkládá žákům ukázky krásné literatury upozorňující na problémy dnešního světa

Kompetence komunikativní

Žák

- jasně formuluje své myšlenky
- vyjadřuje se jasně, souvisle, výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- pracuje s informacemi z různých zdrojů
- pochopí jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje národa

Učitel

- dává žákům prostor k vyjádření a prezentaci výsledků jejich práce a jejich názorů
- vede žáky k tomu, aby respektovali názor druhých, dodržovali pravidla komunikace ve skupině
- zařazuje do výuky diskuze

Kompetence sociální a personální

Žák

- podílí se na utváření daných pravidel a respektuje je
- kriticky přistupuje k projevům negativních vztahů mezi žáky
- prezentuje výsledky práce své i celé skupiny
- rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Učitel

- upevňuje dobré mezilidské vztahy
- vede žáky ke kritickému přístupu k výkonu vlastnímu i ostatních

Kompetence občanské

Žák

- rozpozná chyby své i cizí a poučí se z nich
- nese důsledky svých rozhodnutí a činů

Učitel

- zařazuje aktivity, které umožňují sebehodnocení a hodnocení

- vede žáky ke slušnému chování k druhým lidem

Kompetence pracovní

Žák

- rozpoznává kulturní hodnoty a respektuje je
- získané znalosti a dovednosti využívá ke svému dalšímu rozvoji
- pochopí jazyk jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání

Učitel

- vede žáky k objektivnímu hodnocení sebe sama a svých reálných možností vzhledem k budoucí profesní orientaci

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie k zefektivnění práce v rámci českého jazyka
- seznamuje se s prací s textovým

Učitel

- vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií při výuce českého jazyka
- vede žáky k používání textového editoru

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**

Ročník: 6.

Jazyková výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		Projekty, kurzy	

Žák: - pracuje se základními jazykovými příručkami (ČJL-9-2-03) - rozliší spisovný a nespisovný jazykový projev (ČJL-9-2-08) - zdůvodní rozdíl mezi mluvenou a psanou podobou asimilovaných souhláskových skupin (ČJL-9-2-07) - aplikuje na konkrétních příkladech pravidla pravopisu lexikálního i morfologického (ČJL-9-2-07) - používá základní pravidla psaní velkých písmen (ČJL-9-2-07) - určuje ohebné slovní druhy a mluvnické kategorie (ČJL-9-2-04) - stupňuje přídavná jména (ČJL-9-2-04)	Obecné poučení o jazyce - útvary jazyka - jazykové příručky Zvuková stránka jazyka - spisovná a nespisovná výslovnost - asimilace znělosti, hlásky znělé a neznělé Pravopis - lexikální (velká písmena) - morfologický Tvarosloví (ohebné slovní druhy) - podstatná jména (druhy, nepravidelnosti ve skloňování) - přídavná jména (stupňování, druhy) - zájmena (skloňování, zájmeno jenž, ona) - číslovky (skloňování)		Během roku zařadit kontrolní práce a kontrolní diktáty na základě dohody PK ČJ. Stanovit minimální počet Procvičování tvarosloví, pravopisu v průběhu celého školního roku.

- určuje základní skladební dvojici a uvedené rozvíjející větné členy (ČJL-9-2-06) - rozliší větu jednoduchou a souvětí (ČJL-9-2-06) - vyjmenuje nejčastější souřadící a podřadící spojovací výrazy (ČJL-9-2-06) - znalost spojovacích výrazů využívá k rozlišení vět hlavních a vedlejších (ČJL-9-2-06)	- slovesa (časování, podmiňovací způsob přítomný a minulý) Skladba - základní a rozvíjející větné členy (Po, Přs, Pks, Pkn, Pt, Puč, Pum, Puz) - věta hlavní a vedlejší, spojovací výrazy		

Ročník: 6.

Komunikační a slohová výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu (ČJL-9-1-09) - odliší a vhodně používá přímou a nepřímou řeč (ČJL-9-1-10) - popíše předmět a jednoduchý pracovní postup (ČJL-9-1-09) - rozliší zprávu a oznámení, sestaví je (ČJL-9-1-09) - vybere důležité myšlenky z textu (ČJL-9-1-08) - dodržuje společenské normy pro písemnou komunikaci (ČJL-9-1-04) - komunikuje přiměřeně a pohotově v běžných komunikačních situacích (ČJL-9-1-04) - využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace (ČJL-9-1-05)	Vypravování - přímá řeč - osnova - odstavec Popis - předmětu - děje a pracovního postupu Zpráva, oznámení Výpisky, výtah Dopis - oslovení, výrazové prostředky - soukromý a úřední Mluvený projev - monolog a dialog	MV (3) – Stavba mediálního sdělení	Během roku možnost zařadit kontrolní slohové práce.

Ročník: 6.

Literární výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
Žák: - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku (ČJL-9-3-01) - zvládá dramatizaci jednoduchého textu (ČJL-9-3-04) - orientuje se v přečteném textu (ČJL-9-3-01) - volně reprodukuje text (ČJL-9-1-01) - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších (ČJL-9-3-06) - rozpozná probrané literární žánry (ČJL-9-3-06) - v textu vyhledá formální znaky díla (ČJL-9-3-06)	- literatura, dělení - próza, poezie - lyrika, epika, drama - verš, sloka, rým, druhy rýmů - nonsensová poezie - román, povídka - pohádka (lidová, moderní, autorská) - pověsti, báje (mýty) - cestopis - balada - personifikace, přirovnání	D – literatura starověku Knihovnická lekce v městské knihovně	V průběhu roku zařazovat texty vhodné k recitaci.

Ročník: 7.

Jazyková výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		Projekty, kurzy	

Žák: - ovládá pravopisné jevy morfologické (ČJL-9-2-04) - určí slovesný rod a vid (ČJL-9-2-04) - určuje neohebné slovní druhy, stupňuje příslovce (ČJL-9-2-04) - rozpozná přenesená pojmenování (ČJL-9-2-02) - rozlišuje způsob tvoření slov (ČJL-9-2-02) - určuje rozvíjející větné členy (ČJL-9-2-07) - ovládá interpunkci v podřadném souvětí (ČJL-9-2-07) - vyhledá ve větě přísudek a určí jeho druh (ČJL-9-2-06) - určuje druh vedlejších vět (ČJL-9-2-07)	Tvarosloví <u>Ohebné slovní druhy</u> - slovesa (slovesný rod a vid) <u>Neohebné slovní druhy</u> - příslovce (stupňování, spřežky) - předložky (druhy) - spojky, částice, citoslovce Slovní zásoba - význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná - synonyma, antonyma, homonyma <u>Obohacování slovní zásoby</u> - odborné názvy - skládání, odvozování, zkracování Skladba - věta jednočlenná, dvojčlenná - větné členy holé, rozvité, několikanásobné - druhy přísudků - vyjádření podmětu - rozvíjející větné členy (D, Pu míry, Pu podm., Pu příp., Pu úč., Pu přič.) - druhy vedlejších vět		Během roku zařadit kontrolní práce a kontrolní diktáty na základě dohody PK ČJ. Procvičování skladby, tvarosloví, pravopisu v průběhu celého školního roku.

Ročník: 7.

Komunikační a slohová výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
Žák: - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu (ČJL-9-1-10) - výstižně vyjádří charakteristické rysy popisované osoby (ČJL-9-1-09) - vyjadřuje přiměřenou formou své požadavky (ČJL-9-1-04) - sestaví vlastní životopis (ČJL-9-1-09) - v připraveném i improvizovaném projevu vhodně využívá verbální a nonverbální prostředky (ČJL-9-1-06)	Popis - uměleckého díla - města - pracovního postupu - subjektivně zabarvený (líčení) Charakteristika - vnější a vnitřní - přímá a nepřímá Žádost, pozvánka Životopis - strukturovaný a klasický Mluvní cvičení		Během roku možnost zařadit kontrolní slohové práce.

Ročník: 7.

Literární výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
Žák: - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku (ČJL-9-3-01) - zvládá dramatizaci textu (ČJL-9-3-04) - orientuje se v přečteném textu (ČJL-9-3-01) - volně reprodukuje text (ČJL-9-3-01) - jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury (ČJL-9-3-06) - formuluje vlastní názory na přečtený text (ČJL-9-3-01) - v textu vyhledá formální znaky díla (ČJL-9-3-06) - má povědomí o české kinematografii pro děti (ČJL-9-3-08)	- lidová slovesnost (píseň) - mýty biblické a antické - epos - román (druhy) - divadelní hra (tragédie, komedie) - romance - alegorie, metafora, básnický přívlastek - jazykový humor - filmová a televizní tvorba pro děti a mládež	D – literatura starověku HV – lidové písně Knihovnická lekce v městské knihovně	V průběhu roku zařazovat texty vhodné k recitaci.

Ročník: 8.

Jazyková výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - skloňuje běžná přejatá obecná i vlastní podstatná jména (ČJL-9-2-01) - určuje slovesné třídy a vzory (ČJL-9-2-04) - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova (ČJL-9-2-01) - rozliší souvětí souřadné a podřadné (ČJL-9-2-07) - určí poměr mezi větami hlavními a souřadně spojenými několikanásobnými větnými členy (ČJL-9-2-07) - zdůvodní psaní čárek ve větě jednoduché a v souvětí (ČJL-9-2-07) - převede nespisovný text na spisovný (ČJL-9-2-08) - zdůvodní užití útvarů českého jazyka (ČJL-9-2-08) - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby (ČJL-9-2-02)	Tvarosloví - podstatná jména (nepravidelnosti ve skloňování) - skloňování obecných jmen přejatých - skloňování cizích vlastních jmen - slovesa (slovesné třídy a vzory) Skladba - poměry mezi větami hlavními - souvětí souřadné a podřadné - poměry mezi souřadně spojenými několikanásobnými větnými členy - interpunkce v souvětí a ve větě jednoduché - přístavek, druhy přívlastku - slova, která nejsou větnými členy Obecné výklady o českém jazyce - útvary českého jazyka a jazyková kultura - čeština jako slovanský jazyk Obohacování slovní zásoby - slovní zásoba a tvoření slov - slova přejatá		Během roku zařadit kontrolní práce a kontrolní diktáty na základě dohody PK ČJ. Procvičování skladby, tvarosloví, pravopisu v průběhu celého školního roku.

Ročník: 8.

Komunikační a slohová výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
Žák: - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu (ČJL-9-1-10) - výstižně vyjádří nejvýraznější rysy charakterizované postavy (ČJL-9-1-09) - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu (ČJL-9-1-08) - vyplní jednoduchý tiskopis (ČJL-9-1-10)	Vypravování Subjektivně zabarvený popis (líčení) - užití personifikace a přirovnání Výklad, výtah Charakteristika literární postavy Úvaha Tiskopisy - cestovní pas, občanský průkaz		Během roku možnost zařadit kontrolní slohové práce.

Ročník: 8.

Literární výchova

Ročník: 9.

Jazyková výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		Projekty, kurzy	

Žák: - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a používá je (ČJL-9-2-04) - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí (ČJL-9-2-06) - ovládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí (ČJL-9-2-07) - rozlišuje základní evropské jazykové skupiny se zaměřením na slovanské jazyky (ČJL-9-2-08) - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace (ČJL-9-2-05)	Tvarosloví - opakování ohebných i neohebných slovních druhů - slovesa (přechodník přítomný a minulý) Skladba - opakování syntaktických jevů - mluvnický zápor - pořádek slov ve větě - souřadně spojené vedlejší věty Obecné výklady o českém jazyce - evropské a slovanské jazyky - vývoj českého jazyka - zvuková stránka jazyka Obohacování slovní zásoby - stavba slova a tvoření slov	D – společné kořeny evropských jazyků	Během roku zařadit kontrolní práce a kontrolní diktáty na základě dohody PK ČJ. Procvičování skladby, tvarosloví, pravopisu v průběhu celého školního roku.

Ročník: 9.

Komunikační a slohová výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		Projekty, kurzy	

Žák: - srozumitelně vyjádří svůj názor (ČJL-9-1-07) - tvoří jazykově i věcně správné a vhodně uspořádané projevy v dané komunikační situaci (ČJL-9-1-04) - rozpoznává manipulaci v mediálních sděleních a zaujímá k ní kritický postoj (ČJL-9-1-03) - popíše základní znaky nejčastějších publicistických útvarů (vlastní) - dorozumívá se kultivovaně, výstižně (ČJL-9-1-04) - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru (ČJL-9-1-05) - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru (ČJL-9-1-02) - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu (ČJL-9-1-07) - odlišuje v čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, fakta ověřuje pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji(ČJL-9-1-01) - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a rozpozná komunikační záměr partnera v hovoru (ČJL-9-1-02)	Popis (procvičování) - předmětu - děje, pracovního postupu - subjektivně zabarvený (líčení) Úvaha Výklad Vypravování Publicistické útvary - fejeton - reportáž - úvodník - komentář Diskuse Funkční styly (shrnutí)	MDV (6) – tvorba mediálního sdělení	Během roku možnost zařadit kontrolní slohové práce.

Ročník: 9.

Literární výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - formuluje vlastní názory na umělecké dílo (ČJL-9-3-01) - orientuje se v základních literárních směrech (ČJL-9-3-07) - má přehled o významných představitelích české a světové literatury (s důrazem na divadlo) (ČJL-9-3-07) - vystihne hlavní myšlenku textu, rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora (ČJL-9-3-01) - porovná různá ztvárnění námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování, rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty (ČJL-9-3-05) - vyhledává informace z různých informačních zdrojů (knihovna, příručky, internet) (ČJL-9-3-09) - tvoří vlastní literární text podle svých schopností (ČJL-9-3-04)	Kapitoly z dějin literatury - literární směry - významní představitelé - vývoj divadla Teorie literatury - epické a lyrické žánry (opakování) Divadlo - režisér, dramaturg, scénárista, scénář, kulisy - hudebně-divadelní žánry - autorské divadlo - písňové texty Sci-fi	HV – autorské písně Knihovnická lekce v městské knihovně	V průběhu roku zařazovat texty vhodné k recitaci. Možno zařadit referáty k učivu. Dle časových možností lze zařadit literaturu exilu a samizdatu.

V. 1. 2. Vzdělávací obor: CIZÍ JAZYK

V. 1. 2. A. Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a rozvíjet dostatečně srozumitelnou výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonaci, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. Neučíme tedy poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel, jednoduchých básniček a podobně sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty nebo si gramatická pravidla a jevy zapamatovali. Gramatiku neučíme cíleně, ale teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura (např. časování sloves).

Na 2. stupni je cílem rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím. Žáci pracují se slovníkem. Žáci se seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk se na 1. stupni vyučuje od 1. ročníku, v 1. – 2. ročníku 1 vyučovací hodina týdně, v 3. – 5. ročníku vždy 3 hodiny týdně. Na 2. stupni je vyučován od 6. do 9. ročníku. Časová dotace je rovněž 3 hodiny týdně. Žáci jsou rozděleni na skupiny v rámci ročníku (podle počtu žáků ve třídě). Výuka je realizována v kmenových třídách, v jazykové učebně a v informačním centru. Příležitostně se budou žáci účastnit besed s rodilými mluvčími, různých akcí a projektů.

Žáci se seznámí s těmito okruhy slovní zásoby: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování.

Výuka je realizována formou skupinové práce, samostatné práce, práce s literaturou a internetem, doplňkovými materiály, využitím PC programů, dramatizace, zpěvu a her aj.

U žáků je podporován zájem o cizí jazyk. Jsou vedeni k aktivnímu si osvojení cizího jazyka na úrovni a v rozsahu přiměřeném věku. V oblasti mluvnice je u žáků rozvíjeno používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).

Jazykové schopnosti a dovednosti aktivně využívají při komunikaci v cizím jazyce. Při výuce získávají schopnost číst s porozuměním na úrovni osvojených znalostí a jsou schopni čtené nebo slyšené texty interpretovat a přiměřeně na ně reagovat. Na dané úrovni jsou schopni vést rozhovor v běžných situacích.

Žáci se seznámí s kulturou a reáliemi zemí příslušné jazykové oblasti.

Žáci jsou vedeni k pochopení významu znalosti cizího jazyka pro osobní život, uvědomění si rozdílnosti kultur, života a hodnot jiných národů. Je rozvíjena tolerance a respekt k odlišným kulturám.

Začlenění průřezových témat – Obsah učiva na 1. stupni souvisí také s průřezovými tématy:

Osobnostní a sociální výchova – komunikace (OSV – 8)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (EGS – 1), objevujeme Evropu a svět (EGS - 2)

Multikulturní výchova – lidské vztahy (MKV – 2), multikulturalita (MKV - 4)

Začlenění průřezových témat – Obsah učiva na 2. stupni souvisí s většinou průřezovými tématy:

Multikulturní výchova – kulturní difference (MKV – 1)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- uvědomí si důležitost znalosti jazyka a komunikuje anglicky v jednoduchých praktických situacích
- aktivně a samostatně vyhledává situace vhodné pro komunikaci

Učitel

- vhodně propojí probíraná témata a jazykové jevy

Kompetence k řešení problémů

Žák

- řeší problémové situace běžného života v cizojazyčném prostředí
- nebojí se mluvit anglicky

Učitel

- nastíní problémové situace, které žáci řeší

Kompetence komunikativní

Žák

- porozumí sdělení v anglickém jazyce na dané úrovni
- formuluje myšlenky anglicky

- využívá dovednosti získané v cizím jazyce k navázání kontaktu

Učitel

- aktivně navozuje situace vhodné pro jednoduchou komunikaci

Kompetence sociální a personální

Žák

- dodržuje zásady slušného chování v daném jazykovém prostředí
- spolupracuje na úkolu v anglicky hovořící skupině

Učitel

- vede žáky ke slušnému chování a vyjadřování

Kompetence občanské

Žák

- seznámí se se zvyky anglicky mluvících zemí a porovnává je s jinými

Učitel

- pomáhá žákům respektovat názory, kulturu a hodnoty druhých

Kompetence pracovní

Žák

- samostatně pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem

- využívá cizího jazyka k získávání informací z různých oblastí

Učitel

- předkládá žákům texty a jazykové materiály

Kompetence digitální

Žák

- bezpečně vyhledává pomocí digitální technologie slovní zásobu, správnou výslovnost, informace k probíranému tématu
- vyhledává zvukové a vizuální nahrávky, videa
- ovládá a využívá běžně používaná digitální zařízení a aplikace k učení pro vyšší efektivitu a zjednodušení svých studijních postupů a zlepšení výsledků
- umí se bezpečně pohybovat ve virtuálním prostoru a je si vědom možných rizik a ohrožení, se kterými se zde může nejčastěji setkat

Učitel

- pomáhá žákům bezpečně se orientovat v digitálním prostředí
- motivuje žáky k využívání programů a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vede žáky k využívání on-line aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- pomáhá žákům bezpečně zvolit vhodný obsah učiva k danému věku
- varuje před negativními dopady nekontrolovaného nadměrného využívání technologií na zdraví tělesné i duševní
- upozorňuje na možná nebezpečí číhající na internetu nebo plynoucí z nezodpovědného využívání technologií a aplikací

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**

Ročník: 1.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
Žák: - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-3-1-04) - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal (CJ-3-1-02)	Řečové dovednosti - seznámení se základní slovní zásobou z okruhu rodina, zvířata, škola, části těla, čísla do 10, barvy, jídlo formou audioorální - základní gramatické struktury jako součást pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění - básně, písně, hry s využitím uvedené slovní zásoby - pozdraví při setkání a loučení, osloví a reaguje na oslovení - jednoduchá konverzační fráze typu „Jak se máš?“ a odpověď		

Ročník: 2.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně (CJ-3-1-01) - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal (CJ-3-1-02) - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-3-1-03) - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-3-1-04) - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení (CJ-3-1-05) - píše slova na základě textové a vizuální předlohy (CJ-3-1-06)	Řečové dovednosti - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi - zvukovou a grafickou podobou slov - základní slovní zásoba z okruhu rodina, zvířata, škola, věci kolem nás, části těla, čísla do 10, domov, barvy, jídlo, příroda - základní gramatické struktury jako součást pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění - pozdrav, rozloučení, poděkování, souhlas-nesouhlas - básně, písně, hry s využitím uvedené slovní zásoby		

Ročník: 3.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně (CJ-3-1-01) - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal (CJ-3-1-02) - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-3-1-03) - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-3-1-04) - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení (CJ-3-1-05) - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy (CJ-3-1-06)	Řečové dovednosti - zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a používají základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - tematické okruhy – domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, oblékání, dny v týdnu, zvířata - základní gramatické struktury jako součást pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění - Hello - I am, you are, he is, she is, it is - Číslovky 1 – 20 - pozdrav, rozloučení - have got a otázka např. How many brothers have you got?	OSV (8) – komunikace	

	- I like.../zápor - Do you like...? - There is, there are		

Ročník: 4.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností (CJ-5-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-1-02) - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-1-03) - zapojí se do jednoduchých rozhovorů (CJ-5-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-5-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších	Poslech s porozuměním - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a používají základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, měsíce, roční období, dny v týdnu), zvířata, příroda, počasí - Mluvení - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	MKV (2) - lidské vztahy EGS (1) - Evropa a svět nás zajímá MKV (4) - multikulturalita	

osvojovaných témat a podobné otázky pokládá (CJ-5-2-03) - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům (CJ-5-3-01) - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-3-02) - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života (CJ-5-4-01) - vyplní osobní údaje do formuláře (CJ-5-4-02)	Čtení s porozuměním - slovní zásoba – žáci si osvojí a používají základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem Psaní - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - Jednoduché otázky: What's your name? How are you? - Do you like? Can you ..?, I can, I can't - Jednoduchý rozkaz, zákaz - Přítomný čas průběhový - What time is it? It's ...o'clock - Přítomný čas prostý		

	- Dny v týdnu, on, at		

Ročník: 5.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně (CJ-5-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou sdělovány pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-1-02) - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu(CJ-5-1-03)	Poslech s porozuměním - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - číslovky 1-100 Mluvení	EGS (2) – objevujeme Evropu a svět	

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů (CJ-5-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-5-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá (CJ-5-2-03) - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům (CJ-5-3-01) - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-3-02) - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života (CJ-5-4-01) - vyplní osobní údaje do formuláře (CJ-5-4-02)	- přítomný čas prostý a průběhový - sloveso „to be“, „have got“, „can Čtení s porozuměním Psaní		

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk – 2. stupeň**

Ročník: 6.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky

Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou – li pronášeny pomalu a zřetelně (CJ-9-1-01) - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat (CJ-9-1-02) MLUVENÍ - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích (CJ-9-2-01) - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech (CJ-9-2-02) - vypráví jednoduchý příběh, či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (CJ-9-2-03) ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (CJ-9-3-01) - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace (CJ-9-3-02)	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy, společnost a její problémy, moderní technologie a média, cestování Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou	MKV (4)- multikulturalita	

PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (CJ-9-4-01) - napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-9-4-02) - reaguje na jednoduché písemné sdělení (CJ-9-4-03)	tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění). - přítomný čas prostý a průběhový - frekvenční příslovce - imperativ - tázací slova who, when, why, how, what, where - minulý čas - „to be going to“, will - sloveso „to be“, „have got“, „can“, „must“ a „have to“, „should“ a jejich záporny - stupňování přídavných jmen - ukazovací, předmětná, určitá a neurčitá zájmena - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, vyjádření mnoho – much, many, a lot of, příliš - otázky s <i>how</i> - předložky místa a času - samostatná přivlastňovací zájmena - vybrané reálie nebo pamětihodnosti Velké Británie, Austrálie, USA		

	- vybraná nepravidelná slovesa, jejich příchestí minulé a trpné - předpřítomný čas		

Ročník: 7.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky

Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou – li pronášeny pomalu a zřetelně (CJ-9-1-01) - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat (CJ-9-1-02) MLUVENÍ - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích (CJ-9-2-01) - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech (CJ-9-2-02) - vypráví jednoduchý příběh, či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (CJ-9-2-03) ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (CJ-9-3-01) - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace (CJ-9-3-02)	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy, společnost a její problémy, moderní technologie a média, cestování, realita zemí příslušné jazykové oblasti		

PSaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (CJ-9-4-01) - napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-9-4-02) - reaguje na jednoduché písemné sdělení (CJ-9-4-03)	Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).		

Ročník: 8.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky

Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou – li pronášeny pomalu a zřetelně (CJ-9-1-01) - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat (CJ-9-1-02) MLUVENÍ - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích (CJ-9-2-01) - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech (CJ-9-2-02) - vypráví jednoduchý příběh, či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (CJ-9-2-03) ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (CJ-9-3-01) - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušné jazykové oblasti		

požadované informace (CJ-9-3-02) PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (CJ-9-4-01) - napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-9-4-02) - reaguje na jednoduché písemné sdělení (CJ-9-4-03)	Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění). - přítomný čas prostý, frekvenční příslovce - minulý čas prostý - ne/počitatelná podstatná jména - číslovky much, many, slova se some-, any-, every-, no- - vyjádření budoucího času pomocí přítomného průběhového času, will, won't, be going to - předpřítomný čas - minulý čas prostý, vazba used to - modální slovesa can, could, have to, must, should, be allowed to - sloveso let, make - stupňování přídavných jmen, (not) as ... as, less, the lest, look/look like - vztažná zájmena, vztažné věty, -ed/-		

	ing přídavná jména - nultý kondicionál, první kondicionál		

Ročník: 9.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky

Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou – li pronášeny pomalu a zřetelně (CJ-9-1-01) - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat (CJ-9-1-02) MLUVENÍ - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích (CJ-9-2-01) - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech (CJ-9-2-02) - vypráví jednoduchý příběh, či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (CJ-9-2-03) ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (CJ-9-3-01) - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace (CJ-9-3-02)	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování Mluvnice – rozvíjení používání		

PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (CJ-9-4-01) - napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-9-4-02) - reaguje na jednoduché písemné sdělení (CJ-9-4-03)	gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).		

V. 1. 2. B. Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět německý jazyk je náplní vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace. Výuka německého jazyka jako dalšího cizího jazyka je realizována v 7. až 9. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací.

Výuka je realizována formou frontální, skupinové práce, samostatné práce, práce s internetem, doplňkovými materiály, využitím PC programů.

U žáků je podporován zájem o německý jazyk a realie. Vzdělávání v německém jazyce předpokládá dosažení úrovně A1.

Žáci jsou vedeni k jednoduché komunikaci a vyjádření. Důraz se klade na základy ve vyjadřování a reakce na životní situace. Při výuce získávají schopnost číst s porozuměním na úrovni osvojených znalostí a jsou schopni čtené nebo slyšené texty interpretovat a přiměřeně na ně reagovat. Na dané úrovni jsou schopni vést rozhovor v běžných situacích. Součástí výuky jsou základní gramatické struktury a typy vět. V mluvnici jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění. Nezbytnou znalostí pro vyjadřování je znalost slovní zásoby.

Žáci se seznamují s kulturou a realiami zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávají informace o zemích daného jazyka a srovnávají je se zemí mateřského jazyka.

Žáci jsou vedeni k pochopení nutnosti znalosti cizího jazyka pro osobní život, uvědomění si rozdílnosti kultur, života a hodnot jiných národů. Je rozvíjena tolerance a respekt k odlišným kulturám.

Začlenění průřezových témat – obsahem učiva se neprolíná žádné průřezové téma

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- uvědomí si důležitost schopnosti komunikovat německy pro osobní i profesní život
- získané informace zpracuje do požadované formy
- podle svých schopností a zájmů se účastní soutěží a olympiád

Učitel

- podporuje talentované žáky a rozvíjí jejich zájem o předmět

Kompetence k řešení problémů

Žák

- řeší problémové situace běžného života v cizojazyčném prostředí
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných situací, nebojí se mluvit německy
- rozpozná problém, pojmenuje ho, navrhne způsob jeho řešení

Učitel

- vede žáky k sebehodnocení a ke kritické analýze pracovních postupů
- vede žáky k vyhledávání a řešení problémů, jejich zpracování a vyhodnocení

Kompetence komunikativní

Žák

- své myšlenky jasně formuluje, vyjadřuje se jasně, souvisle, výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- porozumí sdělení v německém jazyce na dané úrovni
- využívá dovednosti získané v cizím jazyce k navázání kontaktu
- pracuje s informacemi z různých zdrojů

Učitel

- dává žákům prostor k vyjádření a prezentaci výsledků jejich práce a jejich názorů
- vede žáky k tomu, aby respektovali názor druhých, dodržovali pravidla komunikace ve skupině

Kompetence sociální a personální

Žák

- podílí se na dodržování daných pravidel a respektuje je
- dodržuje zásady slušného chování v daném jazykovém prostředí
- spolupracuje na úkolech v německy hovořící skupině a prezentuje výsledky práce své i celé skupiny

Učitel

- učí žáky upevňovat dobré mezilidské vztahy
- vede žáky ke kritickému přístupu k výkonu vlastnímu i ostatních

Kompetence občanské

Žák

- rozpozná chyby své i cizí a poučí se z nich
- seznámí se se zvyky německy mluvících zemí a porovnává je s jinými, respektuje názory, kulturu a hodnoty druhých
- nese důsledky svých rozhodnutí a činů

Učitel

- zařazuje aktivity, které umožňují sebehodnocení a hodnocení
- vede žáky ke slušnému chování k druhým lidem

Kompetence pracovní

Žák

- využívá cizího jazyka k získávání informací z různých oblastí, získané znalosti a dovednosti využívá ke svému dalšímu rozvoji

Učitel

- vede žáky k objektivnímu hodnocení sebe sama a svých reálných možností vzhledem k budoucí profesní orientaci

Kompetence digitální

Žák

- vyhledává a aktivně využívá on-line překladač
- využívá mediální nástroje pro svou vlastní potřebu

Učitel

- umožňuje žákům aktivně využívat mediální nástroje
- vede žáky k samostatnosti

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 7.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud mají k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03) Mluvení - zapojí se do jednoduchého rozhovoru (DCJ-9-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se seznamování, omluvy, představení se, o bydlišti, věku, poděkování, rodině (DCJ-9-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, bydlišti, rodiny, návštěvy, představení kamaráda, telefonické domluvy a podobné otázky pokládá (DCJ-9-2-03) Čtení s porozuměním	- pozdravy - časování pravidelných sloves - slovosled - časování „mögen“ - přivlastňovací zájmena - vazba „von“ - předložka „um“ v časových údajích - gern-am liebsten - určité a neurčité členy - zápor „kein“ - rozkazovací způsob - předložka „am“ Tematické okruhy: - pozdravy - bydlení - rodina		

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům (DCJ-9-3-02) - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03) Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, bydliště, rodiny, školy, volného času, návštěvy a kamaráda (DCJ-9-4-02) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03)	- přátelé - škola - koníčky		

Ročník: 8

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud mají k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03) Mluvení - zapojí se do jednoduchého rozhovoru (DCJ-9-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se seznamování, omluvy, představení se, o bydlišti, letech, poděkování, o rodině (DCJ-9-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, bydlišti, rodiny, návštěvy, představení kamaráda, telefonické domluvy (DCJ-9-2-03) Čtení s porozuměním - žáci rozumí jednoduchým informačním nápisům a	- časování slovesa „haben“ - 4. pád podstatných jmen - časování pravidelných sloves - zápor „kein“ ve 4. pádě - množné číslo podstatných jmen - předložka „im“ v časových údajích - vazba „ich möchte“ - předložka „nach“ - časování slovesa „fahren“ - časování nepravidelných sloves - slovesa s odlučitelnou předponou - předložka „in“ ve 3. pádě - vazba „es gibt“ - předložky se 3. pádem - osobní zájmena Tematické okruhy - počítač - čas a doba		

orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům (DCJ-9-3-02) - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03) Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, bydliště, rodiny, školy, volného času, návštěvy, kamaráda (DCJ-9-4-02) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03)	- prázdniny - byt - město		

Ročník: 9.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud mají k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03) Mluvení - zapojí se do jednoduchého rozhovoru (DCJ-9-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se seznamování, omluvy, představení se, o bydlišti, letech, poděkování, o rodině (DCJ-9-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, bydlišti, rodiny, návštěvy, představení kamaráda, telefonické domluvy (DCJ-9-2-03) Čtení s porozuměním - rozumí jednoduchým informačním nápisům a	- způsobová slovesa - číslovky a časové údaje - zájmena - předložka „in“ ve 4. pádě - zájmeno „man“ - předložky - préteritum - sloveso „werden“ - vazba „ich möchte, ich hätte gern“ - množné číslo - souvětí - stupňování přídavných jmen a příslovčí Tematické okruhy: - denní program - rozvrh hodin, volný čas		

orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům (DCJ-9-3-02) - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03) Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, bydliště, rodiny, školy, volného času, návštěvy, kamaráda (DCJ-9-4-02) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03)	- lidské tělo - město - počasí, svátky - prázdniny		

V. 1. 2. C. Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Ruský jazyk je náplní vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace. Výuka ruského jazyka jako dalšího cizího jazyka je realizována v 7. až 9. postupném ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací.

Výuka je realizována formou frontální, skupinové práce, samostatné práce, práce s internetem, doplňkovými materiály, využitím PC programů.

U žáků je podporován zájem o ruský jazyk a realie. Jsou vedeni k aktivnímu osvojení cizího jazyka na úrovni a v rozsahu přiměřeném věku.

Žáci jsou vedeni k jednoduché komunikaci a vyjádření. Důraz se klade na základy ve vyjadřování a reakce na životní situace. Při výuce žáci získávají schopnost číst s porozuměním na úrovni osvojených znalostí a jsou schopni čtené nebo slyšené texty interpretovat a přiměřeně na ně reagovat. Na dané úrovni jsou schopni vést rozhovor v běžných situacích. Součástí výuky jsou základní gramatické struktury a typy vět. V mluvnici jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění. Nezbytnou znalostí pro vyjadřování je znalost slovní zásoby.

Žáci se seznamují s kulturou a realitami zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávají informace o zemích daného jazyka a srovnávají je se zemí mateřského jazyka.

Žáci jsou vedeni k pochopení nutnosti znalosti základů dalšího cizího jazyka pro osobní život, uvědomění si rozdílnosti kultur, života a hodnot jiných národů. Je rozvíjena tolerance a respekt k odlišným kulturám.

Začlenění průřezových témat – obsahem učiva se prolíná toto průřezové téma:

Multikulturní výchova – Kulturní difference (MKV 1)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- uvědomí si důležitost schopnosti komunikovat rusky pro osobní i profesní život
- získané informace zpracuje do požadované formy

Učitel

- podporuje talentované žáky a rozvíjí jejich zájem o předmět

Kompetence k řešení problémů

Žák

- řeší problémové situace běžného života v cizojazyčném prostředí
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných situací, nebojí se mluvit rusky
- rozpozná problém, pojmenuje ho, navrhne způsob jeho řešení

Učitel

- vede žáky k sebehodnocení a ke kritické analýze pracovních postupů
- vede žáky k vyhledávání a řešení problémů, jejich zpracování a vyhodnocení

Kompetence komunikativní

Žák

- své myšlenky jasně formuluje, vyjadřuje se jasně, souvisle, výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- porozumí sdělení v ruském jazyce na dané úrovni
- využívá dovednosti získané v cizím jazyce k navázání kontaktu
- pracuje s informacemi z různých zdrojů

Učitel

- dává žákům prostor k vyjádření a prezentaci výsledků jejich práce a jejich názorů
- vede žáky k tomu, aby respektovali názor druhých, dodržovali pravidla komunikace ve skupině

Kompetence sociální a personální

Žák

- podílí se na dodržování daných pravidel a respektuje je
- dodržuje zásady slušného chování v daném jazykovém prostředí
- spolupracuje na úkolech v rusky hovořící skupině a prezentuje výsledky práce své i celé skupiny

Učitel

- učí žáky upevňovat dobré mezilidské vztahy
- vede žáky ke kritickému přístupu k výkonu vlastnímu i ostatních

Kompetence občanské

Žák

- rozpozná chyby své i cizí a poučí se z nich
- seznámí se se zvyky rusky mluvících zemí a porovnává je s jinými, respektuje názory, kulturu a hodnoty druhých

- nese důsledky svých rozhodnutí a činů

Učitel

- zařazuje aktivity, které umožňují sebehodnocení a hodnocení
- vede žáky ke slušnému chování k druhým lidem

Kompetence pracovní

Žák

- využívá cizího jazyka k získávání informací z různých oblastí, získané znalosti a dovednosti využívá ke svému dalšímu rozvoji

Učitel

- vede žáky k objektivnímu hodnocení sebe sama a svých reálných možností vzhledem k budoucí profesní orientaci

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie pro vyhledávání významu slov a usnadnění práce se texty v cizím jazyce
- využívá digitální technologie k zefektivnění a zjednodušení své práce v rámci druhého cizího jazyka
- vyhledává pomocí digitálních technologií informace o ruských realitách
- vyhledává zvukové materiály pro efektivnější osvojení správné výslovnosti

Učitel

- seznamuje žáky s digitálními technologiemi a jejich efektivním využitím při osvojování ruského jazyka
- vede žáky k využívání digitálních technologií při procvičování ruského jazyka
- vede žáky k bezpečnému a co nejefektivnějšímu využívání digitálních technologií při výuce ruského jazyka

Vyučovací předmět: **Ruský jazyk**

Ročník: 7.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud mají k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03) Mluvení - zapojí se do jednoduchého rozhovoru (DCJ-9-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se seznamování, omluvy, představení se, o bydlišti, věku, poděkování, o rodině (DCJ-9-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, bydliště, rodiny, návštěvy, představení kamaráda, telefonické domluvy (DCJ-9-2-03) Čtení s porozuměním - rozumí jednoduchým informačním nápisům a	1. Azbuka (tiskací i psaná forma), seznámení se zvukovou stranou jazyka, vnímání a reprodukce poslechu 2. Představování se - přízvuk - základní fráze - fixace písmen azbuky 3. Seznamování - pozdravy - oslovení - představení kamaráda - telefonická domluva setkání - 1. pád podst. jm v oslovení - intonace vět - fixace azbuky - číslovky 1 – 10 v 1. pádě 4. Informace o bydlišti, letech, známých jazycích, poděkování, omluva - jotovaná písmena - psaní záporu u sloves	VO – kultura ČJ – členění jazyků VO – zásady slušného chování VO – zásady slušného chování VO – zásady slušného chování	Součástí výuky jsou ruské aktuální reálie

[illegible]

	zájmena		

Ročník: 8.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Čtení s porozuměním - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům (DCJ-9-3-02) - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03) Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, inzerátu (DCJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, profese, trávení volného času, reakcí na inzerát a seznámení, dění ve škole, aktivit o přestávce, ve vyučování a po vyučování (DCJ-9-4-02) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03)	3. Inzerát (seznámení) - kdo se s kým chce seznámit, kdo si chce dopisovat - zájmy - jak napsat inzerát - intonace otázek a odpovědí - slovesa se změnou kmenových souhlásek, zvrtná slovesa - slovesné vazby 4. Ve škole (kabinetě, u sekretářky) - orientace ve školní budově - začátek a konec výuky - do které třídy kdo chodí - kde kdo byl, co dělal - řadové číslovky v 1. a 6. pádě - vyjadřování data - minulý čas 5. Výuka, přestávka, po vyučování - rozvrh hodin - oblíbené předměty - školní výsledky - předložkové vazby (по, после) - skloňování zájmen a	VO – naše škola	

	podstatných jmen		

Ročník: 9.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud mají k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) - rozumí základním informacím v krátkých poslechovéch textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03) Mluvení - zapojí se do jednoduchého rozhovoru (DCJ-9-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se orientace ve městě, jízdy v dopravním prostředku, nakupování, informací o Moskvě, Sankt Petěrburku, Praze a okolí svého bydliště (DCJ-9-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, orientace ve městě, jízdy v dopravním prostředku, nakupování, informací o Moskvě, Sankt Petěrburku, Praze a okolí svého bydliště (DCJ-9-2-03) Čtení s porozuměním	1. Orientace ve městě, výběr dopravního prostředku - otázky a odpovědi jak se někam ve městě dostat - kam jede který dopravní prostředek - co kdo hledá (ve městě) - časování sloves „ехать, (по)мочь“ - infinitivní věty - věty na orientaci ve městě 2. V obchodním centru - kolik co stojí - co komu sluší (nesluší) - co komu koupit - co kdo viděl v obchodě - kdo koho potkal - časování sloves „купить, спросить“ - 1. a 2. pád mn. č. podst. jmen typu „магазин, портфель,	Z – města Evropy Z – města Evropy

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům (DCJ-9-3-02) - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03) Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, inzerátu (DCJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, orientace ve městě, jízdě v dopravním prostředku, nakupování, informací o Moskvě, Sankt Petěrburku, Praze a okolí svého bydliště (DCJ-9-4-02) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03)	школа“ - 4. p. mn. č. u neživotných a životných podst. jmen 3. Prohlídka Moskvy a Sankt – Peterbugu - kam kdo chce jet - co se mu líbilo - co si kdo chce prohlédnout - podst. jm. typu „здание, место“ - nesklonná podst. jm. - vazby s předložkami „после, по“ – shrnutí 4. Praha - procházka s cizinci po Praze - kdo si chce co prohlédnout - odpovědi na otázky - podst. jm. typu „неделя, фотография“	Z – ČR, pamětihodnosti Prahy	

V. 1. 2. D. Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět francouzský jazyk je náplní vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace. Výuka francouzského jazyka jako dalšího cizího jazyka je realizována v 7. až 9. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací.

Výuka je realizována formou frontální, skupinové práce a samostatné práce. Mezi hlavní metody patří práce s textem, obrazem, internetem, doplňkovými materiály, využití PC programů, poslech, dramatizace, nácvik písní a básní, vysvětlování, rozhovor a třířázový rozhovor, myšlenkové mapy, diamant, RWCT, alfa box, čtení s porozuměním a další.

U žáků je podporován zájem o francouzský jazyk a realie. Vzdělávání ve francouzském jazyce předpokládá dosažení úrovně A1.

Žáci jsou vedeni k jednoduché komunikaci a vyjádření. Důraz se klade na základy ve vyjadřování a reakce na životní situace. Při výuce získávají schopnost číst s porozuměním na úrovni osvojených znalostí a jsou schopni čtené nebo slyšené texty interpretovat a přiměřeně na ně reagovat. Na dané úrovni jsou schopni vést rozhovor v běžných situacích. Součástí výuky jsou základní gramatické struktury a typy vět. V mluvnici jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění. Nezbytnou znalostí pro vyjadřování je znalost slovní zásoby.

Žáci se seznamují s kulturou a realiami zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávají informace o zemích daného jazyka a srovnávají je se zemí mateřského jazyka.

Žáci jsou vedeni k pochopení nutnosti znalosti cizího jazyka pro osobní život, uvědomění si rozdílnosti kultur, života a hodnot jiných národů. Je rozvíjena tolerance a respekt k odlišným kulturám.

Začlenění průřezových témat – obsahem učiva se prolíná toto průřezové téma

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět (EGS – 2)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- uvědomí si důležitost schopnosti komunikovat francouzsky pro osobní i profesní život
- získané informace zpracuje do požadované formy
- podle svých schopností a zájmů se účastní soutěží a olympiád

Učitel

- podporuje talentované žáky a rozvíjí jejich zájem o předmět

Kompetence k řešení problémů

Žák

- řeší problémové situace běžného života v cizojazyčném prostředí
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných situací, nebojí se mluvit francouzsky
- rozpozná problém, pojmenuje ho, navrhne způsob jeho řešení

Učitel

- vede žáky k sebehodnocení a ke kritické analýze pracovních postupů
- vede žáky k vyhledávání a řešení problémů, jejich zpracování a vyhodnocení

Kompetence komunikativní

Žák

- své myšlenky jasně formuluje, vyjadřuje se jasně, souvisle, výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- porozumí sdělení ve francouzském jazyce na dané úrovni
- využívá dovednosti získané v cizím jazyce k navázání kontaktu
- pracuje s informacemi z různých zdrojů

Učitel

- dává žákům prostor k vyjádření a prezentaci výsledků jejich práce a jejich názorů
- vede žáky k tomu, aby respektovali názor druhých, dodržovali pravidla komunikace ve skupině

Kompetence sociální a personální

Žák

- podílí se na dodržování daných pravidel a respektuje je
- dodržuje zásady slušného chování v daném jazykovém prostředí
- spolupracuje na úkolech ve francouzsky hovořící skupině a prezentuje výsledky práce své i celé skupiny

Učitel

- učí žáky upevňovat dobré mezilidské vztahy
- vede žáky ke kritickému přístupu k výkonu vlastnímu i ostatních

Kompetence občanské

Žák

- rozpozná chyby své i cizí a poučí se z nich
- seznámí se se zvyky francouzsky mluvících zemí a porovnává je s jinými, respektuje názory, kulturu a hodnoty druhých
- nese důsledky svých rozhodnutí a činů

Učitel

- zařazuje aktivity, které umožňují sebehodnocení a hodnocení
- vede žáky ke slušnému chování k druhým lidem

Kompetence pracovní

Žák

- využívá cizího jazyka k získávání informací z různých oblastí, získané znalosti a dovednosti využívá ke svému dalšímu rozvoji

Učitel

- vede žáky k objektivnímu hodnocení sebe sama a svých reálných možností vzhledem k budoucí profesní orientaci

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie pro vyhledávání významu slov a usnadnění práce s texty v cizím jazyce
- využívá digitální technologie k zefektivnění a zjednodušení své práce v rámci druhého cizího jazyka
- vyhledává pomocí digitálních technologií informace o francouzsky mluvících zemích
- vyhledává zvukové materiály pro efektivnější osvojení správné výslovnosti

Učitel

- seznamuje žáky s digitálními technologiemi a jejich efektivním využití při osvojování francouzského jazyka
- vede žáky k využívání digitálních technologií při procvičování francouzského jazyka
- vede žáky k bezpečnému a co nejefektivnějšímu využívání digitálních technologií při výuce francouzského jazyka

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk

Ročník: 7.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		Projekty, kurzy	

Žák: Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud mají k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03) Mluvení - zapojí se do jednoduchého rozhovoru (DCJ-9-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá (DCJ-9-2-03) Čtení s porozuměním	- pozdravy - časování sloves typ „parler“ - slovosled - časování nepravidelných sloves „être“, „avoir“, „faire“, „aller“ - přivlastňovací zájmena nesamostatná - množné číslo - určité a neurčité členy, stahování členů - vazby „faire de“, „il y a“ - číslovky 1-69 - zápor „ne...pas“ - zvrtná slovesa - tázací zájmena „quel(s)“, „quelle(s)“ - předložky „en“, „y“ Tematické okruhy: - frankofonní svět, osobnosti frankofonního světa	EGS (2) – Objevujeme Evropu a svět	

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům (DCJ-9-3-02) - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03) Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-4-02) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03)	- pozdravy - rodina - popis osoby - povolání - koníčky - škola - domácí zvířata - dny v týdnu, části dne - barvy		

Ročník: 8

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud mají k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03) Mluvení - zapojí se do jednoduchého rozhovoru (DCJ-9-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá (DCJ-9-2-03) Čtení s porozuměním - rozumí jednoduchým informačním nápisům a	- shoda přídavných jmen v rodě a čísle - řadové číslovky - časová sloves typ „choisir“ - časování nepravidelných sloves „prendre“, „pouvoir“, „vouloir“, „partir“, „sortir“ - zvrtná slovesa - ukazovací zájmena nesamostatná - blízká budoucnost „futur proche“ - minulý čas složený „passé composé“ - rozkazovací způsob Tematické okruhy - počítač		

orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům (DCJ-9-3-02) - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03) Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-4-02) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03)	- čas a doba, datum - významné dny v rodině, narozeniny - prázdniny - byt - město a venkov - dopravní prostředky - škola, rozvrh hodin, předměty - frankofonní země v Evropě i ve světě		

Ročník: 9.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud mají k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03) Mluvení - zapojí se do jednoduchého rozhovoru (DCJ-9-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá (DCJ-9-2-03) Čtení s porozuměním - rozumí jednoduchým informačním nápisům a	- dělivý člen - zájmenná příslovce „en“, „y“ - nepravidelná slovesa „voir“, „savoir“, „devoir“, „venir“ - osobní zájmena ve 3. pádu (COI) - osobní zájmena ve 4. pádu (COD) - postavení přídavných jmen - minulý čas prostý „imparfait“ - blízká minulost „venir de+ inf.“ - zápor „ne...plus“, „ne...jamais“ - podmiňovací způsob - vztažné věty „qui“, „que“ - stupňování přídavných jmen - předložky času „avant“, „après“, „dans“, „il y a“, „depuis“ Tematické okruhy: - jídlo, stolování, nákupy - vztahy v rodině, s přáteli		

orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům (DCJ-9-3-02) - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03) Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-4-02) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03)	- lidské tělo - rozvrh hodin, volný čas - internet a sociální sítě - svátky, tradice, významné dny - příroda, zvířata - prázdniny		

V. 1. 3. Vzdělávací obor: KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Komunikační výchova je součástí vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace. Tento předmět má žáky vést k osvojení společenské a mezilidské komunikace, protože všechno lidské chování, ve všech oblastech života, má komunikační charakter. Slouží jako zdroj informací o tom, co člověk dělá, proč to dělá, jak to dělá, eventuálně i o tom, jaký sám je. To se týká nejen řeči, ale i mimiky, gestiky a postojů. Prostřednictvím komunikační výchovy získávají schopnost vyjadřovat své myšlenky a city. Předmět navazuje na znalosti a dovednosti získané v předmětu Komunikační výchova v 5. ročníku 1. stupně. Komunikační výchova by měla rozvíjet přesné a logické myšlení, které je základem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Důraz bude kladen také na osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií, na získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace.

Komunikační výchova bude vyučována v 5., 6. a 7. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka bude probíhat v běžných třídách s občasným využitím školní a městské knihovny, případně počítačové učebny. Některé tematické okruhy budou realizovány mimo budovu školy. V hodinách budou využívány netradiční metody a formy práce.

Učivo bude zahrnovat komunikační hry a aktivity zaměřené na rozvoj slovní zásoby, vyjadřovacích schopností, verbální a nonverbální komunikace, schopnosti formulovat myšlenky a věcně argumentovat, sebepoznání a poznávání druhých. Důraz bude rovněž kladen na základní pravidla společenského chování, pravidla diskuse, prvky dramatické výchovy. Žáci se budou seznamovat se stavbou mediálních sdělení a pokusí se sami je vytvářet.

Obsah Komunikační výchovy se prolíná s učivem dalších předmětů, zejména s českým jazykem a literaturou (sloh – zpráva, oznámení, diskuse, kritika, rčení, přísloví); výchovy k občanství (vztahy ve skupině, sebepoznání, chyby při hodnocení druhých, asertivní jednání).

Začlenění průřezových témat – obsah učiva souvisí také s těmito průřezovými tématy:

Osobnostní a sociální výchova – kreativita (OSV – 5), poznávání lidí (OSV-6), komunikace (OSV- 8), kooperace a kompetice (OSV – 9), hodnoty, postoje, praktická etika (OSV – 11)

Mediální výchova – interpretace vztahů mediálních sdělení a reality (MV – 2), vnímání autora mediálních sdělení (MV-4), tvorba mediálního sdělení (MV – 6), práce v realizačním týmu (MV – 7)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává informace v různých informačních zdrojích, posuzuje je a využívá jich

Učitel

- zařazuje metody vyžadující čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání a zpracovávání informací

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná problém, pojmenuje ho, navrhne způsob jeho řešení
- osvědčené postupy aplikují při řešení podobných nebo nových problémových situací

Učitel

- vede žáky ke kritickému hodnocení informací
- vede žáky k sebehodnocení a ke kritické analýze

Kompetence komunikativní

Žák

- své myšlenky jasně formuluje
- vyjadřuje se jasně, souvisle, výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- pracuje s informacemi z různých zdrojů
- dodržuje pravidla diskuse

Učitel

- dává žákům prostor k vyjádření a prezentaci výsledků jejich práce a jejich názorů
- vede žáky k tomu, aby respektovali názor druhých, dodržovali pravidla komunikace ve skupině
- zařazuje do výuky diskuse

Kompetence sociální a personální

Žák

- podílí se na dodržování daných pravidel a respektuje je
- kriticky přistupuje k projevům negativních vztahů mezi žáky
- prezentuje výsledky práce své i celé skupiny

Učitel

- upevňuje dobré mezilidské vztahy
- vede žáky ke kritickému přístupu k výkonu vlastnímu i ostatních

Kompetence občanské

Žák

- rozpozná chyby své i cizí a poučí se z nich
- respektuje různá stanoviska a názory ostatních
- dodržuje základní pravidla společenského chování

Učitel

- zařazuje aktivity, které umožňují sebehodnocení a hodnocení
- vede žáky ke slušnému chování k druhým lidem, dodržování zásad společenského chování

Kompetence pracovní

Žák

- získané znalosti a dovednosti využívá ke svému dalšímu rozvoji

Učitel

vede žáky k objektivnímu hodnocení sebe sama a svých reálných možností

Kompetence digitální

Žák

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- vyhledává a kriticky vyhodnocuje informace a digitální obsah
- využívá digitální technologie pro zefektivnění a zkvalitnění své práce

Učitel

- využívá digitální technologie ve výuce
- zařazuje do výuky aktivity, které umožňují žákům seznamovat se a pracovat s digitálními technologiemi
- vede žáky ke kritickému hodnocení využívání a nadužívání digitálních technologií
- zařazuje aktivity a témata k zamyšlení nad obsahem mediálního sdělení

Vyučovací předmět: **Komunikační výchova**

Ročník: 5.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává (ČJL-5-1-02) - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru (ČJL-5-1-07) - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti (ČJL-5-1-10) - reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta (ČJL-5-1-04)	Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu, správná artikulace - vyjadřování v běžných situacích - základní komunikační pravidla - mimojazykové prostředky řeči - práce s textem (klíčová slova, čtení jako zdroj informací) Další způsoby dorozumívání - pohyb, kresba, tanec, zpěv, dramatizace Písemný projev - vypravování (jednoduchý příběh, pohádka) Pravidla v běžných situacích - společenské chování - praktické a věcné naslouchání Komunikační hry - rozvoj slovní zásoby	OSV (9) – kooperace a kompetice ČJL – rčení, přísloví, práce s textem OSV(11) - hodnoty, postoje, praktická etika Čas - mezilidské vztahy, komunikace, vlastnosti lidí, pravidla slušného chování	Lze zařadit knihovnické lekce v městské knihovně

- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě (ČJL-5-1-06) - využívá média jako zdroj informací a zábavy (vlastní) - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení (ČJL-5-1-03)	- rozvoj komunikačních dovedností - rozvoj sociálních dovedností - sebezpoznání a poznávání druhých - rozvoj fantazie - hry zaměřené na dramatickou výchovu Mediální výchova Čtení a vnímání mediálního sdělení - zpravodajství a reklama Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality - rozdíl mezi reklamou a zprávou Stavba mediálního sdělení a jeho tvorba - základní principy sestavování zpravodajství - výrazové prostředky pro mediální sdělení - tvorba jednoduchých mediálních sdělení Práce v realizačním týmu	ČJL – rozhovor ve skupině OSV (5) – kreativita MV (2) - interpretace vztahu mediálního sdělení a reality MV (6) - tvorba mediálního sdělení MV (7) - práce v realizačním týmu	

- spolupracuje s ostatními ve skupině (vlastní) - využívá vlastní schopnosti při práci v kolektivu (vlastní) - ve skupině zhotoví třídní časopis (vlastní)	- redakce třídního časopisu - komunikace a spolupráce v týmu		

Vyučovací předmět: **Komunikační výchova**

Ročník: 6. – 7.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru (ČJL-9-1-02) - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, vhodnými jazykovými prostředky (ČJL-9-1-04) - vhodně používá spisovné jazykové prostředky (ČJL-9-1-05) - vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči v mluveném projevu připraveném i improvizovaném (ČJL-9-1-06) - využívá zásad komunikace a pravidel dialogu, vhodně se zapojuje do diskuze a řídí ji (ČJL-9-1-07) - v mluvených projevech správně dýchá, volí vhodné tempo řeči a pečlivě artikuluje (ČJL-9-1-04) - řídí se základními komunikačními pravidly (ČJL-9-1-07) - vhodně používá spisovné jazykové prostředky (ČJL-9-1-05) - využívá zásad komunikace a pravidel diskuse (ČJL-9-1-07) - v běžných situacích dodržuje základní pravidla společenského chování (vlastní)	Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu - vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry - základní komunikační pravidla - mimojazykové prostředky řeči Písemný projev - žánry písemného projevu Pravidla v běžných situacích - společenské chování - pravidla diskuse	OSV (8) – komunikace ČJL - zpráva, oznámení, diskuse, kritika, rčení, přísloví ČJL – diskuse	

- ztvární různé role při dramatizaci (vlastní) - rozvine dramatickou situaci (vlastní) - připouští názory druhých, odlišné přístupy k problému (vlastní) - spolupracuje s ostatními ve skupině (vlastní) - tvořivě přistupuje k řešení zadaných úkolů (vlastní) - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj (ČJL-9-1-03) - rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě (ČJL-9-1-03) - využívá média jako zdroj informací a zábavy (ČJL-9-1-01) - vysvětlí rozdíl mezi reklamou a zprávou a doloží je na konkrétních případech (vlastní) - rozliší fikci od reality (ČJL-9-1-01) - rozliší různé typy sdělení podle jejich funkce (ČJL-9-1-02)	Komunikační hry - rozvoj slovní zásoby - rozvoj komunikačních dovedností - rozvoj sociálních dovedností - sebepoznání a poznávání druhých - rozvoj fantazie - hry zaměřené na dramatickou výchovu Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - kritický přístup ke zpravodajství a reklamě - reklama, zábavní a bulvární prvky ve sdělení Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce - rozdíl mezi faktickým a fiktivním sdělením - rozdíl mezi reklamou a zprávou	MV(7) - práce v realizačním týmu OV - vztahy ve skupině, sebepoznání, chyby při hodnocení druhých, asertivní jednání OSV(6)- poznávání lidí	

- srovná titulní strany deníků (vlastní) - posoudí skladbu a výběr sdělení v časopisech pro dospívající (vlastní) - popíše strukturu zpravodajství a doloží ji konkrétními příklady (vlastní) - nalezne v textu vyjádření názoru autora (zjevného i skrytého) , vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky (ČJL-9-1-08) - rozezná manipulaci v projevech (ČJL-9-1-03) - uvede některé faktory ovlivňující média (ČJL-9-1-03) - na konkrétních příkladech doloží, jak média ovlivňují společnost (ČJL-9-1-03) - používá jazykové prostředky vhodné pro publicistický styl (ČJL-9-1-06) - tvoří jednoduché publicistické útvary určené pro různá média (ČJL-9-1-09)	Stavba mediálního sdělení - srovnání titulních stran různých deníků - skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající - principy sestavování zpravodajství Vnímání autora mediálních sdělení - výrazové prostředky (vyjádření nebo zastření názoru a postoje) - manipulativní působení projevu Fungování a vliv médií ve společnosti - faktory ovlivňující média - vliv médií na každodenní život Tvorba mediálního sdělení - výrazové prostředky pro mediální sdělení - tvorba jednoduchých mediálních sdělení (různá média)	ČJL – publicistické žánry MV(4)- vnímání autora mediálních sdělení	

- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování (ČJL-9-1-09) - využívá vlastní schopnosti při práci v kolektivu (ČJL-9-1-10) - ve skupině zhotoví třídní časopis (ČJL-9-1-10) - spolupracuje v týmu (časový plán, rozdělení úkolů, zodpovědnost za jejich plnění) (ČJL-9-1-10)	Práce v realizačním týmu - redakce třídního časopisu - komunikace a spolupráce v týmu		

V. 2. Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Z velké části je založena na aktivních činnostech. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

V. 2. 1. Vzdělávací obor: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Umožňuje zjednodušení rozumového poznávání přírodních zákonitostí pomocí matematických symbolů. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace se realizuje v předmětu Matematika.

Matematika:

- tvoří osu vzdělávacího působení základní školy
- rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, logický úsudek

- výuka probíhá ve třídě nebo počítačové učebně
- jsou využívány všechny dostupné vyučovací pomůcky

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časová dotace:

Předmět Matematika je realizován v rozsahu 4 vyučovací hodiny v 1., 2. a 5. ročníku a 5 vyučovacích hodin v 3. – 4. ročníku.

Matematika je rozdělena na čtyři tematické okruhy:

- číslo a početní operace
- závislosti, vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a v prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností a poznávání (OSV – 1), řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV – 10)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- provádí rozbor a zápisy při řešení úloh
- rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení

Učitel

- spolupracuje s žáky na utváření kritérií hodnocení činností a jejich výsledků
- vysvětluje žákům, co se mají naučit

- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vede žáky ke kontrole a ověřování výsledků
- pomáhá žákům v případě potřeby

Kompetence k řešení problémů

Žák

- provádí rozbor problémů
- volí správný postup, stanovuje plán řešení úlohy
- odhaduje výsledky
- kontroluje správnost výsledků

Učitel

- rozvíjí důvěru žáků ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- klade otevřené otázky
- nabádá žáky k pojmenování cíle činností
- vede žáky k plánování úkolů a postupů a jejich dodržování
- zařazuje metody, při kterých žáci sami přicházejí na řešení
- umožňuje žákům pracovat s odbornou literaturou
- pracuje s chybou žáka

Kompetence komunikativní

Žák

- přesně a stručně se vyjadřuje matematickým jazykem a používá jeho symboliku
- věcně a srozumitelně argumentuje
- zdokonaluje svůj grafický projev

Učitel

- umožňuje žákům řešit úlohy různými postupy
- vlastním příkladem vede žáky ke kultivovanému projevu
- vede žáky stát si za svým názorem, argumentovat a obhajovat je

Kompetence sociální a personální

Žák

- má radost z úspěchu spolužáků, kriticky usuzuje
- pracuje v týmu, respektuje názory ostatních, radí se, rozhoduje a kontroluje

Učitel

- hodnotí žáky, oceňuje dosažené úspěchy
- zařazuje práci ve dvojicích a větších skupinách
- usiluje, aby žáci při skupinové práci střídali role

Kompetence občanské

Žák

- provádí sebehodnocení, prezentuje výsledky své práce
- taktně a ohleduplně hodnotí práci ostatních
- podle svých schopností vnímá svět v jeho složitosti
- podle možností se účastní matematických soutěží

Učitel

- podporuje občanské cítění žáků
- vede žáky k sebekontrolě a sebehodnocení podle stanovených kritérií

Kompetence pracovní

Žák

- získává zásobu matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě

- využívá matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- vybere vhodný pracovní postup
- snaží se zdůvodnit smysl své práce
- dodržuje duševní hygienu

Učitel

- vede žáky k využívání různých informačních zdrojů, poznatků z jiných předmětů
- umožňují používat dostupné vybavení, techniku a pomůcky
- předkládá různé texty, obrazový materiál, grafy, aj.

Kompetence digitální

Žák

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Učitel

- učí žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem

- vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klade důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

Vyučovací předmět: **Matematika**

Ročník: 1.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - čte, zapisuje, sčítá, odčítá a porovnává čísla 0 až 20 (M-3-1-02) - používá přirozená čísla k modelování reálných situací (M-3-1-01) - počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků (M-3-1-01) - znázorňuje čísla na číselné ose (M-3-1-03) - chápe vztahy menší, větší, rovno, používá znaménka <, >, =, +, - (M-3-1-02) - řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání a odčítání, řeší slovní úlohy s využitím vztahu o n více, o n méně (M-3-1-05) - provádí zápis jednoduchých slovních úloh (M-3-1-05) - orientuje se v prostoru – vlevo, vpravo, pod, nad, hned před, hned za, před, za, apod. (M-3-3-01) - rozeznává, pojmenovává a modeluje geometrické útvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, nachází v realitě jejich reprezentaci (M-3-3-03) - rozeznává, pojmenovává a modeluje jednoduchá tělesa – krychle, kvádr, koule, válec, nachází v realitě jejich reprezentaci (M-3-3-01)	Číslo a početní operace - obor přirozených čísel - počítání do 20 bez přechodu přes desítku - slovní úlohy Geometrie v rovině a v prostoru - geometrie – orientace v prostoru, užití dětských skládanek a stavebnic	OSV (1) – rozvoj schopností poznávání, cvičení dovedností zapamatování Vv, Pč – užití barev, vystřihování, modelování	

Ročník: 2.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku (M-3-1-04) - čte, zapisuje a porovnává čísla 0 až 100 (M-3-1-02) - sčítá a odčítá čísla 0 až 100 (M-3-1-04) - chápe význam závorek (M-3-1-04) - počítá příklady se závorkami (M-3-1-04) - vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků, počítá předměty v daném souboru (počítadlo, peníze, čtvercová síť apod.) (M-3-1-01) - orientuje se na číselné ose (M-3-1-03) - porovnává čísla do 100 a vztahy mezi nimi zapisuje pomocí symbolů (M-3-1-02) - zaokrouhluje dané číslo na desítky (M-3-1-04) - sčítá, odčítá čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku (M-3-1-04) - používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh (M-3-1-05) - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100 (M-3-1-05) - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 (M-3-1-05) - řeší slovní úlohy s užitím vztahu o n více (méně)	Číslo a početní operace - obor přirozených čísel – počítání do 20 s přechodem přes desítku - obor přirozených čísel - počítání do 100 - slovní úlohy		

v oboru do 100 (M-3-1-05) - rozumí pojmům násobek, činitel, záměna činitelů, násobení jako opakované sčítání (M-3-1-04) - ovládá řady násobků daného čísla a spoje násobílek 2, 3, 4, 5 (M-3-1-04) - dělí v oboru násobílek 2, 3, 4, 5 (M-3-1-04) - užívá násobení a dělení v praktických situacích (M-3-1-05) - řeší slovní úlohy na násobení a dělení (M-3-1-05) - řeší slovní úlohy vedoucí ke dvěma početním výkonům (např. sčítání, násobení) (M-3-1-05) - užívá závorky (M-3-1-04) - řeší slovní úlohy na vztahy n krát více (méně) (M-3-1-05) - rozezná, pojmenuje, vymodeluje, narýsuje a označí základní rovinné útvary (bod, přímka, úsečka, přímá čára, lomená čára) (M-3-3-01) - odhaduje, měří a porovnává délku úsečky (M-3-3-02) - používá jednotky cm, dm, m (M-3-3-02) - poznává a modeluje geometrická tělesa v praxi (krychle, kvádr, koule, válec) (M-3-3-01) - užívá různých stavebnic ke stavbám podle obrázku (M-3-3-01)	- obor přirozených čísel – násobení a dělení do 50 - slovní úlohy Geometrie v rovině a v prostoru - geometrie – základní útvary v rovině, základní útvary v prostoru		

- orientuje se v čase, rozeznává časové jednotky (s, min, h), čte časové údaje na hodinách různého typu (M-3-2-01) - rozeznává mince a bankovky do 100 Kč a počítá s nimi (M-3-2-02)	Závislosti, vztahy a práce s daty - orientace v čase - mince a bankovky	Čas – sledování jednoduchých závislostí na čase (změna teploty během dne, příchod, odchod do školy, délka vyučovací hodiny, délka přestávky, doba snídaně, oběda, večeře, délka spánku) Vv – výroba papírových mincí, bankovek, frotáž	

Ročník: 3.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - sčítá a odčítá v oboru do 1000 (M-3-1-04) - čte, zapisuje, porovnává, znázorňuje na číselné ose trojčíselná čísla (M-3-1-02) - vytváří konkrétní soubor (peníze, milimetrový papír apod.) s daným počtem prvků do 1000 (M-3-1-01) - porovnává čísla (číselná osa) (M-3-1-03) - zaokrouhluje čísla na stovky a desítky (M-3-1-04) - provádí rozklad čísla v desítkové soustavě (M-3-1-04) - z paměti sčítá a odčítá násobky 100 (M-3-1-04) - z paměti sčítá a odčítá čísla s přechodem násobků sta (M-3-1-04) - písemně sčítá dva sčítance, provádí kontrolu výsledků záměnou sčítanců (M-3-1-04) - písemně odčítá, provádí kontrolu výsledků sčítáním (M-3-1-04) - řeší slovní úlohy na porovnávání dvou trojčíselných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčíselných čísel, na vztahy o n více (méně) (M-3-1-05) - provádí předběžný odhad výsledků řešení (M-3-1-04) - používá pojmy součin, podíl, neúplný podíl, zbytek (M-3-1-04) - automaticky užívá spoje všech násobků (M-3-1-04)	Číslo a početní operace - obor přirozených čísel – počítání do 1000 - číselná osa - desítková soustava - vlastnosti početních operací - písemné algoritmy početních operací - násobení a dělení v oboru násobků a mimo obor násobků v číselném oboru do 100		

- násobí pamětně dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech (M-3-1-04) - dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek – určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech (M-3-1-04) - násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel – užívá závorky (M-3-1-04) - čte a sestavuje tabulky násobků (M-3-1-04) - užívá tabulkové zápisy v praxi (např. ceny zboží, vzdálenosti apod.) (M-3-2-03) - užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh (M-3-1-05) - řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným - provádí odhad výsledků (M-3-1-05) - řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů n-krát více (méně) (M-3-1-05) - vymodeluje, narýsuje, nakreslí a označí přímku, polopřímku a polopřímky opačné (M-3-3-01) - posuzuje vzájemnou polohu dvou přímek (rovnoběžky,	- tabulky, posloupnosti čísel - slovní úlohy Geometrie v rovině a v prostoru - rovinné obrazce – základní útvary v rovině	VV – mozaika	

různoběžky), označí průsečík dvou různoběžek (M-3-3-01) - odhaduje délku úsečky, vzdálenosti (M-3-3-02) - rýsuje úsečku dané délky (mm, cm, dm) (M-3-3-02) - kreslí a rýsuje rovinné obrazce ve čtvercové síti (trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník) (M-3-3-01) - měří délky stran rovinných obrazců (M-3-3-02) - počítá obvod rovinného obrazce sečtením délek jeho stran (M-3-3-02) - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině (M-3-3-03) - modeluje stavby tvaru kváдру, krychle apod. podle daného plánu (stavebnice, krabičky, apod.) (M-3-3-01) - počítá vrcholy a hrany jednoduchých prostorových útvarů (M-3-3-01) - měří délky hran těles (M-3-3-02) - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času (s, min, h, den, týden, měsíc, rok) (M-3-2-01) - orientuje se v jízdních řádech (M-3-2-02) - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel (M-3-2-03)	- obvod - osově souměrné útvary - základní útvary v prostoru, prostorová představivost Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a jejich vlastnosti - jízdní řády	Čas – orientace v čase, jednotky času	

Ročník: 4.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - čte, zapisuje, porovnává a znázorňuje na číselné ose čísla do milionu (M-5-1-02) - zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky (M-5-1-03) - provádí rozklad čísla v desítkové soustavě (M-5-1-02) - písemně a pamětně sčítá a odčítá čísla v daném oboru (M-5-1-02) - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost sčítání a násobení (M-5-1-01) - provádí odhady a kontroluje výsledky (M-5-1-03) - pamětně násobí a dělí jednociferným číslem (M-5-1-02) - písemně násobí jedno a dvojciferným číslem (M-5-1-02) - písemně dělí jednociferným dělitelem (M-5-1-02) - využívá při pamětném i písemném počítání asociativnost násobení a sčítání (M-5-1-01) - kontroluje, odhaduje výsledky (M-5-1-03) - chápe význam závorek a využívá je (M-5-1-02) - dodržuje pořadí početních výkonů (M-5-1-02) - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na	Číslo a početní operace - přirozená čísla, celá čísla - počítání do 1 000 000 - číselná osa - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) - vlastnosti početních operací - násobilka - písemné algoritmy početních operací - vlastnosti početních operací - slovní úlohy		

vztahy o n více (méně), n-krát více (méně) (M-5-1-04) - řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony (M-5-1-04) - porovnává čísla do milionu a řeší příslušné nerovnice (M-5-1-02) - pracuje s pojmy celek, část, zlomek, čítec, jmenovatel, zlomková čára (M-5-1-05) - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomků (M-5-1-05) - využívá názorných obrázků k určování části celku (M-5-1-05) - řeší a vytváří slovní úlohy k určování části daného celku (M-5-1-05) - vyjadřuje celek z jeho dané části (M-5-1-05) - sčítá zlomky se stejným jmenovatelem (M-5-1-06) - kreslí a rýsuje rovnoběžky a různoběžky (M-5-3-01) - vyznačuje průsečík (M-5-3-01) - rýsuje kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou (M-5-3-03) - určuje vzájemnou polohu dvou přímek (M-5-3-03) - rýsuje libovolný obdélník (M-5-3-01) - pracuje s pojmy kružnice, střed kružnice, poloměr a	- nerovnice - zlomky Geometrie v rovině a v prostoru - rovnoběžky, různoběžky - kolmice - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - kružnice		

průměr (M-5-3-01) - rýsuje kružnici s daným středem, poloměrem nebo průměrem (M-5-3-01) - pracuje s pojmy osa souměrnosti, souměrný útvar (M-5-3-05) - určí osu souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích (M-5-3-05) - kreslí souměrné útvary ve čtvercové síti (M-5-3-05) - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry (M-5-3-02) - rýsuje trojúhelník (sss) (M-5-3-01) - řeší trojúhelníkovou nerovnost (M-5-3-01) - vypočítá obvod jednoduchého obrazce (čtverec, obdélník trojúhelník) (M-5-3-02) - vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran (M-5-3-02) - používá jednotky délky, provádí jednoduché převody (M-5-3-02) - pracuje s tabulkami, schémata, grafy (M-5-2-02) - sestaví jednoduchou tabulku, graf, diagram (M-5-2-02) - získává informace z tabulek, grafů, diagramů (M-5-2-02)	- osově souměrné útvary - grafický součet úseček - konstrukce trojúhelníku - obvod - jednotky délky Závislosti, vztahy a práce s daty - tabulky, grafy, diagramy		

Ročník: 5.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - čte, zapisuje, porovnává a znázorňuje na číselné ose čísla do milionu a přes milion (M-5-1-04) - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose dané hodnoty (M-5-1-07) - zaokrouhluje čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky (M-5-1-02) - provádí rozklad čísla v desítkové soustavě (M-5-1-02) - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose (M-5-1-08) - písemně a pamětně sčítá a odčítá čísla v daném oboru (M-5-1-02) - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost sčítání a násobení (M-5-1-01) - provádí odhady a kontroluje výsledky (M-5-1-03) - pamětně násobí a dělí jednociferným a dvojciferným číslem (jednoduché případy) (M-5-1-02) - písemně násobí až čtyřciferným činitelem (M-5-1-02) - písemně dělí jednociferným a dvojciferným dělitelem (M-5-1-02) - využívá při pamětném i písemném počítání asociativnost násobení a sčítání (M-5-1-01)	Číslo a početní operace - přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla - počítání do 1 000 000 a přes 1 000 000 - číselná osa - desítková soustava - vlastnosti početních operací - násobilka		

- kontroluje, odhaduje výsledky (M-5-1-03) - chápe význam závorek a využívá je (M-5-1-02) - dodržuje pořadí početních výkonů (M-5-1-02) - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n více (méně), n krát více (méně) (M-5-1-04) - řeší slovní úlohy jednoduché a složené vedoucí k jednomu nebo dvěma početním výkonům (M-5-1-04) - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel (M-5-1-06) - rýsuje rovnoběžky a kolmice daným bodem (M-5-3-03) - pracuje s pojmy pravoúhlý trojúhelník, odvěsny, přepona, pravý úhel (M-5-3-01) - rýsuje pravoúhlý trojúhelník (M-5-3-01) - určuje obsahy obrazců v centimetrové čtvercové síti (M-5-3-04) - pracuje s jednotkami obsahu (mm^2, cm^2, dm^2, m^2, a, ha, km^2) (M-5-3-04) - vypočítá obvod a obsah obdélníka a čtverce (M-5-3-04) - odhaduje obvod a obsah (M-5-3-04) - řeší slovní úlohy na výpočet obsahu obdélníku a	- slovní úlohy - zlomky Geometrie v rovině a v prostoru - základní útvary v rovině - jednotky obsahu		

Vzdělávací obor: MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Umožňuje zjednodušení rozumového poznávání přírodních zákonitostí pomocí matematických symbolů. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace se realizuje v předmětu Matematika.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8., a 9. ročníku vždy 5 hodin týdně. V 9. ročníku je pro zájemce zařazena příprava na přijímací zkoušky. Průběžně je zařazována individuální příprava nadaných žáků na matematické soutěže. Individuální péče je věnována i žákům prospěchově slabším.

Vzdělávání v matematice je založeno především na aktivních činnostech. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Matematika je rozdělena na čtyři tematické okruhy:

- číslo a proměnná;
- závislosti, vztahy a práce s daty;

- geometrie v rovině a v prostoru;
- nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Vzdělávání v matematice směřuje:

- k osvojení aritmetických operací a provádění početních výkonů s desetinnými čísly a zlomky, a to pamětně i písemně;
- k racionálnímu užívání kapesního kalkulátoru při řešení složitějších úloh;
- k získávání číselných údajů odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním;
- k řešení úloh z praxe s užitím početních výkonů, včetně užití procentového počtu a jednoduchého úrokování;
- k užívání proměnné a pochopení jejího významu;
- k řešení rovnic a jejich soustav a jejich užití při řešení úloh z praxe;
- k osvojení si čtení a užívání jednoduchých statistických tabulek, diagramů a grafů;
- ke schopnosti žáků zapsat a graficky znázornit s využitím vhodného počítačového software závislosti kvantitativních jevů v přírodě a ve společnosti a pracovat s některými konkrétními funkcemi při řešení úloh z praxe;
- k pochopení pojmu funkce;
- k řešení polohových a metrických geometrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací;
- ke schopnosti žáků porovnávat, odhadovat a měřit velikost úhlu;
- k praktickému užití výpočtu obvodu a obsahu běžných geometrických útvarů (resp. povrchu a objemu těles);
- ke zdokonalování grafického projevu;
- k uplatnění logického myšlení;
- k schopnosti řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty a řešit optimalizační úlohy;
- k využívání prostředků výpočetní techniky;
- k rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmu;

- ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci;
- k rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení;
- k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh;
- k rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh;
- k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě, k rozvíjení systematičnosti,
- vytrvalosti a přesnosti.

Předmět Matematika je úzce spjat s těmito předměty:

- fyzika – převody jednotek, rovnice, numerické výpočty, ...
- zeměpis – měřítko plánu a mapy
- chemie – řešení rovnic, převody jednotek

Metody a formy práce:

Předmět Matematika je zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci v různorodých skupinách, sebekontrolu a sebehodnocení, didaktické hry a počítařské soutěže. Žáci využívají prostředky výpočetní techniky a kalkulátory. Je zařazováno frontální vyučování. Ve výuce matematiky používáme nástěnné mapy se vzorci, jednotkami, rýsovací potřeby.

Začlenění průřezových témat:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (EGS – 1)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- osvojí si základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváří si zásoby matematických nástrojů (pojmu a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívá prostředků výpočetní techniky
- v týmu i samostatně si porovnává dosažené výsledky, uvědomuje si potřebu spolupracovat
- nachází způsoby vedoucí k odstranění nedostatků

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problému

Žák

- provádí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- volí správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušenosti
- při řešení problémových úloh pracuje vytrvale, ověřené postupy aplikuje na nové situace
- uvědomuje si, že úloha má více nebo žádné řešení
- kriticky myslí a uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

- motivuje žáky k další činnosti
- využívá netradičních úloh (Scio, Cermat, Klokán)
- vede žáky k sebehodnocení
- respektuje názor žáků a diskutuje s nimi o výsledcích jejich práce

Kompetence komunikativní

Žák

- zdůvodňuje matematické postupy
- vytváří hypotézy, vhodně reaguje, zapojuje se do diskuze a dodržuje její pravidla
- komunikuje na odpovídající úrovni, učí se toleranci a kompromisu při spolupráci s ostatními

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentuje, ovládá schopnost sebekontroly
- samostatným řešením náročnějších úkolů dosahuje pocitů sebeuspokojení a sebeúcty

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vede je k jejich dodržování
- individuálním přístupem buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žák

- zdokonaluje svůj grafický projev
- efektivně organizuje vlastní práci
- dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti práce
- uvědomuje si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality a termínů
- vede žáky k ověřování výsledků práce

Kompetence digitální

Žák

- využívá efektivně digitální technologie pro rozvoj své informační a datové gramotnosti
- aktivně a bezpečně využívá digitální technologie pro tvorbu digitálních obsahů
- využívá digitální technologie, služby a aplikace k řešení problémů a k usnadnění své práce, k matematickým operacím, k převodům jednotek

Učitel

- vede žáky k bezpečnému využívání digitálních technologií, aplikací a služeb,
- vede žáky k usnadnění jejich práce využitím digitálních technologií, aplikací a služeb při matematických operacích, převodech jednotek
- vede žáky k využití digitálních technologií pro efektivní a kvalitní prezentaci výsledků jejich práce

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

Vzdělávací předmět: **Matematika**

Ročník: 6.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky

Žák: - prohloubí a rozšíří si pojem desetinné číslo (M-9-1-01)ú - zapíše a přečte desetinné číslo (M-9-1-01) - k danému desetinnému číslu najde zlomek (M-9-1-04) - znázorní desetinné číslo na číselné ose a porovnává je podle velikosti (M-9-1-01) - zaokrouhluje desetinná čísla (M-9-1-02) - sčítá a odčítá desetinná čísla (M-9-1-01) - násobí desetinná čísla deseti, stem, tisícem (M-9-1-01) - dělí desetinná čísla deseti stem a tisícem (M-9-1-01) - násobí desetinné číslo číslem přirozeným (M-9-1-01) - násobí desetinné číslo desetinným číslem (M-9-1-01) - dělí desetinné číslo číslem přirozeným (M-9.1.01) - dělí desetinné číslo číslem desetinným (M-9-1-01)	Číslo a proměnná Desetinná čísla - čtení a zápis desetinných čísel - znázornění na číselné ose a porovnávání - zaokrouhlování desetinných čísel - početní operace s desetinnými čísly - slovní úlohy Dělitelnost přirozených čísel - prvočísla a čísla složená - pojem násobek a dělitel	F – převádění jednotek	

- řeší slovní úlohy na užití desetinných čísel a provádí odhady (M-9-1-09) - používá kalkulačku při výpočtech s desetinnými čísly (M-9-1-02) - rozezná prvočíslo a číslo složené (M-9-1-03) - osvojí si pojem násobek a dělitel (M-9-1-03) - určuje násobky a dělitele daného čísla (M-9-1-03) - určí, kdy je číslo dělitelné 2, 3, 5 a 10 (M-9-1-03) - provádí rozklad přirozeného čísla na prvočinitele (M-9-1-03) - určí čísla soudělná a nesoudělná M-9-1-03) - určí společné dělitele a násobky čísel (M-9-1-03) - najde nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel (M-9-1-03) - řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele (M-9-1-09)	- znaky dělitelnosti - rozklad čísla na součin prvočinitelů - nejmenší společný násobek a největší společný dělitel - slovní úlohy Geometrie v rovině a v prostoru Úhel - úhel, jeho osa - grafické sčítání a odčítání úhlů - sčítání a odčítání úhlů výpočtem - násobky úhlů - druhy úhlů Osová souměrnost	Vv – kreslení obrázků s využitím	

02) - třídí trojúhelníky podle velikosti stran (M-9-3-02) - označí a určí velikosti vnitřních a vnějších úhlů trojúhelníka (M-9-3-01) - sestrojí trojúhelník, jestliže jsou dány tři strany trojúhelníka (M-9-3-06) - využívá trojúhelníkovou nerovnost (M-9-3-06) - sestrojí výšky a těžnice trojúhelníka (M-9-3-06) - sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku (M-9-3-06) - sestrojí obraz krychle a kvádrů v rovině (M-9-3-12) - sestrojí síť krychle a kvádrů (M-9-3-11) - charakterizuje krychli a kvádr a jejich vlastnosti (M-9-3-09) - vypočítá objem a povrch krychle a kvádrů (M-9-3-10) - využívá jednotky objemu (M-9-3-10) - převádí jednotky objemu (M-9-3-10)	- povrch a objem kvádrů a krychle - úlohy z praxe		

- rozezná stěnovou a tělesovou úhlopříčku (M-9-3-09) - řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádru a krychle (M-9-3-13)			

Ročník: 7.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky

Žák: - čte, rozlišuje a zapisuje záporné a kladné číslo (M-9-1-01) - zobrazuje kladné a záporné číslo na číselné ose (M-9-1-01) - určí opačné číslo k danému číslu (M-9-1-01) - určí absolutní hodnotu daného čísla (M-9-1-01) - porovnává celá čísla (M-9-1-01) - provádí početní operace v oboru celých čísel (M-9-1-01) - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel (M-9-1-09) - čte, modeluje a zapisuje zlomkem část celku (M-9-1-04) - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak (M-9-1-04) - zobrazuje daný zlomek na číselné ose (M-9-1-01) - provádí rozšiřování a krácení zlomků (M-9-1-01) - porovnává zlomky (M-9-1-01) - upravuje smíšené číslo na zlomek a naopak (M-9-1-01)	Číslo a proměnná Celá čísla - čtení a zápis čísla - číselná osa - čísla navzájem opačná - absolutní hodnota čísla - porovnávání celých čísel početní operace s celými čísly Zlomky - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly - zobrazení zlomků na číselné ose - rozšiřování zlomků - krácení zlomků - porovnávání zlomků - smíšené číslo - převrácený zlomek	F – měření teploty	

- určuje k danému zlomku převrácený zlomek (M-9-1-01) - provádí početní operace se zlomky (M-9-1-01) - upravuje složený zlomek (M-9-1-01) - zobrazuje dané racionální číslo na číselné ose (M-9-1-01) - porovnává racionální čísla (M-9-1-01) - určí absolutní hodnotu racionální čísla pomocí číselné osy (M-9-1-01) - provádí početní operace v oboru racionálních čísel (M-9-1-01) - analyzuje a řeší jednoduché problémy (M-9-1-09) - modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel (M-9-1-09) - - porovnává dvě veličiny poměrem (M-9-1-04) - provádí krácení a rozšiřování poměru (M-9-1-05) - zvětšuje, zmenšuje danou hodnotu v daném poměru (M-9-1-05) - dělí celek na části v daném poměru (M-9-1-05)	- početní operace se zlomky - složený zlomek Racionální čísla - záporná desetinná čísla a zlomky - porovnávání racionálních čísel - absolutní hodnota - početní operace s racionálními čísly Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost - pojem – poměr, převrácený poměr - krácení a rozšiřování poměru - zvětšování a zmenšování v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru	Z – měřítko mapy F – vztahy mezi veličinami Ch – výpočty pomocí trojčlenky	

- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem (M-9-1-05) - pracuje s měřítky jednoduchých plánů a map (M-9-1-05) - rozumí a využívá pojmu úměra M-9-2-01) - zapisuje tabulku přímé a nepřímé úměrnosti (M-9-2-03) - určuje, zda daná závislost je nebo není přímá, nepřímá úměrnost a své tvrzení zdůvodňuje (M-9-2-03) - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh (M-9-1-05) - určuje a zapisuje souřadnice bodu v pravoúhlé soustavě souřadnic (M-9-1-05) - rýsuje graf přímé a nepřímé úměrnosti M-9-2-04) - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti (M-9-2-03) - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí (M-9-2-04) - chápe pojem 1% (M-9-1-04) - užívá základní pojmy procentového počtu (M-9-1-06) - určuje pomocí procent část celku (M-9-1-06) - řeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části, celku (M-9-1-06) - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností M-9-	- měřítko plánů a map - úměra - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka - pravoúhlá soustava souřadnic - graf přímé úměrnosti a nepřímé úměrnosti Procenta - pojem procento - základ, procentová část, počet procent - slovní úlohy	Ch – koncentrace roztoků	

1-02) - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) (M-9-1-06) - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) (M-9-1-04) - chápe pojem promile (M-9-1-04) - určí shodné útvary (M-9-3-07) - užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách (M-9-3-07) - načrtne a sestrojí trojúhelník z daných prvků (M-9-3-06) - dbá na kvalitu a přesnost rýsování (M-9-3-06) - načrtne a sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti (M-9-3-08) - určí středově souměrný útvar (M-9-3-08) - určí střed souměrnosti středově souměrného útvaru (M-9-3-08)	- promile Geometrie v rovině a v prostoru Shodnost. Středová souměrnost - shodnost trojúhelníků - věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu) - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků - středová souměrnost - středově souměrné útvary	Vv – středová souměrnost v grafickém projevu D – umělecké slohy	

- chápe pojem rovnoběžníku (M-9-3-02) - charakterizuje a třídí rovnoběžníky (M-9-3-02) - využívá vlastností rovnoběžníků k řešení úloh (M-9-3-02) - načrtne a sestrojí rovnoběžník (M-9-3-06) - odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku (M-9-3-04) - odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku (M-9-3-04) - charakterizuje pojem lichoběžníku (M-9-3-02) - rozlišuje jednotlivé druhy lichoběžníků (M-9-3-01) - využívá vlastností lichoběžníků k řešení úloh (M-9-01) - načrtne a sestrojí lichoběžník (M-9-3-06) - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku (M-9-3-04) - určuje a charakterizuje hranol (M-9-3-09) - načrtne a sestrojí obraz tělesa v rovině (M-9-3-12) - načrtne a sestrojí síť hranolu (M-9-3-11) - odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu (M-9-3-10) - uplatňuje poznatky při řešení úloh z praxe (M-9-3-13)	Rovnoběžník. Trojúhelník. Lichoběžník. - pojem rovnoběžníku - rozdělení - vlastnosti - konstrukce - obvod a obsah - obsah trojúhelníku - pojem lichoběžníku - rozdělení - vlastnosti - konstrukce lichoběžníku - obvod a obsah lichoběžníku - slovní úlohy Hranoly - pojem hranolu - síť hranolu - povrch a objem hranolu		

- podle možností užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů (M-9-4-01) - podle možností nalézá různá řešení předkládaných úloh a situací (M-9-4-01)	- slovní úlohy Nestandardní aplikační úlohy a problémy - číselné a logické řady - logické a netradiční geometrické úlohy		

Ročník: 8.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky

Žák: - čte a zapisuje druhé a třetí mocniny a odmocniny (M-9-1-01) - určí druhou a třetí mocninu výpočtem (M-9-1-01) - určí druhou a třetí mocninu a odmocninu pomocí tabulek a pomocí kalkulačky (M-9-1-01) - provádí odhady (M-9-1-01) - chápe pojem reálné číslo (M-9-1-01) - užívá druhou a třetí mocninu a odmocninu ve výpočtech (M-9-1-01) - řeší slovní úlohy z praxe (M-9-1-09) - určuje mocniny s přirozeným mocnitelem (M-9-1-01) - provádí základní početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem (M-9-1-01) - zapíše číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve tvaru „$a \cdot 10^n$“ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo (M-9-1-01) - určí hodnotu daného číselného výrazu (M-9-1-07) - chápe pojem proměnná (M-9-1-07)	Číslo a proměnná Mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina - třetí mocnina a odmocnina - reálná čísla - užití v geometrii Mocniny s přirozeným mocnitelem - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti Výrazy - číselný výraz a jeho hodnota - proměnná, hodnota výrazu s proměnnou	F – vyjádření jednotek, např. astronomie	

- určí hodnotu výrazu s proměnnou (M-9-1-07) - v jednoduchých příkladech zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými (M-9-1-07) - užívá pojem mnohočlen (M-9-1-07) - sčítá a odčítá celistvé výrazy (M-9-1-07) - násobí mnohočlen jednočlenem i mnohočlenem (M-9-1-07) - aplikuje vzorce $(a \pm b)^2$, $(a + b)(a - b)$ (M-9-1-07) - provádí rozklady mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním (M-9-1-07) - chápe rozdíl mezi rovností a rovnicí (M-9-1-08) - rozumí vlastnostem rovnosti (M-9-1-08) - řeší lineární rovnice užitím ekvivalentních úprav (M-9-1-08) - správně provádí zkoušku správnosti řešení rovnic (M-9-1-08) - matematizuje jednoduché reálné situace a řeší je s využitím proměnné a rovnic (M-9-1-08) - řeší úlohy z praxe pomocí rovnic (M-9-1-08) - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností (M-9-1-09) - zdůvodní zvolený postup řešení a ověří výsledek řešení	- zápis slovního textu pomocí výrazů - mnohočleny - početní operace s mnohočleny - užití vzorců $(a \pm b)^2$, $(a + b)(a - b)$ - rozklad výrazů na součin vytýkáním a užitím vzorců Rovnice - rovnost a její vlastnosti - lineární rovnice s jednou neznámou a jejich řešení - slovní úlohy vedoucí k řešení lineárních rovnic		

[illegible]

(M-9-3-01) - využívá znalosti Pythagorovy věty při výpočtu délek stran v pravoúhlém trojúhelníku (M-9-3-01) - rozpozná pravoúhlý trojúhelník podle délek stran (M-9-3-01) - užívá Pythagorovu větu v rovinných útvarech k výpočtům délek stran (M-9-3-01) - užívá Pythagorovu větu v tělesech (M-9-3-13) - využívá získané poznatky ve slovních úlohách (M-9-3-13) - analyzuje a řeší úlohy z praxe s užitím Pythagorovy věty (M-9-3-13) - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice a zdůvodňuje ji (M-9-3-01) - rozlišuje mezi pojmy sečna, tečna a vnější přímka (M-9-3-01) - využívá znalosti geometrie k výpočtu délky tětiny (M-9-3-01) - určí vzájemnou polohu dvou kružnic (M-9-3-01) - odhadne a vypočítá délku kružnice a obvod a obsah kruhu (M-9-3-04) - aplikuje znalosti ve slovních úlohách z praxe (M-9-3-	trojúhelníku - Pythagorova věta v rovině - Pythagorova věta v prostoru - Pythagorova věta v úlohách z praxe Kruh, kružnice - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obvod a obsah kruhu - slovní úlohy z praxe	D – starověký Egypt	

13) - načrtne a sestrojí síť válce (M-9-3-11) - načrtne obraz válce v rovině (M-9-3-12) - charakterizuje válec, jeho vlastnosti (M-9-3-09) - odhadne a vypočítá objem a povrch válce, dbá na použití správných jednotek (M-9-3-10) - řeší úlohy z praxe s využitím osvojených vzorců (M-9-3-13) - načrtne a sestrojí jednoduché konstrukce (M-9-3-01) - používá základní pravidla přesného rýsování (M-9-3-01) - využívá potřebnou matematickou symboliku k zápisu postupu konstrukce (M-9-3-01) - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti (M-9-3-05) - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení konstrukčních úloh (M-9-3-05) - sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě na kružnici (M-9-3-05)	Válec - síť válce, vlastnosti a základní pojmy - povrch a objem válce - slovní úlohy z praxe Konstrukční úlohy - jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti		

- sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice (M-9-3-05) - načrtne a sestrojí rovinné útvary (trojúhelníky, čtyřúhelníky) (M-9-3-06) - řeší úlohy na prostorovou představivost (M-9-4-02) - aplikuje a kombinuje získané poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí (M-9-4-02) - podle možností užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení zadaných problémů (M-9-4-01)	- Thaletova kružnice - konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků Nestandardní a aplikační úlohy a problémy - logické a netradiční geometrické úlohy - číselné a obrázkové analogie		

Ročník: 9.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy	Poznámky

Žák: - určuje podmínky, za kterých má lomený výraz smysl (M-9-1-07) - krátí a rozšiřuje lomené výrazy (M-9-1-07) - sčítá a odčítá lomené výrazy (M-9-1-07) - násobí a dělí lomené výrazy (M-9-1-07) - převádí složené lomené výrazy na násobení dvou lomených výrazů (M-9-1-07) - řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli (M-9-1-08) - řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli (M-9-1-08) - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací a sčítací metodou (M-9-1-08) - řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic o dvou neznámých (M-9-1-08)	Číslo a proměnná Lomený výraz. Řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli - smysl a hodnota lomených výrazů - početní operace s lomenými výrazy - lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - slovní úlohy Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými - metody řešení soustav lineárních rovnic - slovní úlohy Závislosti, vztahy a práce s daty Funkce		

- rozezná funkční vztah od jiných vztahů (M-9-2-04) - určuje definiční obor funkce a obor hodnot funkce (M-9-2-04) - sestrojí graf lineární funkce (M-9-2-04) - řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic (M-9-2-06) - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů (M-9-2-05) - rozliší shodné a podobné útvary (M-9-3-07) - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků (M-9-3-07) - užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami (M-9-3-07) - načrtne a sestrojí síť jehlanu a kužele (M-9-3-11) - načrtne obraz jehlanu, kužele a koule v rovině (M-9-3-12) - určí a charakterizuje jednotlivá tělesa a analyzuje jejich vlastnosti (M-9-3-09) - počítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule v základních příkladech (M-9-3-10)	- pojem funkce, funkční vztahy - graf funkce, definiční obor a obor hodnot - lineární funkce a její vlastnosti - grafické řešení soustav dvou lineárních rovnic Geometrie v rovině a v prostoru Podobnost - podobnost geometrických útvarů - věty o podobnosti trojúhelníků - užití podobnosti v praxi Jehlan, kužel, koule - síť a vlastnosti těles - povrch a objem těles - slovní úlohy z praxe	Z – mapy	

- řeší úlohy z praxe (M-9-3-13) - řeší slovní úlohy o pohybu (M-9-4-01) - řeší slovní úlohy o společné práci (M-9-4-01) - řeší slovní úlohy o směsích (M-9-4-01) - při řešení užívá podle možností logickou úvahu a kombinační úsudek (M-9-4-01) - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí (M-9-4-02)	Nestandardní aplikační úlohy a problémy - slovní úlohy - netradiční geometrické úlohy	F – pohyb těles	

V. 2. 2. Vzdělávací obor: FIGURKOVÁ ŠKOLIČKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vzdělávací předmět Figurková školička je zaměřen na rozvoj dětského intelektu, schopností a dovedností. Propojuje rozvoj jedince pomocí edukativních činností. Podporuje interpersonální a vrstevnické kontakty hrou a vzděláváním, a to s pomocí tradičních metod i využitím didaktické techniky. Figurková školička rozvíjí nápaditost, variabilitu, hravost, prostor pro fantazii i disciplínu, pravidla a řád.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Figurková školička je vyučován v 1. a 2. ročníku 1. stupně. Jedná se o doplňující vzdělávací obor.

Časové vymezení – Vyučovací předmět je realizován v rozsahu 1 vyučovací hodina v 1. a 2. ročníku.

Forma realizace – Výuka bude probíhat v kmenových třídách nebo v počítačové učebně. K výuce budou využívány cvičebnice Figurkové školičky, zpěvník s CD Šachové písničky, Figurkový úkolníček, látková šachovnice, výukový program Figurková školička a drobné prostorové pomůcky (např. barevná kolečka, kostky, figurky ze šachové stavebnice apod.). při práci budou využívány moderní formy a metody práce podle zvážení vyučujícího. Do vyučovacího předmětu nebudou začleněna žádná průřezová témata.

Učivo i výstupy jsou pro oba ročníky shodné, liší se pouze v náročnosti používaných metod. K plnění výstupů budou v 1. ročníku využívány šachové figurky věž, střelec a dáma a ve 2. ročníku figurky kůň, král, pěšec.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- uvědomuje si potřebu spolupracovat a navazovat na práci druhých

Učitel

- umožňuje žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- zadává žákům úkoly rozvíjející spolupráci

Kompetence k řešení problému

Žák

- rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení problému
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- rozvíjí podle svých schopností logické myšlení

Učitel

- pracuje se žáky ve skupinách
- diskutuje s nimi o postupech a výsledcích jejich práce
- respektuje jejich názor
- vede výuku tak, aby žáci hledali různá řešení problémů
- oceňuje veškeré úspěchy žáků a motivuje je k další činnosti

Kompetence komunikativní

Žák

- naslouchá, rozumí a vhodně se zapojuje do diskuse
- učí se toleranci při spolupráci se spolužáky

Učitel

- jde příkladem ve vyjadřování
- vede žáky k naslouchání a aktivnímu vnímání druhého
- ve výuce dává prostor k diskusi

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- raduje se z úspěchu svého i spolužáků

Učitel

- zařazuje úkoly pro skupinovou práci
- buduje žákovu sebedůvěru

Kompetence občanská

Žák

- dodržuje pravidla slušného chování

Učitel

- klade důraz na ohleduplnost a slušné chování k druhým lidem

Kompetence pracovní

Žák

- používá bezpečně nástroje a vybavení
- při práci chrání zdraví své i zdraví druhých

Učitel

- seznamuje žáky se správným zacházením s nástroji a pomůckami
- vyžaduje dodržování pravidel bezpečnosti práce

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie při řešení šachových úloh
- pomocí digitálních technologií rozvíjí své logické myšlení

Učitel

- seznamuje žáky s různými možnostmi řešení úloh pomocí digitálních technologií
- rozvíjí schopnosti řešit úlohy pomocí digitálních technologií

Vyučovací předmět: **Figurková školička**

Ročník: 1. – 2.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - účelně reaguje na slovní pokyny (vlastní) - pohybově se orientuje ve vymezeném prostoru (vlastní) - zrakově se orientuje v ohraničeném prostoru (šachovnice) (vlastní) - procvičuje sluchovou paměť (vlastní) - dodržuje barevné řazení předmětů (vlastní) - určuje shodný počet předmětů počítáním a srovnáváním (vlastní) - dodržuje stanovená pravidla komunikace (vlastní) - naslouchá slovním pokynům a respektuje je (vlastní) - zrakový vjem převede do slovního popisu (popis obrázku apod.) (vlastní) - po vymezeném prostoru se pohybuje skoky, poskoky, chůzí pozadu apod. (vlastní)	- činnosti rozvíjející předmatematické dovednosti - činnosti rozvíjející jazykové a komunikační dovednosti, sluchová analýza - činnosti rozvíjející pohybové a hudební dovednosti		

- překonává drobné překážky (vlastní) - spolupracuje se spolužáky (vlastní) - mění pohyb v závislosti na hudbě (vlastní) - rozpozná změny v uspořádání předmětů (vlastní) - vybírá, třídí a přemisťuje předměty při tanečních a pohybových aktivitách (vlastní) - z předmětů složí obrázek ve vymezeném prostoru, využívá jednoduché i složitější předlohy (vlastní) - vytvoří vlastní pexeso (vlastní) - z jednotlivých dílů sestavuje prostorové předměty (vlastní) - rozlišuje pojem řada, zástup (vlastní) - aktivně se zapojí do pohybových pokynů (vlastní) - zapamatuje si svou pozici a úkol v dané hře (vlastní) - hraje pexeso (vlastní)	- činnosti rozvíjející pracovní dovednosti a jemnou motoriku ruky - činnosti rozvíjející poznání a paměť		

V. 2. 3. Vzdělávací obor: FINANČNÍ MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vzdělávací předmět Finanční matematika vede žáky k získání finanční gramotnosti ve všech třech složkách, tj. gramotnosti peněžní, cenové i rozpočtové. Vede k získání znalostí, dovedností a hodnotových postojů nezbytných k tomu, aby člověk finančně zabezpečil sebe a svou rodinu a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb. Žáci by se měli orientovat v problematice peněz a cen, měli by být v budoucnu schopni spravovat osobní popř. rodinný rozpočet. Seznamuje žáky s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. V neposlední řadě mají žáci pochopit ekonomické principy fungování naší společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Finanční matematika je vyučován v 9. ročníku 2. stupně. Součástí obsahu předmětu je tematický celek Stát a hospodářství (zabývá se tématy majetek, vlastnictví, peníze, výroba, obchod, služby, principy tržního hospodářství), který je vyňat ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství.

Časové vymezení – Vyučovací předmět je realizován v rozsahu 1 vyučovací hodina v 9. ročníku.

Forma realizace – Výuka bude probíhat v kmenových třídách nebo v počítačové učebně. K výuce budou využívány metodické listy, vlastní texty zaměřené na příklady z praxe, informace o aktuálním stavu finančního trhu v České republice apod.

Při práci budou využívány klasické vyučovací metody, skupinová práce žáků a moderní didaktická technika.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává informace z různých informačních zdrojů, posuzuje je a využívá k další činnosti
- nachází souvislosti mezi učivem a aplikuje je v praktickém životě

Učitel

- během výuky klade důraz na práci s textem, vyhledávání informací a nalézání souvislosti
- motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problému

Žák

- kriticky myslí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- zhodnotí výsledky svých činů a rozhodnutí

Učitel

- klade otevřené otázky
- vede výuku tak, aby žáci hledali řešení problému a aby své návrhy dovedli obhájit

Kompetence komunikativní

Žák

- cíleně využívá různých informačních a komunikačních zdrojů a prostředků
- formuluje své myšlenky, výstižně se vyjadřuje

Učitel

- dává žákům prostor k logicky uspořádanému vyjadřování a k prezentaci výsledku
- zařazuje práci s různými informačními zdroji

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- samostatným řešením náročnějších úkolů dosahuje pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Učitel

- zařazuje skupinovou práci ve výuce a učí žáky respektovat názory druhých
- vede žáky ke kritickému přístupu k výkonu vlastnímu i ostatních
- buduje žákovu sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanská

Žák

- nachází vlastní chyby i chyby druhých a poučí se z nich
- samostatně se rozhoduje a nese důsledky svých rozhodnutí

Učitel

- klade důraz na ohleduplnost, zdvořilost a slušné chování
- podporuje sebedůvěru u žáků

Kompetence pracovní

Žák

- vybírá vhodné pracovní postupy
- účinně organizuje vlastní práci
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- orientuje se v problematice peněz a cen a odpovědně spravuje osobní (rodinný) rozpočet s ohledem na měnící se životní situaci

Učitel

- umožňuje žákům používat dostupné materiály
- vede žáky ke zpracování a ověřování výsledků práce
- vede žáky k plánování práce, k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a společnosti
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- chápe význam digitálních technologií pro budoucí správu vlastních financí, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínos, uvědomuje si rizika jejich využívání a zná způsoby, jak je bezpečně využívat
- ovládá zásady bezpečného nakládání s finančními prostředky ve virtuálním světě

Učitel

- pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí, vede je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií
- motivuje žáky k rozvíjení dovedností vedoucích k bezpečnému spravování vlastních financí v digitálním světě

Vyučovací předmět: **Finanční matematika**

Ročník: 9.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		Projekty, kurzy	

Žák: - rozlišuje a porovnává různé druhy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady (VO-9-3-01) - uvede hlavní příjmy a výdaje (VO-9-3-02) - rozlišuje druhy příjmů a výdajů domácnosti (VO-9-3-02) - sestaví jednoduchý rodinný rozpočet domácnosti (VO-9-3-02) - rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje (VO-9-3-02) - zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření v domácnosti (VO-9-3-02) - chápe rozdíl mezi hrubou, superhrubou a čistou mzdou (vlastní) - uvědomí si míru zdanění lidské práce (vlastní)	Základní pojmy z finanční matematiky Majetek, vlastnictví - formy vlastnictví - hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana - hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví Rozpočet domácnosti - příjmy a výdaje - osobní rozpočet - hrubá a čistá mzda - majetek a zdroje financování - závazky domácnosti		

- využívá finanční matematiku při řešení praktických úloh (M-9-1-06) - uvědomuje si důležitost využívat výnosnější investice při investování na dlouhou dobu (vlastní) - uvědomí si důležitost včasného zahájení investování (vlastní) - chápe výhodu diverzifikace v čase (vlastní) - uvědomuje si důležitost pravidelného investování (vlastní) - definuje výnosnost základních finančních produktů (vlastní) - uvědomuje si úrokové sazby úvěrových produktů (vlastní) - využívá investiční teploměr v praxi (vlastní) - přemýšlí o investičních příležitostech z hlediska jejich výnosu, rizika a likvidity (vlastní) - rozlišuje splnitelné a nesplnitelné investiční sliby (vlastní)	- hodnocení investic Časová hodnota peněz (termínované vklady, dluhopisy, inflace, průměrný plat) - funkce a podoby peněz - formy placení - peníze – hotovostní a bezhotovostní placení		

- uvědomuje si důležitost komplexního posuzování investic (vlastní) - chápe, že hodnota peněz se mění v čase (VO-9-3-06) - porovnává investiční příležitosti s platbami v různých časových okamžicích (VO-9-3-06) - řeší příklady z praxe (VO-9-3-06) - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení (VO-9-3-03) - uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení (VO-9-3-03) - chápe, proč je dobré finančně plánovat a řešit věci v předstihu (vlastní) - ukáže, jak typicky vypadá situace, pokud se neplánuje a věci se řeší nahodile (vlastní) - chápe důležitost vytýčení finančního cíle	- bankovní poplatky Finanční plánování - proč plánovat - cíle plánování - finanční nezávislost - zdroje pro splnění cílů - tvorba finančního plánu - orientace ve finančním plánu - osobní portfolio Ceny produktů na finančním trhu - inflace - nabídka a poptávka		

(vlastní) - určuje parametry finančního cíle (vlastní) - chápe a vysvětlí pojem finanční nezávislost (vlastní) - stanoví výši renty pro finanční nezávislost (vlastní) - chápe důležitost zmapování svých zdrojů použitelných pro splnění cílů (vlastní) - sestavuje potřebné údaje o zdrojích pro splnění cílů (vlastní) - zpracuje finanční plán na reálném příkladu (vlastní) - orientuje se ve zjednodušeném finančním plánu (vlastní) - pozná, co má obsahovat finanční plán (vlastní) - čte finanční plán na konkrétním příkladu (vlastní) - chápe pojem inflace, deflace, dezinflace a hyperinflace (VO-9-3-06) - procvičuje získané informace na příkladech z praxe (VO-9-3-06)	- trh - tvorba ceny - podstata fungování trhu - nejčastější formy podnikání Banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace - úročení - pojištění - produkty finančního trhu pro investování a pro získávání produktů Spořicí produkty		

- chápe pojmy měsíční míra inflace, meziroční míra inflace a roční míra inflace (VO-9-3-06) - rozlišuje mezi různými způsoby měření inflace (VO-9-3-06) - popíše vliv inflace na hodnotu peněz (VO-9-3-06) - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu (VO-9-3-06) - objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny (VO-9-3-06) - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH (VO-9-3-06) - objasní principy tržního hospodářství (VO-9-3-06) - vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí (VO-9-3-04) - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého (VO-9-3-04) - uvede a porovná nejčastější způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby	- úspory - investice - bankovní vklady - stavební spoření - penzijní připojištění (aktuální penzijní systém) - penzijní fondy - cenné papíry (druhy) - akcie a dluhopisy - účelové a neúčelové úvěry občanů - splátkový prodej - finanční leasing		

krytí deficitu (VO-9-3-05) - chápe filozofii stavebního spoření (VO-9-3-04) - seznámí se s historií stavebního spoření (VO-9-3-04) - seznámí se se základními parametry stavebního spoření v ČR (VO-9-3-04) - chápe výhody a nevýhody stavebního spoření (VO-9-3-04) - čte a interpretuje grafy (M-9-2-02) - chápe roli stavebního spoření v rodinném portfoliu (VO-9-3-04) - chápe význam penzijního připojištění (VO-9-3-04) - seznámí se s parametry penzijního připojištění v ČR (VO-9-3-04) - uvědomuje si výhody a nevýhody penzijního připojištění (VO-9-3-04) - chápe roli penzijního připojištění v rodinném portfoliu (VO-9-3-04) - pozná penzijní fondy a jejich výsledky v ČR (VO-9-3-04)	Rozpočet státu - typy rozpočtu a jejich odlišnosti - význam daní Výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost	Z – hospodářské postavení ČR ve světě	

- čte a interpretuje grafy (M-9-2-02) - seznámí se obecně s cennými papíry a základními částmi cenných papírů (VO-9-3-04) - chápe rozdíly mezi dlužnými a majetkovými cennými papíry (VO-9-3-04) - seznámí se se základními druhy akcií a dluhopisů (VO-9-3-04) - na příkladech cenných papírů procvičí vztah výnos x riziko (VO-9-3-04) - navrhne způsob jak využít volné finanční prostředky (VO-9-3-04) - orientuje se v oblasti úvěrových produktů (VO-9-3-04) - chápe význam splátkového prodeje a finančního leasingu (VO-9-3-04) - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje (VO-9-3-07) - uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané (VO-9-			

3-07) - vysvětlí jednotlivé druhy daní (VO-9-3-07) - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb (VO-9-3-08) - uvede příklady jejich součinnosti (VO-9-3-08)			

V. 3. Vzdělávací oblast: INFORMATIKA

Vzdělávací obor: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika umožňuje žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech oblastech základního vzdělávání. Umožňuje všem žákům porozumět tomu, jak fungují digitální technologie a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Napomáhá zdokonalit si své schopnosti porozumět, třídit a zpracovávat nové informace. Žáci jsou vedeni k chápání pojmů v oblasti hardware, software a všeobecných základních znalostí v počítačovém světě. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Informační a komunikační technologie je založena především na aktivní činnosti žáků. Osvojují si základní pojmy z oblasti hardware, software, učí se pracovat v počítačové síti, základům ovládání operačního systému a nastavení vlastního uživatelského prostředí. Získávají dovednost poradit si s praktickými úlohami v prostředí textových, grafických a tabulkových editorů a při tvorbě prezentací, učí se vytvářet vlastní dokumenty a propojovat jednotlivá prostředí. Rozvíjejí své estetické cítění, kreativitu, abstraktní a logické myšlení, stylistické a komunikační dovednosti. Seznamují se se základními ovládacími prvky v panelech nástrojů a učí se je aktivně využívat.

Žáci využívají celosvětovou síť Internet k získávání informací a pro komunikaci. Seznamují se se základními pojmy a odlišují je od sebe, vyhledávají informace pomocí vyhledávačů, zadávají www adresy, komunikují prostřednictvím elektronické pošty, chatu. Seznamují se s interaktivními mapami, vyhledávají autobusová či vlaková spojení. Jsou vedeni k dodržování pravidel bezpečného používání Internetu, ochraně osobních dat a etickému přístupu k nevhodným obsahům webových stránek.

Poznávají další možnosti digitálních technologií při práci se vstupně-výstupními zařízeními a periferiemi, které se učí ovládat a využívat pro svou práci. Učí se základům práce s tiskárnou, jsou vedeni k používání externích médií pro přenos a zálohování dat.

Vyučovací předmět informatika je zařazen ve 4. až 9. ročníku a je vyučován 1 hodinu týdně.

Začlenění průřezových témat:

Předmět Informatika nemá průřezová témata

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- využívá moderní informační technologie
- vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů, posuzuje je a využívá je v dalším učení
- zná obecně užívané pojmy a symboly a orientuje se v nich
- kriticky hodnotí své výsledky a diskutuje o nich

Učitel

- klade důraz na čtení s porozuměním, vyhledávání informací a práci s textem
- vede žáky k sebehodnocení a hodnocení výkonu svých spolužáků
- individuálním přístupem k žákům zvětšuje jejich šanci prožít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná, pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, uvědomuje si zodpovědnost

Učitel

- vede žáky k práci s různými informačními zdroji
- seznamuje žáky s různými strategiemi řešení problémů
- oceňuje dílčí úspěchy při řešení problému a motivuje žáky k další činnosti

Komunikativní kompetence

Žák

- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získávání nových poznatků
- používá některé technické prostředky moderní komunikace
- formuluje své myšlenky, vyjadřuje se výstižně

Učitel

- využívá ke komunikaci s žáky různé informační zdroje
- vede žáky k naslouchání, interpretaci s porozuměním
- vede žáky ke konstruktivnímu řešení problémů
- učí žáky prezentovat vlastní výsledky

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na utváření pravidel práce v týmu, dohodnutá pravidla respektuje, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- organizuje, radí se, rozhoduje, kontroluje a prezentuje výsledky práce své i celé skupiny

Učitel

- během vzdělávání používá skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení, zařazuje práci ve dvojicích
- podle potřeby pomáhá žákům, umožňuje jim zažít úspěch, dodává jim sebedůvěru

Kompetence občanská

Žák

- respektuje pravidla při práci a řídí se jimi
- zná svá práva a povinnosti, samostatně se rozhoduje a nese důsledky svých rozhodnutí
- nachází vlastní chyby, poučí se z nich a omluví se

Učitel

- podporuje vlastní sebedůvěru u žáků
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Žák

- používá bezpečně, účinně materiály a technické vybavení, dodržuje vymezená pravidla a závazky
- své zkušenosti využívá v běžné praxi

Učitel

- informuje žáky o nových technologiích
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- seznamuje žáky s pravidly práce při využívání informačních technologií a bezpečným používáním Internetu

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci

Učitel

- seznamuje s novými technologiemi

- dbá na dodržování etického chování v digitálním prostředí,
- vede k předcházení situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví a ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**

Vyučovací předmět: **Informatika**

Ročník: **4.**

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje (I-5-4-01) - vysvětlí, k čemu slouží (I-5-4-01) - uvede základní pravidla bezpečnosti práce s digitálními technologiemi, aktivně je dodržuje (I-5-4-03) - ví, jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady zařízení (I-5-4-02) - najde a spustí aplikaci, ukončí aplikaci (I-5-4-01) - edituje digitální text, vytvoří obrázek, otevře soubor, používá krok zpět (I-5-4-01) - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením (I-5-4-03) - přehraje zvuk či video (I-5-4-01) - využívá základní standardní funkce digitálních technologií (I-5-4-01) - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím (I-5-4-03)	Digitální technologie - digitální zařízení a jejich účel - správa souborů a složek, zabezpečení přístupu k souborům a složkám, přístupová práva - zásady bezpečnosti práce, prevence rizik - bezpečnost práce na internetu - zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - kreslení čar, vybarvování - psaní slov - editace textu - kreslení bitmapových obrázků - otevírání souborů - ovládání aplikací (schránka, krok zpět) - ukládání práce do souborů - přehrávání zvuku Základy robotiky (algoritmizace a		

- sestaví program robota (I-5-2-01) - oživí robota, otestuje jeho chování (I-5-2-01) - upraví program pro příbuznou úlohu (I-5-2-02) - pomocí programu ovládá světelný i zvukový výstup a motor (I-5-2-03) - pomocí programu ovládá senzor (I-5-2-03) - používá opakování událostí ke spuštění programu, najde chybu v programu a opraví ji (I-5-2-04) - řeší logické úlohu (I-5-2-03) - navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu (I-5-1-01) - rozpozná zakódované informace kolem sebe (I-5-1-01) - sdělí informaci obrázkem (I-5-1-02) - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel (I-5-1-02) - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text (I-5-1-03) - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížek (I-5-1-03) - obrázek složí z daných geometrických tvarů a	programování) - edukační robotika - spuštění programu/aplikace a oživení robota - ovládání pohybu robota - ovládání světelného a zvukového výstupu robota - ovládání pomocí blokově sestavených příkazů - opakování příkazů - řešení logických úloh Úvod do kódování a šifrování dat a informací (data, informace a modelování) - možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti - piktogramy a emotikony - kódování informace obrázkem, textem a číslem - kódování a šifrování textu - přenos informací, komprese dat - přenos na dálku, šifra - kódování rastrového obrázku		

navazujících úseček (I-5-1-02)	- pixel, rastr, rozlišení - tvary, skládání, obrazce - kódování vektorového obrázku		

Ročník: 5.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje a vysvětlí, k čemu slouží (I-5-4-01) - uvede základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem, aktivně je dodržuje (I-5-4-03) - ví, jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady zařízení (I-5-4-02) - najde a spustí aplikaci, ukončí aplikaci (I-5-4-01) - edituje digitální text, vytvoří obrázek, otevře soubor, používá krok zpět, zoom (I-5-4-01) - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením (I-5-4-03) - přehraje zvuk či video (I-5-4-01) - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů (I-5-3-01) - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s propojením souvisejí (I-5-3-01) - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému	Základní práce s digitálními technologiemi - základy práce s digitálními zařízeními - zásady bezpečnosti práce a prevence rizik - zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - kreslení čar, vybarvování - používání ovladačů - psaní slov na klávesnici - editace textu - kreslení bitmapových obrázků - otevírání souborů - ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) - ukládání práce do souboru Práce ve sdíleném prostředí, vyhledávání informací a komunikace (komunikační systémy) - přehrávání zvuku - využití digitálních technologií v různých oborech		

účtu a odhlásí se z něj (I-5-3-01) - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace (I-5-3-01) - u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst (I-5-3-02) - v textu rozpozná osobní údaje, rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého (I-5-3-02) - předvede práci s internetovým prohlížečem (I-5-3-01) - otevře stránky pomocí hypertextu (I-5-3-01) - napíše do adresového řádku internetového prohlížeče adresu a stránku otevře, uloží mezi oblíbené (I-5-3-02) - vyhledá s pomocí učitele požadovanou informaci, místo na mapě, dopravní spojení (I-5-3-01) - informaci uloží a vytiskne (I-5-3-02) - s pomocí učitele založí e-mailovou adresu (I-5-3-01) - předvede komunikaci pomocí chatu, e-mailu, SMS, volání apod. (I-5-3-01)	- propojení technologií, internet - ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - sdílení dat, cloud, bezpečnostní rizika - uživatelské jméno a heslo - práce se soubory, s aplikacemi - osobní údaje - technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) - internet jako zdroj informací - společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) - základy práce s internetovým prohlížečem - vyhledávání informací na internetu - ukládání informací z internetu a tisk - základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) Základy programování a algoritmizace		

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů (I-5-2-01) - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení (I-5-2-02) - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program (I-5-2-03) - rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy (I-5-2-03) - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu (I-5-2-04) - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů (I-5-2-01) - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení (I-5-2-02) - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy (I-5-2-03) - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu (I-5-2-04)	- programování v programu Scratch a Studio Code - příkazy a jejich spojování - opakování příkazů - pohyb a razítkování - ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - vlastní bloky a jejich vytváření - kombinace procedur - bádání Základy robotiky (algoritmizace a programování) - edukační robotika - sestavení programu a oživení robota - ovládání světelného výstupu - ovládání motoru - ovládání pomocí senzoru - opakování příkazů - ovládání klávesnicí- události		

- sestaví program pro robota (I-5-2-01) - oživí robota, otestuje jeho chování (I-5-2-01) - opraví program pro příbuznou úlohu (I-5-2-02) - pomocí programu ovládá světelný výstup, audio výstup a motor (I-5-2-03) - pomocí programu ovládá senzory (I-5-2-03) - používá opakování události ke spuštění programu, najde chybu v programu a opraví ji (I-5-2-04)			

Ročník: 6.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - vysvětlí pojem informace a informatika (I-9-3-01) - vysvětlí, co je internet (I-9-3-01) - využije vyhledávač k získávání potřebných informací (I-9-3-01) - používá elektronickou poštu ke komunikaci s okolím (I-9-3-01) - pomocí adekvátních nástrojů ověří, zda není PC ohrožen viry (I-9-3-01) - rozliší a zpracuje podstatné informace pro zpracování tématu (I-9-3-01) - vyhledává informace na portálech a v knihovnách (I-9-3-01) - při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty (I-9-3-01) - komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení (I-9-3-01) - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost (I-9-3-01) - rozpozná zakódované informace kolem sebe (I-9-1-01)	Vyhledávání informací a komunikace (informační systémy) - počítač a společnost digitalizace - internet - elektronická pošta - věrohodnost informací - informační systém ve škole - uživatelé a jejich práva - ochrana dat a uživatelů - účel informačních systémů a jejich role ve společnosti Kódování a šifrování dat a informací		

- zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady (I-9-1-02) - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer (I-9-1-02) - zakóduje v obrázku barvy více způsoby (I-9-1-02) - zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů (I-9-1-02) - zjednoduší zápis textu a obrázku pomocí kontrolního součtu a ověří úplnost zápisu (I-9-1-02) - ke kódování využívá i binární čísla (I-9-1-02) - najde a opraví chyby v různých interpretacích týchž dat (tabulka versus graf) (I-9-1-04) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce (I-9-1-03) - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce (I-9-1-04) - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy (I-9-1-04) - navrhne tabulku pro záznam dat (I-9-1-03) - propojí data z více tabulek či grafů (I-9-1-03) - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují (I-9-1-03) - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a	- přenos informací, standardizované kódy - znakové sady - přenos dat, symetrická šifra - identifikace barev, barevný model - vektorová grafika - zjednodušení zápisu, kontrolní součet - data v grafu a tabulce Evidence, archivace dat a modelování - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně v počítači - data v grafu a v tabulce, evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - kontrola hodnot v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat - porovnávání dat v tabulce a grafu - řešení problémů s daty - školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace		

s tím související práva (I-9-1-03) - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů (I-9-2-01) - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení (I-9-2-02) - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, rozpozná opakující se vzory, používá opakování a přípravné podprogramy (I-9-2-05) - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu (I-9-2-06) - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy (I-9-2-05) - v programu najde a opraví chyby (I-9-2-03) - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát (I-9-2-02) - vytvoří nový blok (I-9-2-05) - upraví program pro obdobný problém (I-9-2-06) - předvede orientaci v základním uživatelském prostředí, předvede základní operace se složkami a	Základy programování- příkazy, opakující se vzory (algoritmizace a programování) - příkazy a jejich spojování - opakování příkazů - pohyb a razítkování - ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - vlastní bloky a jejich vytváření - kombinace procesy		

dokumenty na příkladech ukáže možnosti využití počítače v různých oborech lidské činnosti (I-9-4-01) - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos (I-9-4-02) - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě, uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ((I-9-4-03) - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače (I-9-4-04) - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat, popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení (I-9-4-05) - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie (I-9-4-02) - nainstaluje a odinstaluje aplikaci (I-9-4-02) - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory (I-9-4-02) - vybere vhodný formát pro uložení dat (I-9-4-03) - vytvoří jednoduchý model domácí sítě, popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě (I-9-4-01)	Počítače (digitální technologie) - základy práce s počítačem - datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - správa souborů, struktura složek - instalace aplikací - domácí a školní počítačová síť - fungování a služby internetu - princip e-mailu - přístup k datům, metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva - postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení, dialogová okna)		

- porovná různé metody zabezpečení účtů (I-9-4-05) - spravuje sdílení souborů (I-9-4-02) - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy (I-9-4-01) - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy (I-9-4-04)			

Ročník: 7.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat (I-9-1-03) - na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat (I-9-1-02) - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku, využívá funkce pro automatizaci zpracování dat (I-9-1-01) - zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek (I-9-1-01) - popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení, k popisu problému používá grafické znázornění (I-9-1-04) - popíše pomocí modelů alespoň jeden informační	Zpracování a využití dat a informací (data, informace a modelování) - formátování tabulek, relativní a absolutní adresy buněk - použití jednoduchých vzorců pro práci s číselnými daty - vkládání funkcí pro práci s číselnými i textovými daty - vkládání záznamu do databázové tabulky - řazení a filtrování dat v tabulce - zpracování výstupů z velkých souborů dat - tabulky a grafy - kódování a přenos dat - různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastností - standardizované kódy - bit, bajt, násobné jednotky - jednoduché šifry a jejich limity Informační systémy		

system, s nímž ve škole aktivně pracují (I-9-3-01) - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva, nainstaluje a odinstaluje aplikaci (I-9-3-02) - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory (I-9-3-01) - vybere vhodný formát pro uložení dat (I-9-3-03) - porovná různé metody zabezpečení účtů (I-9-3-03) - spravuje sdílení souborů (I-9-3-04) - navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu (I-9-1-03) - rozpozná zakódované informace kolem sebe (I-9-1-03) - sdělí informaci obrázkem, předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel (I-9-1-03) - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text (I-9-1-03) - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky (I-9-1-03) - složí obrázek z daných geometrických tvarů či navazujících úseček (I-9-1-03) - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebnicích a	- informační systém ve škole - instalace aplikací - uživatelé - správa souborů a struktura složek - práva a metody zabezpečení přístupu - struktura dat - ochrana dat a uživatelů - účel informačních systémů a jejich role ve společnosti Modelování pomocí grafů a schémat - standardizovaná schémata a modely - ohodnocené grafy, minimální cesta grafu - orientované grafy - myšlenkové mapy, vývojové diagramy		

materiálech (I-9-1-03) - doplní posloupnost prvků (I-9-1-03) - umístí data správně do tabulky, doplní prvky v tabulce, v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný (I-9-1-04) - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty (I-9-1-04) - pomocí obrázků znázorní jev, pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy s dialogovým oknem (I-9-1-04) - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování (I-9-2-01) - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech (I-9-2-05) - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna (I-9-2-01) - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů (I-9-2-01) - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení (I-9-2-02) - v blokově orientovaném programovacím jazyce	Algoritmizace a programování - rozbor úlohy - stanovení kroků řešení - tvorba algoritmu a jeho zápis - orientace v různých typech algoritmů - ověření algoritmu, nalezení chyb v algoritmu - tvorba programů v blokově orientovaném programu - události, vstupy, objekty, komunikace mezi objekty - opakování kroků a bloků		

sestaví program, rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy (I-9-2-05) - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu (I-9-2-06) - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav (I-9-2-05) - používá události ke spuštění činnosti postav (I-9-2-03) - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky (I-9-2-02) - upraví program pro obdobný problém (I-9-2-06) - ovládá více postav pomocí zpráv (I-9-2-03) - nainstaluje a odinstaluje aplikaci (I-9-4-02) - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory (I-9-4-02) - vybere vhodný formát pro uložení dat (I-9-4-03) - vybere vhodný způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě, uvede příklady sítí a popíše	- vlastní bloky a podprogramy - opakování s podmínkou - ovládání pohybu postav - násobné postavy a souběžné reakce - modifikace programu - animace střídání obrázků - spouštění pomocí událostí - vysílání zpráv mezi postavami - čtení programů - programovací projekt Digitální technologie Hardware a software - složení současného počítače a principy fungování jeho součástí		

jejich charakteristické znaky (I-9-4-03) - poradí s i s typickými závadami a chybovými stavy počítače (I-9-4-04) - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat, popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení (I-9-4-05) - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje a vysvětlí, k čemu slouží (I-9-4-01) - uvede základní pravidla bezpečnosti práce s digitálními technologiemi, aktivně je dodržuje (I-9-4-05) - ví, jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady zařízení (I-9-4-04) - najde a spustí aplikaci, ukončí aplikaci (I-9-4-01)	- operační systémy: funkce, typy, typické využití - komprese a formáty souborů - fungování nových technologií kolem mě (smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě - typy, služby a význam počítačových sítí - fungování sítě: klient, server, prvky sítě, IP adresa - struktura a principy internetu, datacentra, cloudy - web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost - bezpečnostní rizika, útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení počítače a dat, aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat		

	Digitální stopa - digitální stopa, - sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu na internetu - nesmazatelnost zveřejněných dat - základy práce s počítačem, základní pojmy informatiky - digitální zařízení - zásady bezpečnosti práce a prevence rizik - hygiena u počítače/správné sezení, držení myši, nastavení monitoru, pořádek na místě - zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace, ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) - ovládání myši - otevírání souborů		

Ročník: **8.**

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu (I-9-4-01) - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi (I-9-4-05) - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů (I-9-4-01) - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí (I-9-4-05) - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj (I-9-4-01) - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace (I-9-4-02) - u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst (I-9-4-02) - v textu rozpozná osobní údaje (I-9-4-05) - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého (I-9-4-05) - vysvětlí pojem informace a informatika (I-9-3-01)	Práce ve sdíleném prostředí (digitální technologie) - využití digitálních technologií v různých oborech - propojení technologií, internet - ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - sdílení dat, cloud, bezpečnostní rizika - uživatelské jméno a heslo - práce se soubory, s aplikacemi - osobní údaje - technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Zpracování a využití informací, úvod do práce s daty (informační systémy)		

- rozliší a zpracuje podstatné informace pro zpracování tématu (I-9-3-01) - popíše účel informačních systémů, které používá (I-9-3-01) - posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost (I-9-3-01) - vyhledává informace na portálech a v knihovnách (I-9-3-01) - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout (I-9-02) - vyslovuje odpovědi na základě dat (I-9-3-03) - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data (I-9-3-04) - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví a znázorní ji (I-9-3-03) - vyčte informace z daného modelu (I-9-3-02) - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie (I-9-3-01) - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech, doplní posloupnost prvků (I-9-3-02) - umístí data správně do tabulky (I-9-3-03) - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce	- informační systémy, informační systémy ve škole - uživatelé, činnosti, práva, struktura dat - ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti - návrh, tvorba a evidence dat - formulace požadavků - struktura tabulky, typy dat - práce se záznamy, pravidla omezení - kontrola správnosti a použitelnosti struktury a nastavených pravidel - úprava požadavků, tabulky či pravidel - hromadné zpracování dat - velké soubory dat - funkce a vzorce, práce s řetězcí - řazení, filtrování, vizualizace dat - odhad závislostí		

(I-9-3-02) - doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků, nahradí chybný za správný ((I-9-3-04) - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty (I-9-3-03) - pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových modelů, řeší zadané problémy s dialogovým oknem (I-9-3-04) - na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat (I-9-3-03) - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě (I-9-1-01) - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem (I-9-1-02) - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví (I-9-1-01)	Tvorba webových stránek pomocí aplikací na internetu (data, informace) - webové stránky a jejich historie, současné možnosti tvorby webových stránek - rozdělení webových stránek podle účelu - příklady možností tvorby webových stránek - úvod k tvorbě www stránek - seznámení s možnostmi využití editorů webových stránek umístěných na internetu - příklady aplikací pro tvorbu a editaci webových stránek na internetu		

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů (I-9-2-01) - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení (I-9-2-02) - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program (I-9-2-05)	- návrhy, založení a správa webu pomocí aplikace na internetu, výběr šablon stránek - zaměření webové stránky- úvodní rozvaha - osnova webových stránek - navigace na webu, struktura stránek, hlavička stránky - obrázky- práce s fotogalerií - tvorba skutečného obsahu webové stránky - aktualizace webové stránky, propagace webové stránky - autorská práva, citace Algoritmizace a propagování - vytváření programů v blokově orientovaném programu - události, bloky, opakování, podmínky - pohyb a razítkování - větvení programu, rozhodování - grafický výstup, souřadnice - podprogramy s parametry		

- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby (I-9-2-06) - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna (I-9-2-03) - používá souřadnice pro programování postav (I-9-2-03) - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích (I-9-2-01) - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu (I-9-2-02) - diskutuje různé programy pro řešení problému (I-9-2-06) - upraví hotový program pro řešení příbuzného problému (I-9-2-03)	- proměnné - ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - příkazy a jejich spojování - vlastní bloky a jejich vytváření - kombinace procedur		

Ročník: 9.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty (I-9-4-03) - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích (I-9-4-02) - komunikuje pomocí internetu či jiných běžně dostupných komunikačních zařízení (I-9-4-03) - vysvětlí pojem internet, význam internetu, web, webová stránka, internetová adresa, odkaz (I-9-4-03) - uvede příklad, jak informace vzniká, jak ji lze přenášet, zpracovat a dále využít (I-9-4-02) - předvede práci s internetovým prohlížečem (I-9-4-02) - otevře stránky pomocí hypertextu (I-9-4-02) - napíše do adresového řádku internetového prohlížeče danou adresu, stránku otevře a uloží mezi oblíbené (I-9-4-02) - vyhledává s pomocí učitele požadovanou informaci, místo na mapě, dopravní spojení (I-9-4-03) - informaci uloží a vytiskne ((I-9-4-02) - s pomocí učitele založí e-mailovou adresu (I-9-4-02)	Vyhledávání informací a komunikace (digitální technologie) - internet jako zdroj informací - společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) - základy práce s internetovým prohlížečem - vyhledávání informací na internetu - ukládání informací z internetu a tisku - základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) - neověřené informace, nebezpečí na sociálních sítích, 7 pravidel bezpečného chování na internetu, internet pomáhá postiženým		

- předvede komunikaci pomocí chatu, e-mailu, SMS, volání apod. (I-9-4-02) - zná a dodržuje stanovená pravidla bezpečného chování na internetu (I-9-4-05) - pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru (I-9-1-01) - spustí a zavře různé typy výukových programů, předvede práci s těmito programy (I-9-1-01) - otevře jednoduchý grafický program, nakreslí v tomto programu obrázek, obrázek uloží a vytiskne (I-9-1-01) - nakreslí zadaný obrázek za použití kreslicích nástrojů a nástrojů pro kreslení geometrických tvarů (I-9-1-01) - napíše jednoduchý text v textovém editoru, opraví případné chyby (I-9-1-01) - označí blok textu, blok zformátuje (I-9-1-01) - vloží do dokumentu obrázek (I-9-1-01) - použije ozdobné prvky (ozdobné písmo a grafika), textový dokument uloží a vytiskne (I-9-1-01) - tvoří digitální obsah (I-9-1-01)	Zpracování a využití informací (data) - výukové programy - grafický editor - tvorba obrázků - kreslicí nástroje - využití průhledných barev - vkládání a upravování textu v obrázku - křivky a geometrické tvary - využití různých pracovních postupů v projektech - textový editor		

- zpracovává grafické i audio soubory (I-9-1-01) - orientuje se v možnostech tvorby webových stránek (I-9-102) - ví, co je web hosting (I-9-1-01) - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem (I-9-1-02) - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví (I-9-1-01) - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě (I-9-1-01) - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů (I-9-	Tvorba webových stránek pomocí aplikací na internetu (data, informace) - možnosti využití editorů webových stránek umístěných na internetu - příklady aplikací pro tvorbu a editaci webových stránek na internetu - návrh, založení a správa webu pomocí aplikace na internetu - výběr šablony stránek - zaměření webové stránky - osnova webových stránek - navigace na webu, struktura stránek, hlavička stránky - tvorba skutečného obsahu webové stránky - web hosting - autorská práva, citace - legální stahování programů - Freeware, Shareware, Open Source - inteligentní zábava na internetu - zpravodajské servery - legální stahování hudby a videa		

2-01) - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích (I-9-2-01) - rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení (I-9-2-02) - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu (I-9-2-02) - přečte zápis programu a vysvětlí jednotlivé kroky (I-9-2-02) - vybere algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní (I-9-2-03) - upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému (I-9-2-03) - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně (I-9-2-05) - program vyzkouší a opraví v něm případné chyby (I-9-2-05) - používá opakování, větvení programu, proměnné (I-9-2-05) - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu (I-9-2-06)	Algoritmizace a programování - programovací projekt a plán jeho realizace , popsání problému, realizace, testování, odladění, odstranění chyb - pohyb v souřadnicích, ovládání myši, posílání zpráv - vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu - nástroje zvuku, úpravy seznamu - import a editace kostýmů, podmínky - návrh postupu, klonování - animace kostýmů postav, události - analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné a výrazy s proměnnou		

V. 4. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Tato vzdělávací oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí apod. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe a své nejbližší okolí, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je. Učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Tato oblast připravuje základy pro výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je realizován jedním souvislým vyučovacím předmětem Člověk a jeho svět v 1. - 5. ročníku.

V. 4. 1. Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu – I. stupeň

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme - důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově), na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti

Lidé kolem nás - upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, uvědomit si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivost a rovnost postavení mužů a žen, směřovat vše k poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas - orientace v dějích a čase, vyvolání zájmu o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země

Rozmanitost přírody - poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody naší vlasti, poznávání Země jako planety sluneční soustavy, sledování vlivu lidské činnosti na přírodu, hledání možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí

Člověk a jeho zdraví - základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci, žáci si osvojují bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života, vnímají zdraví jako důležitou hodnotu v životě.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, zkoušejí řešit modelové situace.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Člověk a jeho svět se vyučuje v prvním až třetím ročníku 2 hodiny týdně, z toho v 1. a 2. ročníku vždy po 1 vyučovací hodině z disponibilní časové dotace, ve 4. ročníku se vyučuje 3 hodiny týdně a v 5. ročníku je realizován 4 hodiny týdně.

Obsahově je zaměřen na:

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- tvoří si prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi na základě respektu
- bezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- orientace v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

1. Místo, kde žijeme

- život v obci, ve společnosti;
- rozlišení státních symbolů a jejich význam
- rozvíjení vlastenectví
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu, NATO
- orientace v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- zařazení dopravní výchovy

2. Lidé kolem nás

- seznámení se základními právy a povinnostmi ve společnosti
- důraz na slušné chování a mezilidské vztahy
- výchova demokratického občana
- rozvíjí orientaci ve světě financí
- přibližuje úkoly důležitých institucí, včetně činností armády
- utváření pozitivních občanských postojů, včetně kolektivní obrany
- problematika odlišných kultur

3. Lidé a čas

- orientace v časoprostoru
- vzbuzení zájmu o historii
- úcta k tradicím a hodnotám

4. Rozmanitost přírody

- ochrana přírody a životního prostředí
- negativní působení lidského faktoru v přírodě
- proměnlivost a rozmanitost živé i neživé přírody
- naše Země, sluneční soustava a postavení Země ve sluneční soustavě
- roční období, počasí a podnebí
- podmínky života na Zemi
- problematika životního prostředí, vztah lidí k přírodě

5. Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo a jeho funkce
- vývoj, potřeby a individuální zvláštnosti člověka
- základy rodinné i sexuální výchovy

- podpora kritického myšlení
- výchova ke zdraví, první pomoc

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, modely, aj.
- skupinová práce (s využitím encyklopedií, pracovních listů, odborné literatury, časopisů,
- Internetu, výukových programů.)
- vycházky, exkurze, besedy
- krátkodobé projekty

Začlenění průřezových témat - Předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí (OSV – 2), psychohygiena (OSV – 4)

Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola, (VDO - 1), občan, občanská společnost a stát (VDO – 2), formy participace občanů v politickém životě (VDO - 3), principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (VDO - 4)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané (EGS - 3)

Multikulturní výchova – kulturní difference (MKV – 1), princip sociálního smíru a solidarity (MKV – 5)

Environmentální výchova – ekosystémy (EV – 1), základní podmínky života (EV – 2), lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV - 3), vztah člověka k prostředí (EV – 4)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- objevuje a poznává vše, co ho zajímá
- poznává podstatu zdraví i příčin nemocí
- upevňuje si preventivní chování
- orientuje se ve světě informací
- seznamuje se s časovým propojováním historických, zeměpisných a místních informací
- orientuje se v plánu i na mapě
- pojímá historické souvislosti
- správně využívá získané poznatky v praxi
- pozoruje přírodu a získává o ní nové informace
- rozumí a používá obecné termíny a symboly

Učitel

- pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivuje žáky pro celoživotní učení
- nabízí žákům různé zdroje informací (encyklopedie, internet, aj.)
- využívá alternativní metody učení
- vede žáky k propojování teoretických poznatků s praxí

Kompetence k řešení problémů

Žák

- upevňuje si účelné rozhodování a jednání v různých situacích
- poznává a ovlivňuje svou jedinečnost
- vyhledává v encyklopediích, na Internetu
- sám si zpracovává nově získané informace
- vyhledává a nalézá vhodná řešení problémů
- samostatně rozhoduje

Učitel

- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívat různých informačních zdrojů
- umožňuje využití různých zdrojů k získávání informací
- vede žáky ke kritickému hodnocení informací
- využívá metod řízeného objevování a experimentu

Kompetence komunikativní

Žák

- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech
- samostatně a sebevědomě vystupuje a jedná, efektivně, bezproblémově a bezkonfliktně komunikuje
- pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech a názorech
- přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- přispívá k diskusi
- vyjadřuje se v časových a dějových souvislostech
- formuluje a vyjadřuje své názory a stanoviska
- obohacuje si slovní zásobu, pojmenovává nové skutečnosti

Učitel

- podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemné naslouchání a zdůvodňování svých závěrů

- podněcuje žáky k vyjádření vlastního stanoviska
- vede žáky ke kvalitnímu ústnímu i písemnému projevu

Kompetence sociální a personální

Žák

- pracuje ve skupině
- efektivně spolupracuje na řešení problémů
- respektuje dohodnutá pravidla a názory druhých
- naslouchá druhým
- respektuje své spolužáky a spolupracuje s nimi
- podílí se na pozitivní atmosféře ve třídě

Učitel

- učí žáky věcně argumentovat
- upevňuje dobré mezilidské vztahy
- vede děti k oceňování svých názorů
- využívá formu práce ve skupinách, dvojicích
- vede žáky k pocitu zodpovědnosti za své chování
- využívá formu práce ve skupinách, dvojicích
- nabádá žáky k sebehodnocení

Kompetence občanské

Žák

- respektuje daná pravidla a různá stanoviska
- pojmenuje základní kulturní i historické souvislosti
- zaznamenává významné události u nás

- rozlišuje vztahy mezi lidmi i národy
- tolerantně se chová ve společnosti
- chápe základy principů a společenských norem

Učitel

- utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivuje žáky k hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody
- vede žáky k respektování pravidel
- vede žáky ke vztahu k tradicím, národnímu, historickému, kulturnímu a přírodnímu dědictví
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

Žák

- pracuje samostatně i v týmu, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- uplatňuje poznatky o lidské společnosti, jejich soužití i práci
- utváří si pracovní návyky
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje

Učitel

- učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- zohledňuje soudobý stav a poznání technického rozvoje
- vede žáky k plánování a systematizaci práce
- podněcuje u žáků kladný vztah k vlastní práci i vytvořeným hodnotám
- vede žáky k dodržování hygienických pravidel
- nabízí žákům netradiční formy a metody práce

Kompetence digitální

Žák

- používá digitální zařízení k vyhledávání informací z oblasti přírody a věcí kolem nás
- umí se orientovat v mapách, atlasech a encyklopediích (on-line)

Učitel

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- učí žáky bezpečně využívat digitální technologie k vyhledávání informací
- umožňuje žákům využívat digitální prostředky

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předmět: **Člověk a jeho svět**

Ročník: 1.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - popíše cestu do školy a zpět (ČJS-3-1-01) - v běžných činnostech uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici (DV) - rozezná a používá bezpečnou cestu do školy (DV) - pamatuje si název školy, jméno třídní učitelky a ředitele školy (ČJS-3-1-01) - bezpečně překoná silnici (ČJS-3-1-01) - udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce a na pracovním místě (ČJS-3-1-01) - popíše místnosti v domě, zařízení pokojů (ČJS-3-1-01) - rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru (DV) - popíše místnosti v domě, zařízení pokojů (ČJS-3-1-01) - uvědomuje si vztahy mezi rodinnými příslušníky (ČJS-3-2-01) - dodržuje zásady společenského chování, zná svá práva (ČJS-3-2-01) - pojmenuje části lidského těla (ČJS-3-5-01)	Místo, kde žijeme - cesta do školy - silniční provoz, chodník a silnice, přecházení - školní budova, třída - sebeobsluha - riziková místa a situace - náš dům, náš byt Lidé kolem nás - členové rodiny, vztahy - rodinné oslavy Člověk a jeho zdraví	MKV(1) – kulturní difference - učí se přijmout druhého jedince se stejnými právy	

- dodržuje základní hygienické návyky (ČJS-3-5-01) - uvede příklady běžných nemocí a jejich prevence (ČJS-3-5-01) - vyjmenuje roční období (ČJS-3-3-01) - orientuje se v čase - rok, měsíc, týden, den, hodina (ČJS-3-3-01) - seznámí se s některými zvyky a tradicemi (ČJS-3-3-03) - pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích (ČJS-3-4-01)	- části těla - péče o zdraví Lidé a čas - roční období - orientace v čase - svátky, lidové tradice Rozmanitost přírody - změny v přírodě		

Ročník: 2.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - uvede přesnou adresu svého bydliště (ČJS-3-1-01) - dodržuje pravidla silničního provozu pro chodce (DV) - rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace “sám domů” (DV) - rozeznává vybrané značky pro chodce (DV) - orientuje se v obci, určí umístění význačných budov a objektů v obci (ČJS-3-1-02) - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům (ČJS-3-2-01) - vysvětlí vztahy v rodině, práva a povinnosti členů rodiny (ČJS-3-2-01) - popíše práci rodičů (ČJS-3-2-02) - rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost (ČJS-3-3-01) - orientuje v čase - kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty (ČJS-3-3-01)	Místo, kde žijeme - adresa bydliště - pravidla silničního provozu - orientace v obci - místo pro hru - chodník a stezka pro chodce - přecházení silnice po přechodu se světelnými signály - nebezpečí elektronické komunikace – bezpečný internet Lidé kolem nás - soužití lidí, život rodiny - chování lidí, vrstevnické vztahy - komunikace mezi pohlavími - domov (týrané, zneužívané a zanedbávané děti), dětská krizová centra - povolání Lidé a čas - rok - měření času - denní režim	OSV(2) – sebezpoznání a sebezpojetí - vztah ke mně samému a k druhým lidem OSV(4) – lidé a čas - dobrá organizace času	

- uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny (ČJS-3-5-01) - rozpozná příznaky běžných nemocí, poskytne první pomoc při drobném poranění (ČJS-3-5-01) - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu (ČJS-3-5-02) - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek (ČJS-3-5-03) - reaguje adekvátně na pokyny při mimořádných událostech (ČJS-3-5-04) - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismu ve známé lokalitě (ČJS-3-4-02) - chápe význam ochrany životního prostředí (ČJS-3-4-02)	Člověk a jeho zdraví - péče o zdraví, vrozené biologické rozdíly mezi lidmi - zdravá strava - péče o chrup Rozmanitost přírody - živočichové - rostliny - životní prostředí	EV(4) – vztah člověka a prostředí - náš životní styl, (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy prostředí) EV(4) – ochrana životního prostředí	

Ročník: 3.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - pozoruje a popisuje okolní krajinu (ČJS-3-1-03) - určuje světové strany (ČJS-3-1-03) - pracuje s turistickou mapou (ČJS-3-1-03) - chápe význam ochrany životního prostředí, uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě (ČJS-3-1-03) - pojmenuje nejdůležitější části a místa obce (ČJS-3-1-03) - orientuje se v plánu obce (ČJS-3-1-03) - používá reflexní doplňky, rozeznává vybrané značky a ovládá pravidla jízdy na bruslích (DV) - rozeznává vybrané značky (DV) - projevuje zájem o významná místa v obci (ČJS-3-1-02) - seznámí se s dopravou v obci, dopravními značkami a bezpečným chováním na silnici (ČJS-3-1-02) - v modelových situacích a při akcích školy	Místo, kde žijeme - orientace v krajině - povrch krajiny - naše město - komunikace v dospívání, bezpečné užívání internetu, ochrana osobních dat - pravidla chůze po silnici, nebezpečí na silnici - cesta dopravními prostředky Lidé kolem nás - fyzická a duševní práce - zaměstnání	VDO(1) – občanská společnost a škola - bezpečné chování ve škole i mimo školu, zájem o dění v obci MKV(5) – princip sociálního smíru a solidarity - odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám	

uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách (DV) - reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP (DV) - v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce v obytné zóně (DV) - ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je (DV) - bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy (DV) - pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti (ČJS-3-2-02) - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností (ČJS-3-2-02) - charakterizuje jednotlivé etapy života člověka (ČJS-3-5-01) - popíše jednotlivé části těla, vnitřní ústrojí a chrup (ČJS-3-5-01) - podle svých schopností dodržuje zdravý způsob života jako prevenci nemocí a úrazů	Člověk a jeho zdraví - průběh lidského života a jeho změny,		

(ČJS-3-5-01) - seznámí se s vlastnostmi látek (ČJS-3-4-03) - užívá vhodné pomůcky a měří délku, čas, objem, hmotnost, teplotu (ČJS-3-4-03) - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů (ČJS-3-4-03) - poznává zástupce jednotlivých živočišných tříd (ČJS-3-4-02) - uvede hlavní rozlišovací znaky a popíše stavbu těla živočichů (ČJS-3-4-02) - poznává zástupce jednotlivých druhů rostlin	- funkce rodiny, významné události v rodině - stavba těla, základní funkce a projevy člověka - osobní a intimní hygiena dívek a chlapců - zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim - problémy v rodině, nácvik chování v krizových situacích Rozmanitost přírody zkoumání přírodnin - nejdůležitější látky - živočichové - rostliny	EV(2) – základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, energie)	

(ČJS-3-4-02) - popíše projevy života rostlin a rozdíly mezi nimi (ČJS-3-4-02) - vysvětlí význam chráněných území (ČJS-3-4-02) - pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu (ČJS-3-3-02)	Lidé a čas - lidé a obory, které zkoumají minulost - péče o památky		

Ročník: 4.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		Projekty, kurzy	

Žák - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu (ČJS-5-1-01) - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě (ČJS-5-1-02) - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map (ČJS- 5-1-03) - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy (ČJS- 5-1-03) - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam (ČJS- 5-1-06) - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi (ČJS- 5-2-01) - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (ve městě) (ČJS- 5-2-01) - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných	Místo, kde žijeme - obec (město), místní krajina - poloha v krajině, orientace - okolní krajina - vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo - vliv krajiny na životní prostředí - hlavní město Praha - dějiny města, kultura, sport - naše vlast - státní zřízení a politický systém - státní symboly - obecně zeměpisné a tematické mapy Lidé kolem nás - soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie Lidé a čas - orientace v čase a časový řád - určování	EV (3) – lidské aktivity a problémy životního prostředí VDO(2) – občan, občanská společnost a stát	

údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy (ČJS-5-3-01) - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů ČJS-5-4-03) - zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ČJS-5-4-03) - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech (ČJS-5-4-04) - prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy (ČJS-5-4-04) - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu (ČJS-5-4-06) - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v	času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny Rozmanitost přírody - rostliny, živočichové, houby (průběh a způsob života, výživa, stavba těla) - životní podmínky - ochrana a tvorba životního prostředí - ochrana rostlin a živočichů - živelné pohromy a ekologické katastrofy	EV (1) - ekosystémy	

přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat (ČJS-5-4-05) - využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života (ČJS-5-5-01) - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události (ČJS-5-5-04) - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista (ČJS-5-5-04) - rozpozná život ohrožující zranění (ČJS-5-5-07) - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc (ČJS-5-5-07)	Člověk a jeho zdraví - lidské tělo - základní stavba a funkce - péče o zdraví, první pomoc při drobných poraněních - situace hromadného ohrožení - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při vzniku požáru), IZS - funkce a vývoj rodiny, vztahy v rodině - komunikace v rodině a mezi lidmi,		

	bezpečný internet - pravidla soužití ve škole, prevence syndromu CAN		

Ročník: 5.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam(ČJS-5-1-04) - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích (ČJS-5-1-05) - využívá knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti (ČJS-5-3-02) - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků (ČJS-5-3-03) - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat (ČJS-5-2-02) - orientuje se v základních formách vlastnictví (ČJS-5-2-03)	Místo, kde žijeme - naše vlast - státní správa a samospráva - regiony ČR - význam zemědělství a průmyslu - města, řeky, pohoří - Evropa a svět - kontinenty, evropské státy EU - cestování Lidé a čas - regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj Lidé kolem nás - vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné - hmotný a nehmotný majetek - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti	VDO(4) – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO(3) – formy participace občanů v politickém životě EGS(3) – jsme Evropané Hv – poslech z tvorby známých evropských hudebních skladatelů	

- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze (ČJS-5-2-03) - na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů (ČJS-5-2-03) - vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy (ČJS-5-2-03) - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka (ČJS-5-4-01) - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období (ČJS-5-4-02) - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho	- hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení - banka jako správce peněz, úspory, půjčky - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům Rozmanitost přírody - nerosty a horniny - půda - vesmír a Země - sluneční soustava, gravitační síla - různé podmínky života na Zemi - podnebné pásy, počasí a podnebí - rovnováha v přírodě - voda a vzduch - látky a jejich vlastnosti Člověk a jeho zdraví - lidské tělo		

narození (ČJS-5-5-02) - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob (ČJS-5-5-03) - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek (ČJS-5-5-05) - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	- základy lidské reprodukce - vývoj jedince - péče o zdraví - nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - prevence nemocí a úrazů - osobní, intimní a duševní hygiena - zdravá výživa - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek - partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality		

V. 5. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vzdělávací oblast Člověk a společnost vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Tato vzdělávací oblast zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

V. 5. 1. Vzdělávací obor: DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Dějepis je součástí vzdělávacího oboru Člověk a společnost. Tento předmět přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Důležité je pochopit souvislosti celospolečenského dění, souvislosti národních a světových dějin, chápat smysl událostí a činů osobností, které ovlivnily společenský vývoj. Žáci se naučí seřazovat události do chronologické následnosti a vysvětlovat jejich vzájemné vztahy.

Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není uzavřenou minulostí ani shlukem faktů, ale je kladením otázek, jejichž prostřednictvím se minulost prolíná se současností.

Je rozvíjena úcta ke kulturnímu dědictví lidstva, k duchovním a materiálním výtvorům minulosti, smysl pro etnické, náboženské a kulturní odlišnosti jiných národů, jejich respektování, pochopení přínosů těchto národních specifik pro současný multikulturální svět.

V žácích jsou upevňovány pocity vlastenectví a národní hrdosti na slavné okamžiky našich národních dějin a touha poznávat příčiny a vyvozovat důsledky historických událostí.

Obsah vyučovacího předmětu Dějepis se prolíná s ostatními předměty v těchto oblastech: český jazyk (nejstarší literatura, literární historické směry), hudební výchova (dějiny hudby), občanská výchova (mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy, lidská nesnášenlivost, náboženství), zeměpis (orientace na mapě).

Začlenění průřezových témat – ve vyučovacím předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát (VDO – 2), formy participace občanů v politickém životě (VDO-3), principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (VDO – 4)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané (EGS – 3)

Multikulturní výchova – etnický původ (MKV – 3)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává informace v encyklopediích, příslušných příručkách, na internetu a získané informace zpracovává do požadované formy
- podle svých schopností a zájmů se účastní soutěží a olympiád

Učitel

- vede žáky k vyhledávání řešení problémů, jejich zpracování a vyhodnocení
- podporuje talentované žáky a rozvíjí jejich zájem o předmět

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná problém, pojmenuje ho, navrhne způsob jeho řešení

Učitel

- podle možností zařazuje netradiční úlohy
- vede žáky k sebehodnocení a ke kritické analýze pracovních postupů

Kompetence komunikativní

Žák

- své myšlenky jasně formuluje
- vyjadřuje se jasně, souvisle, výstižně, pracuje s informacemi z různých zdrojů

Učitel

- vede žáky k naslouchání a vnímání druhého
- vede žáky k tomu, aby respektovali názor druhých, dodržovali pravidla komunikace ve skupině

Kompetence sociální a personální

Žák

- podílí se na dodržování daných pravidel a respektuje je
- prezentuje výsledky své práce

Učitel

- upevňuje dobré mezilidské vztahy
- vede žáky ke kritickému přístupu k výkonu vlastnímu i ostatních

Kompetence občanské

Žáci

- uznává rovnocennost etnických skupin a kultur, poznává jejich kulturu a duchovní hodnoty
- respektuje různá stanoviska a čerpá poučení z minulosti

Učitel

- prosazuje ideály svobody a důstojnosti člověka, lidská práva, solidaritu a toleranci jako základní životní hodnoty
- vede žáky k poznání regionálních dějin a kulturních památek

Kompetence pracovní

Žáci

- dbá zásad ochrany kulturních a společenských hodnot
- získané znalosti a dovednosti využívá ke svému dalšímu rozvoji

Učitel

- vede žáky k objektivnímu hodnocení sebe sama a svých reálných možností vzhledem k budoucí profesní orientaci

Kompetence digitální

Žáci

- aktivně používá digitální technologie pro vyhledávání historických souvislostí, dat a informací

- obohacuje a prohlubuje získané znalosti aktivním používáním digitálních technologií
- využívá digitální technologie při prezentaci výsledků své práce

Učitel

- vede žáky k bezpečnému a kritickému využívání digitálních technologií
- vede žáky k využívání digitálních technologií při kritickém hodnocení historických pramenů
- vede žáky k používání digitálních technologií za účelem ověřování historických faktů a informací

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vyučovací předmět: **Dějepis**

Ročník: 6.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků (D-9-1-01) - uvede příklady zdrojů informací o minulosti (D-9-1-02) - pojmenuje instituce, kde jsou zdroje shromažďovány (D-9-1-02) - osvojí si práci s časovou přímkou a historickou mapou, řadí historické epochy chronologicky (D-9-1-03) - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu (D-9-2-01) - objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost (D-9-2-02) - vyjádří souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem zemědělských civilizací (D-9-3-01) - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech (D-9-3-04) - vysvětlí podstatu antické civilizace (D-9-3-04) - uvede nejvýznamnější typy památek, které jsou	Pravěk - úvod do historie, archeologie - vznik a vývoj člověka - periodizace pravěku Starověk - vznik a vývoj nejstarších států - doby kovů ve střední Evropě Období antiky	Z – světadíly, oceány VDO (2)- občan, občanská	muzea a archivy v regionu

součástí světového kulturního dědictví (D-9-3-02) - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství (D-9-3-03)	- starověké Řecko - řecká kultura a umění - starověký Řím - římská kultura a umění - počátky křesťanství	společnost a stát EGS (3)- jsme Evropané	

Ročník: 7.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států (D-9-4-01) - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a jejich postavení v evropských souvislostech (D-9-4-02) - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti (D-9-4-04) - uvede příklady románské a gotické kultury (D-9-4-04) - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka (D-9-4-03) - uvede příklady konfliktů mezi světskou a církevní mocí (D-9-4-03) - vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve (D-9-5-01)	Raný středověk - vytváření středověké Evropy - byzantská, arabská a franská říše - první státní útvary na našem území - počátky českého státu - vznik států ve střední a západní Evropě - křížové výpravy - románská kultura Vrcholný středověk - život zemědělců	ČJ – první písemné památky, české pověsti, kroniky OV – národ, vlast, region	

- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život (D-9-5-02) - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky (D-9-5-03) - objasní postavení českého státu a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie (D-9-5-04) - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky (D-9-5-05) - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek (D-9-5-06)	- vznik a význam měst - poslední Přemyslovci - nástup Lucemburků - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách - gotická kultura - vláda Jiřího z Poděbrad - změny v Evropě - humanismus a renesance v Itálii - český stát za Jagellonců Pozdní středověk - zámořské objevy - reformace a protireformace ve střední Evropě - nástup Habsburků - česká kultura v 16. století - třicetiletá válka - kapitalismus v Anglii		

Ročník: 8.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích, které charakterizují modernizaci společnosti (D-9-6-01) - objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě (D-9-6-02) - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů (D-9-6-03) - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a	Období 2. poloviny 17. století a století 18. - počátek novověku v Evropě - průmyslová společnost - absolutismus v Evropě - osvícenství, Marie Terezie a Josef II. - baroko - mimoevropský svět v 17. a 18. století 1. polovina 19. století - napoleonská doba - průmyslová a vědecká revoluce - sociální otázky - habsburská monarchie - revoluční léta 1848-1849 v Evropě - klasicismus a romantismus 2. polovina 19. století - průmyslová revoluce	ČJ – národní obrození, romantismus a klasicismus MKV (3) – odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost VDO (3)- formy participace občanů v politickém životě	

světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla (D-9-6-04) - charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií (D-9-6-04) - na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky (D-9-7-01)	- evropské státy - vývoj USA - vznik Rakousko - Uherska - politický a kulturní vývoj v českých zemích - počátky, rozvoj a vyvrcholení národního obrození Rakousko – Uhersko od 2. poloviny 19. století do 1. světové války - politický život - sociální otázka - mezinárodní vztahy - česká kultura 1. světová válka a vznik Československa - příčiny, průběh a důsledky války - vznik a dotvoření Československa		

Ročník: 9.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		Projekty, kurzy	

Žák: - vytvoří si názor na vznik a postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí (D-9-7-05) - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv (D-9-7-04) - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět (D-9-7-03) - rozpozná destruktivní sílu totalismu a vypjatého nacionalismu (D-9-7-03) - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů (D-9-7-02) - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa (D-9-8-01) - uvede příklady střetávání obou bloků (D-9-8-01) - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce (D-9-8-02) - posoudí postavení rozvojových zemí (D-9-8-03)	První léta ČSR - poválečný vývoj ČSR - formování ČSR - rysy čsl. demokracie Meziválečný svět - hospodářská krize - politická situace - komunismus, fašismus, nacismus 2. světová válka - příčiny, průběh a důsledky války - domácí a zahraniční odboj - obnovení Československa Poválečný vývoj - studená válka - padesátá léta 20. století - vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989 - reformní snahy - rok 1968 a normalizace - kulturní vývoj	VDO (4) – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie ČJ – literatura 20. století a OV – problémy lidské nesnášenlivosti, životní názor (náboženství)	

- prokáže základní orientaci v problémech současného světa (D-9-8-04) - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví (D-9-3-02) - orientuje se na časové ose a v historické mapě (D-9-1-03)	- vznik České republiky		

V. 5. 2. Vzdělávací obor: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Výchova k občanství navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali na 1. stupni ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, v předmětech Přírodověda a Vlastivěda. Je realizován v 6. – 9. ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně.

Předmět je především výchovný, získané vědomosti by tedy měly vést ke změně a utvrzení postojů a hodnot.

Výchova k občanství si klade za cíl vychovávat z žáků aktivní a uvědomělé občany České republiky i Evropské unie, kteří se na jedné straně projevují vlastenecky, znají a oceňují svébytnost českého národa a jeho kultury, na straně druhé však akceptují a respektují lidi odlišné národnosti, rasy, náboženství. Žáci mají nejen znát lidská práva a demokratické principy řízení společnosti, ale měli by je také aktivně prosazovat.

Výchova k občanství dále žáky vede k sebepoznání, seberozvoji, odhadnutí vlastních možností a schopností, ale také k pochopení sociálních vztahů a začlenění do společenského života (s důrazem na kooperaci), ať už se jedná o malé sociální skupiny, nebo v rámci státu. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Důraz je kladen také na morální aspekt života.

V neposlední řadě mají žáci pochopit politické a sociální principy fungování naší společnosti.

Aby byly naplněny všechny tyto cíle, budou do výuky zařazeny následující tematické celky: Člověk ve společnosti (zahrnuje učivo naše škola; naše obec, region, kraj; naše vlast; kulturní život; lidská setkání; vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití), Člověk jako jedinec (dělí se na části podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj), Stát a právo (obsahuje oblasti právní základy státu, státní správa a samospráva, lidská práva, právní řád

České republiky, protiprávní jednání, právo v každodenním životě) a Mezinárodní vztahy, globální svět (spadá sem evropská integrace, mezinárodní spolupráce, globalizace). Tematický celek Stát a hospodářství je převeden do předmětu Finanční matematika, který se vyučuje v 9. ročníku jako povinný předmět.

Náplň Výchovy k občanství úzce souvisí zejména s předměty Člověk a svět práce (možnosti vzdělávání, podnikání, nezaměstnanost, úřady práce, práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru), Výchova ke zdraví (vztahy mezi lidmi a formy soužití, osobnostní a sociální rozvoj), Dějepis (slavné okamžiky českého státu, státní zřízení, boj o demokracii, vstup do EU, slavní Čechové), Zeměpis (místní region, hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, regiony České republiky, globalizační společenské, politické a hospodářské procesy), částečně také s předměty Hudební výchova (nejvýznamnější hudební skladatelé a jejich díla), Český jazyk (významní autoři české literatury, slovanské jazyky, formuláře, jednání s úřady), Přírodopis (globální problémy a jejich řešení).

Výuka bude realizována formou hodin se začleňováním krátkodobých projektů a bude probíhat jednak v běžných třídách, jednak budeme využívat možností počítačové učebny, knihovny a exkurzí.

Začlenění průřezových témat – Předmět Výchova k občanství svým zaměřením na společenský život a interdisciplinárním charakterem těsně souvisí s většinou průřezových témat. Do výuky budou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena (OSV – 4), kooperace a kompetice (OSV – 9), hodnoty, postoje, praktická etika (OSV – 11)

Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola (VDO – 1)

Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity (MKV – 5)

Mediální výchova – fungování a vliv médií (MDV – 5)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává informace z různých informačních zdrojů (internet, elektronický katalog, encyklopedie, denní tisk)
- spolupracuje s ostatními a zodpovídá za společný výsledek
- uvědomuje si důležitost vzdělávání

Učitel

- zařazuje do výuky metody vyžadující vyhledávání informací, práci s textem
- podporuje tvořivost žáků
- vede žáky ke kritickému přístupu k vlastní práci i k práci ostatních

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná problémové situace ve škole i mimo ni, na základě vlastních zkušeností i získaných informací navrhne a vybere vhodné řešení, naplánuje postup
- přijímá zodpovědnost za svou práci a kriticky přistupuje k jejím výsledkům
- své řešení problému podloží argumenty

Učitel

- upozorňuje žáky na problémy mající souvislost se skutečným životem
- klade problémové otázky
- podněcuje žáky k hledání různých řešení problému, oceňuje dílčí úspěchy
- vede žáky k sebereflexi a poskytuje jim prostor na obhajobu svého řešení

Kompetence komunikativní

Žák

- vyjadřuje přiměřeně, souvisle a výstižně své myšlenky a názory
- zná a dodržuje pravidla diskuze, argumentuje

- rozeznává neverbální signály a přiměřeně na ně reaguje
- využívá různé informační zdroje, používá prostředky moderní komunikace

Učitel

- dává žákům prostor k vyjádření myšlenek, pocitů, názorů
- vede žáky k aktivnímu naslouchání, interpretaci promluv jiných
- učí žáky reagovat na neverbální pokyny
- vede žáky k obhajobě vlastních názorů, ale také k respektování názorů druhých

Kompetence sociální a personální

Žák

- efektivně pracuje ve skupině
- organizuje práci ve skupině, hledá s ostatními optimální řešení, prezentuje výsledky své práce
- respektuje pravidla společenského chování a jejich dodržováním podporuje harmonické sociální vztahy

Učitel

- zařazuje do výuky metody vyžadující spolupráci
- vede žáky k respektování druhých, dbá na dodržování pravidel chování

Kompetence občanské

Žák

- zná svá práva a povinnosti, nese důsledky svých rozhodnutí
- uznává rovnocennost lidí z hlediska etnického, náboženského i sociálního, odsuzuje rasismus a xenofobii

Učitel

- vede žáky k aktivnímu postoji ke společnosti, k zaujetí stanoviska a jeho prosazování v souladu s platnými pravidly
- klade důraz na ohleduplnost, zdvořilost, kultivované vystupování a chování k druhým lidem
- vede žáky k poznání specifík našeho regionu, tradic, kulturních památek

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje pravidla ochrany zdraví, životního prostředí i kulturních a společenských hodnot
- uplatňuje aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, mimořádných i rizikových událostech
- poznává otázky obrany státu
- orientuje se v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě

Učitel

- vede žáky k rozpoznání vlastních schopností s ohledem na budoucí profesní uplatnění
- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel

Kompetence digitální

Žák

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje data, informace a digitální obsahy
- předchází situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví, zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Učitel

- pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vede žáky k bezpečnému využívání digitálních technologií při učení, ve volném čase a při zapojování do společnosti a občanského života

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vyučovací předmět: **Výchova k občanství**

Ročník: 6.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		Projekty, kurzy	

Žák: - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich použití (VO-9-1-01) - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu (VO-9-1-02) - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám (VO-9-1-05) - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a	Člověk ve společnosti Naše škola - život ve škole - práva a povinnosti žáků - význam a činnost žákovské samosprávy - společná pravidla a normy Naše obec, region, kraj - zajímavá a památná místa - významní rodáci - místní tradice - ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku Naše vlast - zajímavá a památná místa - co nás proslavilo, významné osobnosti - státní symboly - státní svátky, významné dny Kulturní život - rozmanitost kulturních projevů - kulturní hodnoty a tradice Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy - mezilidská komunikace	VDO (1) – způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy	dle možností lze zařadit exkurze a besedy (např. MÚ, rodák)

extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti (VO-9-1-06) - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání (VO-9-2-03) - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života (VO-9-2-01) - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky (V-9-4-01) - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu (VO-9-04-02) -	- Konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti Člověk jako jedinec Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování - rozdíly v prožívání, myšlení a jednání Stát a právo Základy státu - znaky státu - typy a formy státu		

Ročník: 7.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu (VO-9-1-02) - přistupuje kriticky k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí (VO-9-1-03) - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích (VO-9-1-04) - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám (VO-9-1-05) - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek (VO-9-2-02)	Člověk ve společnosti Naše škola - vklad vzdělání pro život - společná pravidla a normy Naše obec, region, kraj - důležité instituce Naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví Kulturní život - kulturní instituce - masová kultura - prostředky masové komunikace, masmédia Lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - rovnost a nerovnost - rovné postavení mužů a žen Člověk jako jedinec Podobnost a odlišnost lidí - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter - vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka	OSV (9)- kooperace a kompetice	

- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru (VO-9-2-04) - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování (VO-9-4-08) - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů (VO-9-4-09) - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady (VO-9-4-10) - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady (VO-9-3-01) - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost	- vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí - systém osobních hodnot - sebehodnocení - stereotypy v posuzování druhých lidí Stát a právo Právní základy státu - státní občanství ČR Lidská práva - základní lidská práva - práva dítěte, jejich ochrana Člověk, stát, hospodářství Majetek, vlastnictví - formy vlastnictví, hmotné a nehmotné,	MKV (5)- princip sociálního smíru a solidarity	

jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti (VO-9-3-02) - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení (VO-9-3-03)	jejich ochrana - hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví, peníze - formy placení Hospodaření - rozpočet domácnosti		

Ročník: 8.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám (VO-9-1-05) - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu (VO-9-1-02) - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek (VO-9-2-02) - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy	Člověk ve společnosti Zásady lidského soužití - morálka a mravnost - svoboda a vzájemná závislost - pravidla chování - výhody spolupráce lidí - dělba práce a činností Lidská setkání - lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti Člověk jako jedinec Osobní rozvoj - životní cíle a plány - životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna - význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	OSV (4)- psychohygiena	

s druhými lidmi i kvalitu života (VO-9-2-01) - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru (VO-9-2-04) - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich institucí a orgánů, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu (VO-9-4-02) - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů (VO-9-4-03) - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práva svobod (VO-9-4-05) - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání (VO-9-4-11)	Stát a právo Právní základy státu - Ústava ČR - složky státní moci - jejich orgány a instituce, - obrana státu Lidská práva - úprava LP a práv dětí v dokumentech - poškozování LP, šikana, diskriminace Protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce - trestní postižitelnost - porušování předpisů v silničním provozu - porušování práv k duševnímu vlastnictví Člověk, stát a hospodářství Principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka	OSV (11)- hodnoty, postoje, praktická etika	

- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz (VO-9-3-06) - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu (VO-9-3-07)	- trh - média, masmédia, funkce reklamy - tvorba ceny - hospodaření státu	MV (5)- Fungování a vliv médií ve společnosti	

Ročník: 9.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů (VO-9-4-03) - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů (VO-9-4-04) - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství (VO-9-4-06) - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci (VO-9-4-07) - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování (VO-9-5-01)	Stát a právo Principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - politický pluralismus - sociální dialog a jejich význam - význam a formy voleb do zastupitelstev Právní řád ČR - význam a funkce právního řádu - orgány právní ochrany občanů - právní norma, předpis - soustava soudů Právo v každodenním životě - význam právních vztahů - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele - styk s úřady Státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Mezinárodní vztahy, globální svět Evropská integrace	D – boj o demokracii, vstup do EU	

- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky (VO-9-5-02) - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů (VO-9-5-03) - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít (VO-9-03-04) - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu (VO-9-3-05) - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz (VO-9-3-06) - používá své znalosti a dovednosti v praxi (DV) - orientuje se v základní legislativě související s tématem	- podstata, význam, výhody - Evropská unie a ČR Globalizace - projevy - významné globální problémy Člověk, stát a hospodářství - hospodaření - banky a jejich služby - princip tržního hospodářství Dopravní výchova	Z – postavení ČR ve světě, v Evropě, globalizační procesy	

doprava (DV) - interpretuje význam pojmů a problematiky bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu (DV) - chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob- uvědomělé chování koriguje podle situace (DV) - analyzuje konkrétní situaci a vyvozuje bezpečné chování (DV) - aplikuje znalosti z dané oblasti i do jiných oblastí života (DV) - orientuje se v souvislostech v chování v silničním provozu (DV) - aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti (DV) - vyřeší testy „řidičský průkaz na nečisto“ (DV)	- chodec a cyklista - zážitkové lekce, projekty a další aktivity - poskytnutí první předlékařské pomoci - můj „první řidičák“ - spolupráce s odborníky		

V. 6. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast Člověk a příroda poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Žáci si zde osvojují dovednost soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Učí se tak zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy.

Obsah vzdělávací oblasti je realizován ve vzdělávacích oborech Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis.

V. 6. 1. Vzdělávací obor: FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět fyzika směřuje a vede žáka ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím pozorování, měření a experimentu. Vede ho k potřebě klást otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů a hledat na ně adekvátní odpovědi. Učí se využívat různých zdrojů informací a posuzovat jejich správnost a důležitost. Žáci se učí využívat známých vztahů mezi fyzikálními veličinami a jednotkami soustavy SI.

Osvojují si základní dovednosti při experimentování. Učí se zaznamenávat výsledky svých pozorování a pokusů.

Výuka probíhá ve specializované učebně fyziky a chemie. Využívá se výukových programů, učebnic, videonahrávek, dataprojektoru a pracovních listů.

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. a 8. ročníku jednu hodinu týdně a v 7. a 9. ročníku dvě hodiny týdně

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování

V každém ročníku jsou zařazeny laboratorní práce:

6. ročník: 1. Měření hmotnosti pevných látek
2. Měření objemu pevných a kapalných látek
3. Určení hustoty pevných látek
7. ročník: 1. Určení průměrné rychlosti nerovnoměrného pohybu tělesa
2. Ověření podmínky pro rovnovážnou polohu páky
3. Určení objemu pevného tělesa užitím Archimédova zákona
8. ročník: 1. Teplo přijaté a odevzdané
2. Měření elektrického proudu a napětí
9. ročník: 1. Na čem závisí indukovaný proud
2. Ověření činnosti transformátoru
3. Zobrazení zrcadly
4. Zobrazení čočkami

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy
- přírodopis: světelná energie, optika, zvuk, přenos elektromagnetických signálů
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Začlenění průřezových témat – předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání (OSV – 1), řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV – 10)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- osvojí si základní fyzikální pojmy a vztahy
- samostatně pozoruje a porovnává informace
- využívá prostředků výpočetní techniky
- v týmu i samostatně si porovnává dosažené výsledky
- využívá mezipředmětových vztahů a nalézá souvislosti mezi získanými fakty

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky k používání odborné terminologie
- vede žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problému

Žák

- provádí rozbor problému a metody řešení, odhadování výsledků
- volí správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel

- zadává takové úkoly, při kterých se žáci využívají základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení výsledků

Kompetence komunikativní

Žák

- věcně argumentuje, ovládá schopnost sebekontroly
- zdůvodňuje postupy práce
- vytváří hypotézy
- komunikuje na odpovídající úrovni

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k naslouchání
- učí žáky sebekontroly
- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- samostatným řešením náročnějších úkolů dosahuje pocitů sebeuspokojení a sebeúcty

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- předkládá žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vede je k jejich dodržování
- individuálním přístupem buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- uvědomí si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky
- vede žáky k šetrnému využívání energií a podněcuje k upřednostňování obnovitelných zdrojů energie ve svém budoucím životě

Kompetence pracovní

Žák

- efektivně organizuje vlastní práci
- dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce a termínů odevzdání zadaných úkolů
- vede žáky k ověřování výsledků práce
- vede žáky k dodržování bezpečnostních zásad při práci s přístroji a zařízením

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je k převodu jednotek, výpočtu fyzikálních veličin, k tvorbě projektů na zadané téma
- využívá digitální technologie k prezentaci výsledků své práce, k tvorbě prezentací

Učitel

- vede žáky k bezpečnému a efektivnímu používání digitálních technologií při učení a přípravě na hodiny fyziky
- pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí a jednat v něm eticky

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Fyzika**

Ročník: 6.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - rozliší pojem látka a těleso (F-9-1-02) - samostatně uvádí příklady látek a těles (F-9-1-02) - vysvětlí pojem atom, molekula, iont (F-9-1-02) - rozpozná, co je prvek a sloučenina (F-9-1-02) - vysvětlí, že částice jsou v neustálém neuspořádaném pohybu a uvede konkrétní příklady (F-9-1-02) - chápe, že částice na sebe vzájemně působí (F-9-1-02) - popíše Brownův pohyb a dokáže vymyslet a popsat pokus na difúzi i kde se s ní může setkat v běžném životě (F-9-1-02) - popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší (F-9-1-02) - samostatně zvolí vhodné měřidlo a změří délku tělesa (F-9-1-01) - výsledky měření zapíše a vyjádří v různých jednotkách (F-9-1-01)	Látky a tělesa - látka a těleso - částicové složení látek, složení atomu - rozdělení látek na pevné, kapalně a plynné Fyzikální veličiny - délka - hmotnost - objem	Ch – složení látek, prvky, chemická vazba	

- chápe pojem hmotnost a osvojí si její jednotky (F-9-1-04) - popíše rovnoramenné váhy a používá je, seznámí se s dalšími měřidly pro hmotnost a aktivně je použije, výsledek měření zapíše ve vhodné jednotce (F-9-1-04) - změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek (F-9-1-04) - osvojí si základní jednotku objemu, její díly i násobky, a to i se vztahem k jednotce litr, hektolitr, mililitr (F-9-1-04) - osvojí si vztah pro výpočet hustoty a využívá ho s porozuměním k řešení praktických úloh (F-9-1-04) - vysvětlí hustotu látek na příkladech (F-9-1-04) - vyjmenuje jednotky hustoty a převádí je mezi sebou (F-9-1-04) - pomocí vztahu vypočítá jednoduché příklady na výpočet hustoty tělesa a jeho hmotnosti (F-9-1-04) - měří hustoměrem a pracuje s tabulkami (F-9-1-	- hustota		

04) - popíše teploměr, osvojí si jednotku i značku teploty (F-9-1-01) - orientuje se v druzích teploměrů a jejich použití (F-9-1-01) - vysvětlí zásady měření teploty (F-9-1-01) - předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší, seznámí se s funkcí bimetalového pásu (F-9-1-03) - uvádí příklady teplotní roztažnosti z praxe (F-9-1-03) - osvojí si jednotku a značku času (F-9-1-01) - změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin (F-9-1-01) - samostatně převádí jednotky času (F-9-1-01) - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici (F-9-2-03) - charakterizuje gravitační sílu jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa (F-9-2-04) - pracuje s veličinou g jako charakteristikou gravitačního pole a její jednotkou N/kg (F-9-2-	- teplota - čas - síla, gravitační síla		

04) - užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotnosti tělesa $F = m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh (F-9-2-04) - znázorní sílu pomocí orientované úsečky a určí z orientované úsečky velikost působící síly (F-9-2-04)			

Ročník: 7.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

k řešení problémů a úloh (F-9-3-01) - vysvětlí existenci a příčiny vztlakové síly a její využití v praxi (F-9-3-01) - určí její velikost a směr v konkrétní situaci (F-9-3-01) - užívá Archimédův zákon (F-9-3-01)	- hydrostatický tlak - vztlaková síla působící na tělesa v kapalině - Archimédův zákon	Z, Př – podnebí a počasí
- vysvětlí příčiny atmosférického tlaku a tlakové síly s ním související (F-9-3-01) - vyjmenuje a popíše přístroje k měření atmosférického tlaku i tlaku uvnitř nádoby (F-9-3-01) - aplikuje platnost Archimédova zákona v atmosférickém tlaku (F-9-3-02) - rozliší pojmy přetlak a podtlak (F-9-3-01) - určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku (F-9-5-01) - pozná, že k šíření zvuku je nezbytné látkové prostředí (F-9-5-01) - chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny (F-9-5-01)	Mechanické vlastnosti plynů - atmosférický tlak Zvukové jevy - akustika - vlastnosti zvuku	Hv – výška tónů

- využívá poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří (F-9-5-01) - rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí (F-9-5-02) - určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka (F-9-5-02) - podá přehled všech těles ve Sluneční soustavě (F-9-5-01) - objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet (F-9-7-01) - vysvětlí pojem Galaxie a polohu naší planety v ní (F-9-7-01) - orientuje se v základních souhvězdích na obloze (F-9-7-02) - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy (Z-9-2-01)	Země a vesmír - Sluneční soustava	Př - ucho	

Ročník: 8.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - rozumí pojmům mechanická práce a výkon v jednotlivých případech (F-9-4-01) - určí, kdy těleso koná práci (F-9-4-01) - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem(F-9-4-01) - používá jednotku práce J a její násobky (F-9-4-02) - používá jednotku výkonu W a její násobky (F-9-4-02) - porovná pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností (F-9-4-01) - vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty (F-9-4-01) - rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) (F-9-4-04) - změny skupenství tělesa spojuje se změnami jeho vnitřní energie (F-9-4-03) - rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a uvede praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace) (F-9-4-03)	Práce, energie, teplo - mechanická práce a výkon - polohová a pohybová energie - vnitřní energie, teplo - změny skupenství		

- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí (F-9-4-02) - sestaví jednoduchý i rozvětvený obvod podle schématu a analyzuje správně schéma reálného obvodu (F-9-6-01) - rozliší vodič od izolantu (F-9-6-03) - volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí (F-9-6-01) - ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole (F-9-6-01) - pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud (F-9-6-01) - objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) (F-9-6-02) - charakterizuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných nabitých částic (F-9-6-02) - změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem (F-9-6-02)	Elektrické jevy - elektrický obvod - elektrický proud	OSV(1) – rozvoj schopností a poznávání	

- dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem (vlastní) - pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben (F-9-6-04) - uvádí hlavní jednotku elektrického odporu Ω (F-9-6-04)			

Ročník: 9.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - rozliší magnety přírodní a umělé (F-9-6-05) - vysvětlí pojem feromagnetická látka (F-9-6-05) - vyjmenuje části magnetu (F-9-6-05) - vysvětlí pojem magnetické pole a vzájemné působení pólů magnetu (F-9-6-05) - na jednoduchých pokusech s pilinami ukáže magnetické pole (F-9-6-05) - na jednoduchých pokusech ukáže magnetizaci látky (F-9-6-05) - rozliší magneticky měkkou ocel od magneticky tvrdé (F-9-6-05) - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vliv změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní (F-9-6-04) - popíše elektromotor (F-9-6-05) - pomocí pokusu popíše elektromagnetickou indukci (F-9-6-05) - stručně popíše základní principy vzniku střídavého proudu (F-9-6-02)	Magnetismus - magnetické vlastnosti látek Elektromagnetické jevy - Elektrické a magnetické pole - magnetické pole cívky s proudem - elektromagnet - elektromotor Střídavý proud		

- orientuje se v časovém grafickém znázornění – sinusoidě (F-9-6-02) - prokáže znalost pojmu perioda a frekvence (F-9-6-02) - používá vzorec pro výpočet kmitočtu a periody (F-9-6-02) - popíše transformátor, používá transformační poměr (F-9-6-05) - rozliší stejnosměrný proud od střídavého (F-9-6-02) - popíše změnu odporu v polovodičích (F-9-6-03) - pojmenuje některé druhy polovodičů – fotorezistor, termistor (F-9-6-03) - popíše vznik polovodiče typu P a N (F-9-6-03) - objasňuje a dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními (vlastní) - popíše podstatu světla, prostředí, ve kterém se šíří (F-9-6-07) - popíše zdroj záření i jejich způsob užití (F-9-6-07) - charakterizuje zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá	- vznik střídavého proudu - transformátory Vedení elektrického proudu v polovodičích - polovodiče - dioda - bezpečnost při práci s elektrickým proudem Světelné jevy a jejich užití - světlo, vlastnosti světla	OSV(10) – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

světlo (F-9-6-07) - charakterizuje bodový a plošný zdroj světla (F-9-6-08) - charakterizuje optické prostředí (F-9-6-08) - uvádí rychlost světla (F-9-6-07) - vysvětlí pojem stín, zatmění Slunce a Měsíce (F-9-6-07) - charakterizuje zákon odrazu a jeho využití u zrcadel (rovinných, dutých a vypuklých) (F-9-6-07) - charakterizuje pojem ohnisko a ohnisková vzdálenost kulového zrcadla (F-9-6-07) - využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh (F-9-6-05) - rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami (F-9-6-06) - objasní princip zobrazení lupou a oční čočkou (F-9-6-08) - objasňuje krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich odstranění brýlemi (F-9-6-08) - objasňuje lom světla na optickém hranolu (F-9-6-08)	- zákon odrazu - zobrazování zrcadly a čočkami	Př - zrak	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie – probrány

- popíše stavbu atomu (F-9-4-05) - používá pojmy nukleony, nukleonové číslo, nuklidy (F-9-4-05) - charakterizuje 3 druhy záření – alfa, beta, gama, jejich nebezpečnost a ochrana před nimi (vlastní) - popisuje řetězovou reakci a uvolňování jaderné energie (vlastní) - popíše podle obrázku jaderný reaktor (vlastní) - popisuje proces likvidace jaderného paliva (vlastní) - pohovoří o bezpečnosti jaderné elektrárny (vlastní) - zhodnotí výhody a nevýhody různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí (F-9-4-05)	Jaderná energie - jaderné záření - jaderný reaktor a jaderná elektrárna		v chemii – 9. ročník

V. 6. 2. Vzdělávací obor: CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně a v 9. ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně

Vzdělávání v předmětu chemie směřuje:

- k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí chemických látek a jejich reakcí.
- k využívání jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích.
- k vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů.
- k získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytovat první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami a přípravky.

Vzdělávací obor Chemie, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, jež přibližuje poznávání přírody žákům 1. stupně.

Do výuky jsou zařazeny tyto tematické okruhy: Pozorování, pokus a bezpečnost práce; Směsi; Částicové složení látek a chemické prvky; Chemické reakce; Anorganické sloučeniny; Organické sloučeniny; Chemie a společnost.

Předmět Chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: Fyzika (vlastnosti látek, elektrický proud, přeměny skupenství, zdroje a formy energie), Přírodopis (význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, viry a bakterie, stavba a funkce částí lidského těla, nerosty a horniny, půdy), Zeměpis (vztah příroda a společnost, místní region a regiony České republiky, surovinové zdroje). Dále souvisí s Matematikou (trojčlenka,

procenta, zlomky, desetinná čísla, úpravy rovnic, celá čísla) a Výchovou ke zdraví (výživa a zdraví, ochrana člověka za mimořádných událostí, podpora zdraví a její formy).

Výuka probíhá ve specializované přírodovědné učebně, v níž se provoz řídí řádem. Pravidla v něm uvedená jsou závazná pro každého žáka i vyučujícího. Je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů.

Formy a metody se používají podle charakteru učiva a cíle vzdělávání: frontální výuka je spojována s demonstračními ukázkami, součástí výuky jsou také nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, práce ve skupinách. Vyučující využívá nadstandardní vybavení kabinetu chemie pomůckami. Průběh hodin mají možnost ovlivňovat svými aktivitami samotní žáci. K probíranému učivu si připravují referáty a aktuality, aktivně se zapojují do opakování přípravou vhodných otázek.

Začlenění průřezových témat – předmětem se prolíná toto průřezové téma:

Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí(EV – 3)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyvozuje nové poznatky na základě pozorování vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají
- hledá vysvětlení souvislostí mezi pozorovanými jevy
- vyhledává informace z různých informačních zdrojů a využívá je k dalšímu učení
- nachází souvislosti mezi učivem a aplikací v praktickém životě

Učitel

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek
- klade důraz na práci s textem a vyhledávání informací
- učí žáky správně používat chemické termíny, symboly a značky

Kompetence k řešení problémů

Žák

- volí různé způsoby řešení a obhájí své rozhodnutí
- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podle svých zájmů a schopností se zapojí do soutěží

Učitel

- předkládá žákům k řešení netradiční a zajímavé úkoly s motivačními prvky
- podporuje diskuzi při řešení problémů
- dává žákům možnost obhajovat jejich rozhodnutí, situace kriticky hodnotit
- vede žáky k formulování závěrů (samostatně nebo ve skupinách) na základě pozorování a pokusů
- klade důraz na aplikaci získaných poznatků v běžném životě

Kompetence komunikativní

Žák

- stručně, přehledně a výstižně se vyjadřuje v ústní i písemné podobě
- vhodně reaguje na podněty, zapojuje se do diskuze, dodržuje komunikační pravidla

Učitel

- vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učí žáky stručně, přehledně a objektivně sdělovat postupy a výsledky svých pozorování a experimentů
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat, dává prostor diskuzi

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje s ostatními a respektuje názory jiných

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vytváří situace, při nichž se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Žák

- dodržuje pravidla pro práci s chemickými látkami a řád učebny
- dodržuje zásady slušného chování
- chová se zodpovědně v krizových situacích
- uvědomuje si vliv lidské činnosti na životní prostředí a chová se k životnímu prostředí šetrně

Učitel

- vede žáky k poznání možností rozvoje i zneužití chemie
- učí žáky odpovědnosti za zachování kvalitního životního prostředí
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a provozního řádu
- seznamuje žáky se zásadami odpadového hospodářství

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje zásady bezpečné manipulace s chemickými látkami a laboratorními pomůckami
- uvědomuje si možnosti využití získaných poznatků z praktických činností v životě

Učitel

- dbá na dodržování bezpečnostních pravidel v laboratoři
- učí žáky provádět soustavná pozorování a experimenty a jejich výsledky zpracovávat
- podává informace o profesích, při kterých se využívají poznatky z oblasti chemie

- výuku doplňuje o exkurze

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie při vyhledávání informací týkajících se probírané látky
- aktivně a bezpečně používá digitální technologie, aplikace a služby pro zkvalitnění a zefektivnění své práce
- využívá s digitálními technologie, aplikace a služby pro prezentaci výsledků své práce

Učitel

- vede žáky k bezpečnému a odpovědnému využívání digitálních technologií, aplikací a služeb při učení, přípravě na hodiny chemie a při prezentaci výsledků jejich práce

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Chemie**

Ročník: 8.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - uvede příklady chemického děje, a čím se zabývá chemie - rozliší fyzikální tělesa a látky - rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek - uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů - uvede společné a rozdílné fyzikální a chemické vlastnosti látek (Ch-9-1-01) - uvede zásady bezpečné práce v odborné učebně, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu (Ch-9-1-02) - uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi (Ch-9-1-02)	Pozorování, pokus a bezpečnost práce - vymezení chemie - látky a tělesa - chemické děje - chemická výroba Vlastnosti látek - vlastnosti látek – barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota - změny skupenství – tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace Zásady bezpečné práce - zásady bezpečné práce v laboratoři - první pomoc při úrazu v laboratoři Nebezpečné látky a přípravky	Fyzika (důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa) Fyzika (důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa) Přírodopis (předlékařská první pomoc) Výchova ke zdraví (ochrana před úrazy, dodržování pravidel)	aktuality referáty laboratorní práce exkurze

- vysvětlí význam R-vět a S-vět a uvede jejich příklady u výrobků, které se běžně prodávají (Ch-9-1-02) - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost, posoudí nebezpečnost vybraných látek, e kterými zatím pracovat nesmí (Ch-9-1-02) - rozliší různorodé a stejnorodé směsi a chemické látky (Ch-9-2-01) - rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života (Ch-9-2-01) - aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpuštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlování známých situací z běžného života (Ch-9-2-03) - vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky) a prakticky připraví roztok o požadovaném složení (Ch-9-2-02) - navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě (Ch-9-2-03) - uvede příklad chemické výroby založené na oddělování	- H-věty, P-věty - piktogramy a jejich význam Směsi - různorodé a stejnorodé (roztoky) - koncentrace roztoku - hmotnostní zlomek - koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasyčený roztok Oddělování složek směsí	bezpečnosti a ochrany zdraví)	

složek směsi (Ch-9-2-03) - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití (Ch-9-2-05) - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu (Ch-9-2-04) - používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech (Ch-9-3-01) - popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů (Ch-9-3-01)	- usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace Voda - voda destilovaná, pitná, odpadní - výroba pitné vody - čistota vody Vzduch - složení a vlastnosti vzduchu - čistota ovzduší - ozonová vrstva Částicové složení látek - molekuly, atomy - atomové jádro, protony, neutrony	Přírodopis (ochrana přírody a ŽP, globální problémy a jejich řešení)	

- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu (Ch-9-4-02) - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí (Ch-9-5-01) - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem (Ch-9-5-02) - uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi (Ch-9-5-02) - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem (Ch-9-5-02)	- molární hmotnost Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota - plošný obsah povrchu výchozích látek - katalýza Anorganické sloučeniny Oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů Kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků - vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů		

	Soli kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti a použití vybraných solí - oxidační číslo - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů		

Ročník: 9.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití (Ch-9-6-01) - zhodnotí užívání fosilních paliv a paliv vyráběných jako zdroje energie (Ch-9-6-02) - uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy (Ch-9-6-02) - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití (Ch-9-6-03) - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů (Ch-9-6-04)	Organické sloučeniny Uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků Paliva - ropa, uhlí, zemní plyn - průmyslově vyráběná paliva Přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů Chemie a společnost	Zeměpis (těžba surovin, světová, evropská naleziště ČR, místní region, národní hospodářství) EV (3) – lidské aktivity a problémy životního prostředí Fyzika (energetické zdroje a životní prostředí)	aktuality referáty laboratorní práce exkurze

- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje (Ch-9-7-01) - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe (Ch-9-7-02) - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka (Ch-9-7-03)	Chemický průmysl v ČR - výrobky a rizika v souvislosti s životním prostředím - recyklace surovin, koroze Průmyslová hnojiva Tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra, keramika Plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace Detergenty, pesticidy a insekticidy Hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti Léčiva a návykové látky		

V. 6. 3. Vzdělávací obor: PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- seznamuje žáka se stavbou živých organismů
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- zapojuje žáka do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- vede žáka ke způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více způsoby
- vede žáka k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinová práce s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury, médií
- přírodovědně vycházky se zaměřením na pozorování přírodnin a přírodních jevů
- frontální výuka s využitím demonstračních pomůcek
- krátkodobé a dlouhodobě projekty
- činnosti s použitím mikroskopu v laboratorních podmínkách

Začlenění průřezových témat – předmětem prolínají průřezová témata:

Environmentální výchova- ekosystémy (EV – 1), základní podmínky života (EV – 2), vztah člověka k prostředí (EV – 4)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- poznává smysl a cíl učení
- získává pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadaných úkolů
- kriticky hodnotí výsledky své práce i druhých, diskutuje o nich
- vyhledává informace z různých informačních zdrojů, posuzuje a využívá je v dalším učení
- účastní se olympiád dle svých schopností

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací, k nalézání souvislostí
- podněcuje tvořivost žáků, umožňuje jim realizovat vlastní nápady

Kompetence k řešení problémů

Žák

- řeší problémy a vybírá správný postup
- kritický myslí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- aplikuje poznatky v praxi

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- respektuje názor žáků, diskutuje s nimi o výsledcích jejich práce
- zařazuje metody, kdy žáci sami navrhnou řešení, vyvozují závěry, vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

Žák

- při komunikaci používá správnou terminologii
- komunikuje ve skupině a respektuje názory druhých
- formuluje své myšlenky
- používá některé technické prostředky moderní komunikace

Učitel

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- vede žáky ke konstruktivnímu řešení problémů
- používá ve své výuce diskuzi
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- umožňuje prezentaci práce žáků před třídním kolektivem

Kompetence sociální a personální

Žák

- pracuje ve skupinách, respektuje dohodnutá pravidla při činnosti

- spolupracuje a respektuje spolužáky při řešení problémů

Učitel

- společně s žáky vytváří pravidla týmové práce a řídí se jimi
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch, pomáhá jim a dodává sebedůvěru

Kompetence občanské

Žák

- dodržuje pravidla slušného chování
- uznává rovnocennost všech etnických skupin a kultur
- chápe práva a povinnosti v souvislosti s ochranou vlastního zdraví i svých blízkých
- chápe základní ekologické souvislosti

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí a zdraví
- vede žáky k třídění odpadu

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- myslí na ochranu svého zdraví a zdraví ostatních při plnění povinností
- dbá na ochranu životního prostředí, kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopy a živými přírodninami
- zadává úkoly tak, aby si žáci měli možnost svou práci sami organizovat
- akceptuje zájem žáků směrem k budoucímu povolání ve výuce

- doplňuje výuku o praktické exkurze

Kompetence digitální

Žák

- se orientuje v digitálním prostředí, využívá digitální technologie bezpečně
- získává, uchovává, vyhodnocuje a sdílí informace a data
- s pomocí digitálních technologií zpracovává projekty
- s pomocí digitálních technologií tvoří prezentace a prezentuje výsledky své práce

Učitel

- vede žáky ke správnému způsobu využití digitálních technologií
- umožňuje žákům používat digitální technologie při tvorbě prezentací a projektů

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Přírodopis**

Ročník: 6.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		Projekty, kurzy	

Žák: - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismu (P-9-1-01) - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel (P-9-1-02) - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánových soustav rostlin i živočichů (P-9-1-03) - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek (P-9-1-04) - pochopí rozdíl mezi bakterií a virem a uvede na příkladech z běžného života jejich význam v přírodě i pro člověka (P-9-1-07) - porovná základní vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů (P-9-4-01)	OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, organové soustavy, jednobuněčné, mnohobuněčné organismy - význam a zásady třídění organismů - projevy života: fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování, výživa, dráždivost, vývoj - třídění organismů - viry a bakterie BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ - živočišná buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava	Ch – oxidace	

- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin (P-9-4-02) - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí (P-9-4-03) - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka (P-9-4-04) - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy (P-9-4-04) - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů (P-9-3-04) - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení podmínkám prostředí (P-9-3-05)	- základní životní děje živočichů - organismy jednobuněčné a mnohobuněčné - vývoj, vývin a systém živočichů – zástupci jednotlivých skupin: Prvoci Bezobratlí (žáhavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) - rozšíření, význam a ochrana živočichů - projevy chování živočichů - živočišná společenstva BIOLOGIE ROSTLIN - poznávání a zařazování zástupců běžných druhů řas, mechorostů a kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny) - poznávání a zařazování zástupců nahosemenných rostlin (jehličnany) BIOLOGIE HUB	Př8 – roztoči a nemoci nervové soustavy Ch8,9 – insekticidy	

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi (P-9-2-01) - porovná je podle charakteristických znaků (P-9-2-01) - vysvětlí různé způsoby výživy hub (P-9-2-02) - vysvětlí jejich význam v ekosystémech (P-9-2-02) - zařadí je do potravních řetězců (P-9-2-02) - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků (P-9-2-03) - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi (P-9-7-01) - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam (P-9-7-03) - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí (P-9-7-04) - uvede příklady narušení rovnováhy ekosystému (P-9-7-04)	- houby bez plodnic (základní charakteristika) - pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi (stavba, výskyt, význam) - hlavní zásady sběru - konzumace a 1. pomoc při otravě houbami - lišejníky – stavba, výskyt, význam, zástupci (symbióza) ZÁKLADY EKOLOGIE - organismy a prostředí (vzájemné vztahy, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězec) - ochrana přírody a ŽP (vliv člověka, chráněná území) PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	EV (1)- ekosystémy EV (2)- základní podmínky života	

- aplikuje praktické metody poznávání přírody (P-9-8-01) - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody (P-9-8-02)	- pozorování lupou, mikroskopem, určovací klíče a atlasy, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů - významní biologové a jejich objevy		

Ročník: 7.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - rozliší základní projevy a podmínky života (P-9-1-01) - orientuje se v přehledu vývoje organismů (P-9-1-01) - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší (P-9-1-04) - porovná vnější a vnitřní stavbu živočichů (P-9-4-01) - popíše funkce jednotlivých orgánů (P-9-4-01) - vysvětlí význam a zásady třídění organismů (P-9-4-02) - rozdělí zástupce do tříd (P-9-4-02) - vysvětlí přizpůsobení živočichů prostředí (P-9-4-03) - popíše jednotlivé zástupce mnohobuněčných organismů podle hlavních znaků (P-9-4-02) - odvodí na základě pozorování základní projevy	Obecná biologie - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - význam a zásady třídění organismů Biologie živočichů Stavba, význam, funkce orgánů živočichů - buňka, tkáň, orgán, orgánová - soustava, organismy mnohobuněčné Třídění organismů - jednotlivé taxonomické jednotky - třídění organismů podle znaků - zařazení živočichů do ekosystému Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) Rozšíření a ochrana živočichů - hospodářský a epidemiologický významné druhy	Z - cesty ptáků	

chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní způsob života a přizpůsobení prostředí (P-9-4-03) - orientuje se v základních projevech chování živočichů ve volné přírodě i v zajetí (P-9-4-03) - vysvětlí škodlivost a užitečnost organismů na základě pozorování (P-9-4-02) - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla, od buňky pře pletiva až k jednotlivým orgánům (P-9-3-01) - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů (P-9-3-02) - uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku (P-9-3-02)	- péče o domácí živočichy - chov domestikovaných živočichů - živočišná společenstva Projevy chování živočichů - etologie - druhy chování (vrozené, získané) Význam živočichů - rozdělení živočichů podle významu (užiteční, užitkoví a škodliví) Biologie rostlin Anatomie a morfologie rostlin - stavba, význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) Fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání,		

- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin (P-9-3-03) - rozliší základní systematické skupiny rostlin (P-9-3-04) - určí jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů (P-9-3-04) - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí (P-9-3-05) - aplikuje praktické metody poznávání přírody (P-9-8-01) - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody (P-9-8-02)	růstu, vývoje, rozmnožování Systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců nahosemenných a krytosemenných rostlin, jednoděložných, dvouděložných Význam rostlin a jejich ochrana - závislost rostlin na prostředí ekosystému - využití hospodářsky významných zástupců - ochrana rostlin v ČR Praktické poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem - určování organismů pomocí klíče a atlasu - založení herbáře - významní biologové a jejich objevy		

Ročník: 8.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - popíše jednotlivé zástupce mnohobuněčných organismů podle hlavních znaků (P-9-4-02) - zařadí člověka do systému živočišné říše (P-9-1-04) - charakterizuje biologické znaky lidského a živočišného organismu (P-9-4-01) - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka (P-9-5-02) - pozná lidské rasy a popíše její charakteristické znaky (P-9-5-02) - vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus (P-9-5-01) - určí polohu orgánu a orgánových soustav lidského těla (P-9-5-01) - objasní stavbu a funkci orgánů, orgánových soustav lidského těla (P-9-5-01) - vysvětlí jejich vztahy (P-9-5-01) - objasní vznik a vývoj nového jedince od početí až do	Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů (savci) Biologie člověka Fylogeneze a ontogeneze člověka - předkové člověka - atavismy, rudimenty, kosterní nálezy - člověk zručný, vzpřímený, současný - lidské rasy, rasismus, A.Hrdlička Anatomie, fyziologie orgánů - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla - orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací, nervová) Prenatální a postnatální období člověka - vývoj člověka před narozením	D – vývoj člověka Tv – význam posilování a udržování kondice těla Ch – aerobní procesy, oxidace F – přeměna energie Ch – cukry, tuky, bílkoviny	

stáří (P-9-5-03) - rozliší příčiny běžných nemocí (P-9-5-04) - pozná příznaky běžných nemocí a uplatní zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života (P-9-5-04) - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla (P-9-5-05) - orientuje se v pozitivních a negativních dopadech prostředí a životního stylu na zdraví člověka (P-9-5-04) - zpracuje samostatně údaje o problematice zdravého životního stylu (P-9-5-04) - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti (P-9-1-05) - objasní přenos dědičných vlastností (P-9-1-05) - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a	- vývoj člověka po narození Nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky běžných nemocí - praktické zásady a postupy léčby běžných nemocí - závažná poranění - stavy ohrožující život člověka - epidemie Životní styl - pojmy (imunita, prevence, alergie, metabolismus, racionální výživa) - vliv emisí, imisí, kyselých dešťů, narušování ozonoféry, stresu na zdraví člověka - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka Základy genetiky - pohlavní a nepohlavní rozmnožování s uvedením příkladů - využití dědičnosti		

příklady vlivu prostředí na utváření organismů (P-9-1-06) - rozliší základní podmínky a projevy života (P-9-1-01) - orientuje se v přehledu vývoje člověka (P-9-5-02) - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a člověka (P-9-1-02)	Obecná biologie - výživa, dýchání, růst, vývoj, reakce na podněty - vývojová stádia člověka - stavba rostlinné, živočišné a lidské buňky		

Ročník: 9.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - vysvětlí teorii vzniku Země (P-9-6-01) - charakterizuje stavbu Země, objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života (P-9-6-01) - uvede fyzikální a chemické vlastnosti nerostů (P-9-6-02) - rozliší prvky souměrnosti krystalů, orientuje se ve stupnici tvrdosti (P-9-6-02) - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek (P-9-6-02) - pozná význam některých důležitých nerostů (P-9-6-02) - rozliší horniny vyvřelé, usazené a přeměněné, popíše způsoby jejich vzniku (P-9-6-02) - pozná význam a použití důležitých hornin (P-9-6-02) - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny s použitím určovacích pomůcek (P-9-6-02) - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody (P-9-6-03)	Neživá příroda Země - vznik, vývoj, stavba Země Mineralogie - nerost, krystal, vlastnosti nerostů, krystalové soustavy - třídění nerostů Petrologie - horniny vyvřelé, usazené, přeměněné Geologické děje - rozdělení geologických dějů - činnost geologických dějů	Z – stavba Země F – hustota nerostů M – střet osy, roviny souměrnosti F, Ch – terminologie, rozpustnost, chemické vzorce, značky prvků Z – vznik pohoří	

- uveďte konkrétní příklady vnitřních a vnějších geologických dějů (P-9-6-03) - popíše druhy zvětrávání (P-9-6-03) - popíše vliv erozí ve svém regionu (P-9-6-03) - porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy (P-9-6-04) - rozlišuje hlavní půdní druhy a typy v naší přírodě (P-9-6-04) - popíše teorie o vzniku a vývoji života na Zemi (P-9-6-05) - rozliší jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů (P-9-6-05) - popíše geologický vývoj a stavbu na území ČR (P-9-6-05) - uveďte význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi (P-9-6-06)	- důsledky geologických dějů v přírodě Pedologie - vznik, vývoj, vlastnosti, využití a ochrana půd - druhy půd, význam půd Vývoj zemské kůry a organismu na Zemi - vznik a vývoj života na Zemi - éry vývoje Země - geologie Českého masívu a Karpat - podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku	Ch – působení vody ve vápenci Ch – pH půdy	

- orientuje se v základních ekologických pojmech (P-9-7-02) - popíše živé a neživé složky životního prostředí (P-9-7-02) - vysvětlí podstatu potravních řetězců v různých ekosystémech (P-9-7-03) - pojmenuje základní vztahy mezi populacemi (parasitismus, symbióza) (P-9-7-02) - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystému (P-9-7-04) - sleduje aktuální stav životního prostředí (P-9-7-02) - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie (P-9-7-02) - orientuje se v globálních problémech biosféry (P-9-7-02) - sleduje stav životního prostředí ve svém regionu (P-9-	mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi Základy ekologie - základní ekologické pojmy - živé a neživé přírodniny - potravní řetězce v ekosystémech - organismus, prostředí, populace, společenstvo, ekosystém - vztahy mezi člověkem a přírodou - životní prostředí v regionu - ochrana přírody a životní prostředí, chráněná území	EV (4) – vztah člověka k prostředí	

7-02) - aplikuje praktické metody poznávání přírody (P-9-8-01) - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání neživé přírody (P-9-8-02)	Praktické poznávání přírody - pozorování lupou, mikroskopem, dalekohledem - určování přírodnin pomocí klíče a atlasu - významní biologové a jejich objevy		

V. 6. 4. Vzdělávací obor: ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis je součástí vzdělávacího oboru Člověk a příroda. Jedná se vzdělávací obor na pomezí mezi vzdělávací oblastí Člověk a společnost a Člověk a příroda. Tento předmět navazuje na prvouku, vlastivědu a přírodovědu a dále rozšiřuje rozhled žáků v pohledu na mnohotvárnost světa. Ve fyzické části žáci poznají vzájemnou provázanost přírodních složek Země a jejich vliv na utváření povrchu Země. Žáci objeví princip vzniku přírodních katastrof a místa, kde se objevují nejčastěji a způsob jak se proti nim bránit. Zjistí, jak se zobrazuje povrch v kartografických dílech. Regionální zeměpis umožňuje žákům poznat přírodní i hospodářskou stránku světadílů, regionů i států. Vzdělávací obor pomáhá žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva. Usiluje o to, aby si žáci uvědomili civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva. Nastiňuje vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahy lidí k přírodnímu i společenskému prostředí. Žáci si vytvoří ucelený souhrn současného světa v jeho souvislostech i protikladech v návaznosti na přírodu.

Žáci se naučí samostatně pracovat s různými druhy map, grafy a statistickými materiály, naučí se posuzovat a srovnávat sociální a hospodářské jevy ve vlastní zemi i státech jiných.

V žácích jsou upevňovány pocity vlastenectví a národní hrdosti na historii přírodní krásy i hospodářské úspěchy našeho státu.

Obsah vyučovacího předmětu Zeměpis se prolíná s ostatními předměty v těchto oblastech: fyzika (fyzikální veličiny, pohyby Země), matematika (dělení kruhu, měřítko, procvičování základních matematických úkonů v praxi), přírodopis (stavba a složení Země, fauna a flóra světadílů, plodiny pro výživu obyvatelstva), dějepis (vývoj hospodářství, náboženství, kolonialismus, války), výchova k občanství (konflikty ve světě, mezinárodní vztahy, světové organizace, kultura), výchova ke zdraví (výživa obyvatelstva).

Zeměpis je zařazen v 6. a 9. ročníku po 2 hodiny týdně, v 7. a 8. ročníku 1 hodinu týdně. V 6. ročníku se žáci účastní dvoudenní terénní praxe.

Začlenění průřezových témat – obsah učiva souvisí s těmito průřezovými tématy:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět (EGS-2)

Multikulturní výchova- Multurní diference (MKV-1)

Mediální výchova- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV-1), interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV-2)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích, příslušných příručkách, na internetu a získané informace zpracuje do požadované formy
- pracuje s aktuálními údaji, událostmi a zařazuje je do systému
- podle svých schopností a zájmů se účastní soutěží a olympiád

Učitel

- vede žáky k systematickému pozorování a porovnávání získaných informací, jejich zpracování a vyhodnocení
- podporuje talentované žáky a rozvíjí jejich zájem o předmět
- podporuje žáky k prezentaci vlastních poznatků a pozorování

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná problém, pojmenuje ho, navrhne způsob jeho řešení
- kriticky myslí při interpretaci
- promýšlí pracovní postupy

Učitel

- podle možností zařazuje netradiční úlohy

- hodnotí a koriguje žakovská řešení problému
- podněcuje a řídí diskusi k řešení problému
- vede žáky k sebehodnocení a ke kritické analýze pracovních postupů

Kompetence komunikativní

Žák

- své myšlenky formuluje jednoduše, výstižně
- při komunikaci používá správnou terminologii
- vyjadřuje se souvisle
- pracuje s informacemi z různých zdrojů

Učitel

- vede žáky k naslouchání a vnímání druhého
- vede žáky k tomu, aby respektovali názor druhých, dodržovali pravidla komunikace ve skupině

Kompetence sociální a personální

Žák

- podílí se na dodržování daných pravidel a respektuje je
- zapojuje se a spolupracuje ve skupině
- prezentuje výsledky své práce

Učitel

- upevňuje dobré mezilidské vztahy, vede žáky ke kritickému přístupu k výkonu vlastnímu i ostatních
- podílí se na vytvoření pravidel ve skupině
- zadává úkoly tak, aby žáci mohli pracovat samostatně i ve skupinách

Kompetence občanské

Žák

- uznává rovnocennost etnických skupin a kultur, poznává jejich kulturu a duchovní hodnoty

- respektuje různá stanoviska a čerpá poučení z minulosti
- dodržuje pravidla slušného chování

Učitel

- prosazuje ideály svobody a důstojnosti člověka, lidská práva, solidaritu a toleranci jako základní životní hodnoty
- vede žáky k poznání regionu
- dodržuje pravidla slušného chování

Kompetence pracovní

Žák

- pracuje tak, aby chránil zdraví své i ostatních v okolí
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje

Učitel

- vede žáky k objektivnímu hodnocení sebe sama a svých reálných možností vzhledem k budoucí profesní orientaci
- doplňuje výuku o praktické exkurze a vycházky

Kompetence digitální

Žák

- pracuje s mapami a geografickými aplikacemi
- aktivně využívá aplikaci Google Maps
- využívá digitální technologie k prezentaci výsledků své práce, k vytváření prezentací

Učitel

- vede žáky k užívání správné grafické podoby při tvorbě prezentací
- seznamuje žáky s různými mapovými a geografickými aplikacemi a aktivně je využívá ve výuce

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Zeměpis**

Ročník: 6.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů (Z-9-2-01) - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat (Z-9-2-01) - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii (Z-9-1-02) - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu (Z-9-2-02)	PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ - tvar a pohyby planety Země GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE - globus, mapa, měřítko - geografický a kartografický jazyk - zeměpisné souřadnice, zeměpisná síť, časová pásma PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ - krajinná sféra (prvky přírodní sféry – litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra) - geografické pásy (šířková, výšková pásma) - přírodní oblasti (vegetační pásy)		Postavení Země ve vesmíru přesunuto do fyziky 7. ročník VÝSTUP ŽÁK - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy

- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny (Z-9-3-01) - porovnává, přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států (Z-9-3-02) - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (Z-9-3-03) - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů (Z-9-1-01) - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu (Z-9-7-01) - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování,	REGIONY SVĚTA A GEOGRAFICKÉ INFORMACE - rozloha, členitost a přírodní poměry světadílů a oceánů - zeměpis světadílů Afrika Austrálie a Oceánie Antarktida a Arktida - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství - zeměpis oceánů Tichý oceán Severní ledový oceán TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE		

zobrazování a hodnocení krajiny (Z-9-7-02) - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech (Z-9-7-03)	- cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - bezpečné chování v terénu - práce s turistickou mapou, plánem města - porovnání obsahu mapy s vlastním pozorováním		Terénní práce

Ročník: 7.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny (Z-9-3-01) - porovnává, přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa vybraných modelových států (Z-9-3-02) - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (Z-9-3-03) - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů (Z-9-1-01)	REGIONY SVĚTA A GEOGRAFICKÉ INFORMACE - rozloha, členitost a přírodní poměry světadílů a oceánů - zeměpis světadílů Amerika Asie - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství - zeměpis oceánů Indický oceán	MKV(1) – Kulturní difference	

Ročník: 8.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny (Z-9-3-01) - porovnává, přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa vybraných modelových států (Z-9-3-02) - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (Z-9-3-03) - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů (Z-9-1-01)	REGIONY SVĚTA A GEOGRAFICKÉ INFORMACE - rozloha, členitost a přírodní poměry světadílů a oceánů - zeměpis světadílů Evropa - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství - zeměpis oceánů Atlantský oceán	EGS(2) – Objevujeme Evropu a svět	

Ročník: 9.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy (Z-9-6-01) - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům (Z-9-6-02) - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu (Z-9-6-03) - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit (Z-9-6-04) - uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států (Z-9-6-05) - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů (Z-9-1-01)	ČESKÁ REPUBLIKA A GEOGRAFICKÉ INFORMACE - rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky - rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky - rozmístění hospodářských činností České republiky - administrativní celky České republiky - místní region (místo, ve kterém žiji)		

- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa (Z-9-4-01) - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel (Z-9-4-02) - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje (Z-9-4-03) - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit (Z-9-4-04) - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků (Z-9-4-05) - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech (Z-9-4-06) - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny (Z-9-5-01) - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ - obyvatelstvo a sídla - světové hospodářství - zemědělství - průmysl - doprava a služby - služby - politické a hospodářské problémy současného světa - členění států (správní oblasti, aglomerace) - hlavní a periferní hospodářské oblasti světa - hospodářská, bezpečnostní a politická seskupení - ohniska světového napětí ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - typy krajiny - přírodní i lidská činnost a životní	MV (1)- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV (2)- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

hlavních ekosystémů (Z-9-5-02) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí (Z-9-5-03)	prostředí - ekologické katastrofy - chráněná území přírody - globální problémy lidstva		

V. 7. Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa. Dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky apod.

Vzdělávání v této oblasti je zastoupeno vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

V. 7. 1. Vzdělávací obor: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka hudební výchovy otevírá žákům pohled na základní společenské funkce hudby, náhled do hudební kultury české a jiných národů v minulosti i dnešku. Je pracováno s tóny, motivy a tématy, hudebními formami a výrazovými prostředky hudby (rytmus, tempo, dynamika). Výuka hudební výchovy by především měla vést u žáků k rozvíjení zájmu o setkávání s hudbou, se záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa. Žáci rozvíjí svou hudebnost ve čtyřech oblastech:

vokální (práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu)

instrumentální (hra na hudební nástroje, jejich využití při reprodukci a produkci)

hudebně pohybová (ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty)

poslechová (aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob).

Tyto oblasti rozvíjí receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti žáka. Jsou vzájemně propojeny a doplňují se. Jejich obsahem je hlasová výchova, rozvoj rytmických a intonačních dovedností, jednohlasý a vícehlasý zpěv s doprovodem i bez doprovodu, osvojování hry na Orffovy nástroje.

Výuka je realizována v prvním až pátém ročníku jednou hodinou týdně ve třídě nebo v poloodborné učebně s využíváním audiovizuální a digitální technologie za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek. Je doplněna návštěvou výchovných koncertů, besedami o hudbě i mimoškolními aktivitami. Při hodnocení výsledků žáků se přihlíží především k jejich přístupu k hudebním oblastem, ke snaze spolupracovat s kolektivem a k úsilí o co nejlepší výsledek. Nadaní žáci jsou úkolováni rozšiřujícím učivem formou referátu a zapojováním se do soutěží (např. Loutnička).

Začlenění průřezových témat – v hudební výchově nejsou začleněna žádná průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- nachází souvislosti mezi učivem a aplikuje je v praktickém životě, využívá moderní informační technologie
- podle svých schopností a zájmů se účastní soutěží

Učitel

- vede žáky k sebehodnocení i hodnocení výkonů jejich spolužáků
- umožňuje žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost
- podporuje talentované žáky a rozvíjí jejich zájem o předmět

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná problém, pojmenuje ho, navrhne způsob jeho řešení
- využívá získané vědomosti a dovednosti k řešení problémů

Učitel

- podle možností zařazuje netradiční úkoly
- vede žáky k sebehodnocení

Kompetence komunikativní

Žák

- pozorně naslouchá, rozumí, vhodně reaguje
- pracuje s informacemi z různých zdrojů

Učitel

- dává žákům prostor k vyjádření a prezentaci výsledků jejich práce a jejich názorů
- vede žáky k naslouchání a interpretaci s porozuměním a aktivnímu vnímání druhého

Kompetence sociální a personální

Žák

- podílí se na dodržování daných pravidel a respektuje je
- prezentuje výsledky práce své i celé skupiny

Učitel

- upevňuje dobré mezilidské vztahy
- vede žáky ke kritickému přístupu k výkonu vlastnímu i ostatních
- během vzdělávání zařazuje skupinovou práci žáků

Kompetence občanské

Žák

- uznává rovnocennost všech etnických skupin a kultur, poznává jejich kulturu a duchovní hodnoty
- nesou důsledky svých rozhodnutí a činů

Učitel

- zařazuje aktivity, které umožňují sebehodnocení a hodnocení, podporuje sebedůvěru u žáků
- vede žáky ke slušnému chování k druhým lidem

Kompetence pracovní

Žák

- rozpozná kulturní hodnoty a respektuje je

- získané znalosti a dovednosti využívá ke svému dalšímu rozvoji

Učitel

- vede žáky k objektivnímu hodnocení sebe sama a svých reálných možností vzhledem k budoucí profesní orientaci

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologii pro vyhledávání písní a informací o hudbě

Učitel

- vede žáky k bezpečnému využití digitální technologie, k rozvoji hudební kreativity

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vyučovací předmět: **Hudební výchova**

Ročník: 1.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

- odlišuje krátký a dlouhý tón (Hv-3-1-05) - pozná správnost tónu (Hv-3-1-05) - rozpoznává zbarvení lidského hlasu (Hv-3-1-05) - odliší v proudu znějící hudby některé hudební výrazové prostředky (Hv-3-1-06) - zapamatuje si flétnu, klavír, housle a kytaru (Hv-3-1-06) - rozpozná hudbu instrumentální, vokální, vokálně instrumentální (Hv-3-1-06) - zapamatuje si státní hymnu (Hv-3-1-06)	- pohyb vpřed i vzad ve 2/4 taktu - hra na tělo ve 2/4 a 3/4 taktu - pohybové vyjádření emocionálního zážitku z hudby - vlastnosti tónu, tempa Poslechové činnosti <i>Zvuk a tón</i> - dlouhý a krátký tón - síla, barva a výška tónu - <i>Lidský hlas</i> - mužský, ženský, dětský <i>Hudební výrazové prostředky</i> - pomalu-rychle - hluboko-vysoko - silně-slabe - vesele-smutně <i>Hudební nástroje</i> - zobcová flétna - klavír, housle a elektrická kytara <i>Hudební styly a žánry</i> - hudba taneční	Prv – zvuky přírody (ptáci, zvířata) Tv – pochod, tanec	

	- pochod a ukolébavka - poslech státní hymny - hudba vokální a instrumentální		

Ročník: 2.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - pečlivě vyslovuje a intonuje (Hv-3-1-01) - rozpozná správnost nasazení tónu (Hv-3-1-01) - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty (Hv-3-1-02) - zpívá písničky ve 2/4 a 3/4 taktu (Hv-3-1-01) - rozpozná notu čtvrtěovou, osminovou a půlovou (Hv-3-1-05) - odlišuje pomlku osminovou a půlovou (Hv-3-1-05) - hraje na Orffovy nástroje v daném taktu (Hv-3-1-03)	Vokální činnosti <i>Řeč a zpěv</i> - výslovnost samohlásek na konci slov - měkké nasazení hlasu - hlasový rozsah c1 - h1 - volný nástup 1. a 5. stupně <i>Hudební rytmus</i> - rytmizace a melodizace textů - písničky 2/4 a 3/4 taktu - rytmický kánon <i>Improvizace a intonace</i> - hudební hry - ozvěna, otázka - odpověď <i>Záznam vokální hudby</i> - nota čtvrtěová, osminová a půlová - pomlka čtvrtěová a osminová - houslový klíč - sledování obrysu melodie v notovém zápisu Instrumentální činnosti - <i>Hra na hudební nástroje</i> - doprovody na Orffovy nástroje ve 2/4 a 3/4 taktu	Čj - artikulace Čj - říkadla Vv - linie	

- reaguje pohybem na znějící hudbu (Hv-3-1-04) - pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie (Hv-3-1-04) - rozlišuje jednotlivé kvality tónů (Hv-3-1-05) - rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby (Hv-3-1-05) - rozpozná dechové, strunné a bicí nástroje (Hv-3-1-06)	<i>Rytmizace a melodizace</i> - akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu - ostinato, prodleva - hudební doprovod - hudební hry Hudebně pohybové činnosti <i>Taktování, pohybový doprovod hudby</i> - dvoudobý a třídobý takt - poskočný krok - držení rukou při tanci - v bok, vedle sebe a proti sobě - vyjádření tempa, dynamiky a emociálních zážitků z hudby Poslechové činnosti <i>Kvality tónů</i> - délka, síla, barva, výška <i>Hudební výrazové prostředky</i> - zesilování - zeslabování - zrychlování - zpomalování - p - mf - f <i>Hudební nástroje</i> - trubka, klarinet, kontrabas, kytara, velký a	Tv - správné držení těla	

- určuje píseň lidovou a umělou (Hv-3-1-06)	malý buben <i>Hudební styly a žánry</i> - hudba taneční - lidová píseň a umělá	Vv - malování hudebních nástrojů	

Ročník: 3.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - správně vyslovuje (Hv-3-1-01) - používá pěvecké dýchání (Hv-3-1-01) - dbá na hlasovou hygienu (Hv-3-1-01) - rozpozná nejznámější skladby našich velikánů (Hv-3-1-06) - rozlišuje základní hudební nástroje (Hv-3-1-06) - rozpozná noty c¹- h¹, pomlky (Hv-3-1-02) - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty písní (Hv-3-1-02) - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře (Hv-3-1-03)	Vokální činnosti <i>Hlasová výuka</i> - pokračování v osvojených činnostech z předešlých ročníků (dýchání, výslovnost, uvolněný zpěv) - správný pěvecký postoj - osvojování pěveckého dělení slov Poslechové činnosti - poznávání hudby zábavné, slavnostní - skladby B. Smetany, A. Dvořáka, L. Janáčka - zdokonalování se v poznávání hudebních nástrojů (klarinet, lesní roh, fagot, příčná a zobcová flétna) <i>Hudební nauka</i> - seznámení s názvy not c¹ – h¹ - nota osminová, pomlky - taktování dvoudobého taktu Instrumentální činnosti - zdokonalování doprovodu na rytmické nástroje Hudebně pohybové činnosti - taktování na dvě doby	Čj – artikulace, výraz řeči Vv – hudební nástroje Tv – správné držení těla, tanec	

- reaguje pohybem na hudbu (Hv-3-1-04)	- chůze dvoudobá - vyjádření hudební nálady - lidové tance		

Ročník: 4.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - zpívá v jednohlase či dvojhlasu v durových a mollových tóninách (Hv-5-1-01) - využívá získané pěvecké dovednosti (Hv-5-1-01) - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby (Hv-5-1-04) - rozpozná hudební nástroje dechové, strunné a bicí (Hv-5-1-03) - odliší pěvecké sbory (Hv-5-1-03) - používá v notovém zápisu jednotlivé druhy not (Hv-5-1-02) - rozpozná některé hudební výrazové prostředky (HV-5-1-06) - provádí elementární hudební improvizace (Hv-5-1-05)	Vokální činnosti <i>Hlasová výchova</i> - průprava dvojhlasu - durová a mollová tónina - stupňování, gradace uvnitř skladby - vázání tónů - hlasový rozsah c1 - d2 - 8. stupeň a spodní 5. stupeň Poslechové činnosti - hudební forma malá (a, b; a, b, a) - rozlišování melodie od doprovodu - rondo, polka, valčík-Smetana, Dvořák - předvěti, závěti - hudební nástroje - pikola, hoboje, saxofon, akordeon, violoncello - pěvecký sbor - dětský, mužský, ženský, smíšený <i>Hudební teorie</i> - noty h1, c2, d2 - předznamenání - bé, křížek - osminová nota s tečkou, čtvrt'ová nota s tečkou - repetic		

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře (Hv-5-1-03) - vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry (Hv-5-1-05) - vytváří na základě individuálních schopností s dovedností pohybové improvizace (Hv-5-1-07) - realizuje hrou na tělo jednoduchou melodii (Hv-5-1-03)	- stupnice dur - legato, staccato - tonika - notový záznam vlastních melodií Instrumentální činnosti - hra lidový písni na Orffovy nástroje - hra čtyřtaktové přehry, meziher a dohry Hudebně pohybové činnosti - taktování na 2 a 3 doby - kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu – např. Sousedská - hra na tělo – předvětí a závětí - vyjádření charakteru poslouchané hudby pohybem		

Ročník: 5.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - zpívá a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti (Hv-5-1-01) - zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i v mollových tóninách (Hv-5-1-01) - rozpozná v proudu znějící hudby některé z hudebních výrazových prostředků (Hv-5-1-06) - rozpozná hudební formu jednoduché písně, skladby (Hv-5-1-04) - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not (Hv-5-1-02) - rozpozná jednoduché hudební formy (Hv-5-1-04)	Vokální činnosti - upevňování vokálních dovedností osvojených v nižších ročnících - hlasový rozsah – $h^1 - d^2$ - lidový dvojhlas - zpěv české hymny - hudební výraz Poslechové činnosti - polyfonní a homofonní hudba - hudba v chrámu, na zámku, v koncertní síni a k tanci - varhany, harfa - lidová kapela, symfonický orchestr, velký jazzový orchestr, rocková kapela - menuet, variace - swingová hudba 30. let a rocková hudba z 60. let - skladby J. S. Bacha, W. A. Mozarta, L. Janáčka, V. Nováka <i>Hudební nauka</i> - noty h, e^2 - skupiny not osminových a šestnáctinových	Čj – výraz mluvního projevu Vl – vznik české hymny Čj – zajímavosti o skladatelích	

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní (Hv-5-1-03) - vytváří si hudební motivy a aplikuje je při hře předvětí a závětí (Hv-5-1-03) - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků (Hv-5-1-07) - vytváří pohybové improvizace (Hv-5-1-07)	- celý tón, půltón, koruna - stupnice moll (aiolská) - dominanta, synkopa - polyfonie - dirigent, sbormistr, kapelník - symfonický orchestr Instrumentální činnosti - hra lidových písní na Orffovy nástroje - improvizace, předvětí a závětí - doprovod písní tónikou a dominantou Hudebně pohybové činnosti - skupinové pohybové vyjádření polyfonní hudby - vyjádření charakteru poslouchané hudby pohybem - pohybové prvky menuetu, regionálního lidového tance - taktování na 4 doby	Tv – správné držení těla, tanec	

Vzdělávací obor: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností se záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa.

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k tomu, aby žáci vnímali hudbu jako důležitou součást života jedince i celé společnosti, prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a jiných aktivit kultivovali svou hudebnost, melodické a harmonické cítění, hudební paměť, představivost a fantazii. Žáci by měli chápat hudební jazyk jako specifickou formu komunikace.

Hudební výchova si klade za cíl, aby se žáci orientovali v širokém spektru hudebních stylů a žánrů minulosti a současnosti a získali rovněž přehled o české hudební kultuře a hudební kultuře jiných národů a národností.

Hudební výchova se zabývá rozvojem žákovy celkové hudebnosti.

Obsah učiva předmětu Hudební výchova se prolíná s učivem dalších předmětů, zejména s tělesnou výchovou (pohybové aktivity, rytmické dovednosti, taneční kroky); dějepisem (vývoj hudby v jednotlivých historických obdobích); výchovy k občanství (slavné osobnosti české literatury).

Vyučovací předmět hudební výchova je zařazen v 6. – 9. ročníku po 1 hodině týdně.

Začlenění průřezových témat – v tomto vyučovacím předmětu nejsou začleněna průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- nachází souvislosti mezi učivem a aplikuje je v praktickém životě, využívá moderní informační technologie
- podle svých schopností a zájmů se účastní soutěží

Učitel

- vede žáky k sebehodnocení i hodnocení výkonů jejich spolužáků
- umožňuje žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost
- podporuje talentované žáky a rozvíjí jejich zájem o předmět

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná problém, pojmenuje ho, navrhne způsob jeho řešení
- využívá získané vědomosti a dovednosti k řešení problémů

Učitel

- podle možností zařazuje netradiční úkoly
- vede žáky k sebehodnocení

Kompetence komunikativní

Žák

- pozorně naslouchá, rozumí, vhodně reaguje
- pracuje s informacemi z různých zdrojů

Učitel

- dává žákům prostor k vyjádření a prezentaci výsledků jejich práce a jejich názorů
- vede žáky k naslouchání a interpretaci s porozuměním a aktivnímu vnímání druhého

Kompetence sociální a personální

Žák

- podílí se na dodržování daných pravidel a respektuje je
- prezentuje výsledky práce své i celé skupiny

Učitel

- upevňuje dobré mezilidské vztahy
- vede žáky ke kritickému přístupu k výkonu vlastnímu i ostatních
- během vzdělávání zařazuje skupinovou práci žáků

Kompetence občanské

Žák

- uznává rovnocennost všech etnických skupin a kultur, poznává jejich kulturu a duchovní hodnoty
- nese důsledky svých rozhodnutí a činů

Učitel

- zařazuje aktivity, které umožňují sebehodnocení a hodnocení, podporuje sebedůvěru u žáků
- vytváří příležitosti k zapojení žáka do kulturního života obce i školy
- vede žáky ke slušnému chování k druhým lidem

Kompetence pracovní

Žák

- rozpozná kulturní hodnoty a respektuje je
- získané znalosti a dovednosti využívá ke svému dalšímu rozvoji

Učitel

- vede žáky k objektivnímu hodnocení sebe sama a svých reálných možností vzhledem k budoucí profesní orientaci

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie k vyhledávání hudebního materiálu

Učitel

- vede žáky k využívání digitálních technologií k tvorbě hudebních prezentací, k poslechovým aktivitám

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vyučovací předmět: **Hudební výchova**

Ročník: 6.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti v hudebních aktivitách (Hv-9-1-01) - vyjadřuje pohybem pochodový, polkový a valčíkový rytmus (Hv-9-1-05) - taktuje 2/4, 3/4 a 4/4 takt (Hv-9-1-05) - vytváří a volí jednoduché doprovody na Orffovy nástroje (Hv-9-1-03) - sluchem rozliší a pojmenuje hudební nástroje (Hv-9-1-06) - orientuje se v probíraných hudebních formách (Hv-9-1-06) - podle svých individuálních schopností a dovedností	Hudebně pohybové činnosti - pochod, polka, valčík, mazurka, country tance (základní krok) - dirigování Instrumentální činnosti - hudební teorie (stupnice, tónina, celý tón, půltón, akord, tónika, subdominanta, dominanta, předznamenání, intervaly) - reprodukce jednoduchých známých písní - rytmičné hádanky, rytmičné ozvěny - tvoření jednoduchých rytmičných doprovodů pro Orffovy nástroje Poslechové činnosti - hudební nástroje - pojmy (píseň lidová a umělá, hudba vokální a instrumentální, opera, opereta, árie, libreto, melodram, muzikál, rondo a variace)	TV – polkový krok	

rozpozná písně a skladby různých stylů a žánrů (Hv-9-1-04) - pozná významné hudební osobnosti a jejich dílo (se zaměřením na probrané formy) (Hv-9-1-07) - zpívá dle svých individuálních dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasu (Hv-9-1-02)	- významné osobnosti (L. Janáček, B. Smetana, W. A. Mozart, P. I. Čajkovskij, B. Martinů) Vokální činnosti - intonační a dechová cvičení - zpěv lidových a umělých písní (autorských)		

Ročník: 7.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti v hudebních aktivitách (Hv-9-1-01) - vyjadřuje pohybem základní krok k jednotlivým tancům (Hv-9-1-05) - vytváří jednoduché doprovody na Orffovy nástroje (Hv-9-1-03) - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu (Hv-9-1-01) - orientuje se v probraných hudebních formách (Hv-9-1-06) - vnímá užité hudebně-výrazové prostředky (Hv-9-1-06) - rozpozná poslechové skladby jednotlivých skladatelů dle výběru učitele (Hv-9-1-07) - zpívá dle svých individuálních dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasu (Hv-9-1-02) - při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, dbá na hlasovou hygienu (Hv-9-1-02)	Hudebně pohybové činnosti - mazurka, polonéza, čardáš, country tance (i vlastní choreografie) Instrumentální činnosti - hudební teorie (partitura, složení symfonického orchestru, hlavový tón, hudební názvosloví) Poslechové činnosti - pojmy (komorní hudba, sonátová forma, sonáta, symfonie, koncert, balet, symfonická báseň, fuga) - významné osobnosti (J. S. Bach, L. van Beethoven, F. Chopin, F. Schubert, F. Liszt, A. Dvořák, Z. Fibich) Vokální činnosti - intonační a dechová cvičení - zpěv lidových a umělých písní (autorských) se zaměřením na dynamiku a frázování		

	- zpěv lidových písní se zaměřením na místní folklór		

Ročník: 8.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti v hudebních aktivitách (Hv-9-1-01) - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu (Hv-9-1-05) - vytváří jednoduché doprovody na Orffovy nástroje (Hv-9-1-03) - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu (Hv-9-1-01) - skládá jednoduché melodické motivy (Hv-9-1-03) - orientuje se v probraných hudebních formách (Hv-9-1-03) - seznámí se s poslechovými skladbami dle výběru učitele (Hv-9-1-07) - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji s dalšími skladbami z hlediska její	Hudebně pohybové činnosti - jive, cha-cha, rock en roll (základní krok), country tance - opakování již známých tanců z minulých ročníků Instrumentální činnosti - hudební teorie (složení jazzového orchestru, rockové skupiny, hudební nástroje v populární hudbě) - tvorba krátkých melodických motivů na školní nástroje Poslechové činnosti - pojmy (gregoriánský chorál, madrigal, kánon, blues, spirituál, work song, rocková opera) - dějiny vážné hudby od pravěku a antiky přes středověk, renesanci, baroko, klasicismus, romantismus, impresionismus a expresionismus až po	D – znaky renesance, baroka, klasicismu, romantismu	

slohové a stylové příslušnosti (Hv-9-1-07) - orientuje se ve vývoji populární hudby (Hv-9-1-07) - zpívá dle svých individuálních dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase (dvojhlase) (Hv-9-1-02) - při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, dbá na hlasovou hygienu (Hv-9-1-02) - reprodukuje podle svých schopností krátké motivy, témata nebo části skladeb (Hv-9-1-03)	současnost - významní skladatelé a jejich dílo v jednotlivých obdobích a stylech - USA – kolébka jazzu (L. Armstrong, E. Fitzgeraldová) - rock en roll (E. Presley) - hudba 60. let (Beatles, Roling Stones) - další směry populární hudby (ABBA, Smokie, BeeGees, AC-DC, Metalica, atd.) Vokální činnosti - intonační a dechová cvičení - zpěv lidových a umělých písní (autorských) se zaměřením na dynamiku a frázování - zpěv lidových písní se zaměřením na místní folklór - zpívá stupnice, rozložené akordy a intervaly - procvičování hudební paměti		

Ročník: 9.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - spojuje poslech hudby s instrumentální nebo pohybovou činností (Hv-9-1-03) - rozpoznává hudební nástroje a jejich výrazové možnosti (Hv-9-1-06) - poznává tance různých stylových období a volí vhodný typ hudebně-pohybových prvků (Hv-9-1-05) - poznává nejstarší české hudební památky a zařadí je do historických souvislostí (Hv-9-1-07) - orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích a seznámí se s vybranými skladbami daných období (Hv-9-1-07) - orientuje se ve vývoji české populární hudby (Hv-9-1-07) - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění (zejména literaturou a divadlem) (Hv-9-1-08) - orientuje se v probraných hudebních formách (Hv-9-1-03) - orientuje se v poslechových skladbách dle výběru učitele (Hv-9-1-06) - zařadí na základě individuálních schopností a	Hudebně pohybové a instrumentální činnosti - opakování teorie (názvosloví) - jednoduché doprovody písní - hudební nástroje historické a současné - opakování tanců Poslechové činnosti Dějiny české (vážené) hudby - hudba období středověku (nejstarší české písně) - husitství - renesance v Čechách - české baroko (znaky a představitelé) - český klasicismus (znaky a představitelé) - český romantismus (znaky, opakování B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček, Z. Fibich) - hudební směry 20. století (čtrvrtónová hudba) Dějiny české populární hudby - hudba 19. století (polka, šansony,	D – dějiny 20. století	

získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná s dalšími skladbami (Hv-9-1-07) - zpívá dle svých individuálních dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase (dvojhlas) (Hv-9-1-02) - při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, dbá na hlasovou hygienu (Hv-9-1-02) - ocení kvalitní vokální projev druhého (Hv-9-1-02)	kabarety, kuplety) - 30. léta (Osvobozené divadlo) - 60. léta (Semafor, big beat) - trampská píseň - 70. léta až současnost (nejnovější směry v hudbě) Vokální činnosti - intonační a dechová cvičení - zpěv lidových a umělých písní (autorských) s důrazem na melodii, dynamiku a rytmus - opakování všech písní naučených v předchozích ročnících - procvičování hudební paměti		

V. 7. 2. Vzdělávací obor: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje v 1., 2. a 5. ročníku po 1 hodině týdně, ve 3. a 4. ročníku po 2 hodiny týdně.

Podchycuje zájem žáků o výtvarné umění. Seznamuje žáka se základními pojmy ve výtvarné výchově, žáci si prakticky vyzkouší různé výtvarné techniky. Vede žáky k novému způsobu vyjadřování pomocí umění.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s využitím modelů, předloh, encyklopedií aj.
- skupinová práce
- vycházky, návštěvy galerií a kulturních zařízení
- organizace výstavy vlastních prací žáků
- krátkodobé i dlouhodobé projekty

Začlenění průřezových témat – ve výtvarné výchově nejsou začleněna žádná průřezová témata

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vnímá a poznává realitu
- využívá své poznatky a zkušenosti ve výtvarném projevu
- uměleckým způsobem vyjadřuje své vnitřní postoje

Učitel

- vede žáky k výtvarnému vyjadřování
- nabízí žákům nové výtvarné techniky

Kompetence k řešení problémů

Žák

- sám si hledá způsob výtvarného vyjádření
- uplatňuje svůj pohled na realitu

Učitel

- nabádá žáky k tvořivosti
- respektuje vlastní výtvarný projev žáka

Kompetence komunikativní

Žák

- pojmenovává svou tvorbu
- obohacuje svou slovní zásobu
- vyjadřuje se beze slov výtvarným projevem

Učitel

- obohacuje slovní zásobu žáků o odborné termíny

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje v týmu

Učitel

- vede žáky k respektování odlišného výtvarného projevu

Kompetence občanské

Žák

- buduje si kladný vztah k uměleckým hodnotám
- hodnotí svou práci

Učitel

- napomáhá žákům vytvořit si kladný postoj k výtvarnému umění
- vytváří příležitosti k zapojení žáka do kulturního života obce i školy

Kompetence pracovní

Žák

- respektuje základní hygienické a pracovní návyky

Učitel

- respektuje individuální pracovní tempo žáků
- nabádá žáky k využívání ochranných pracovních pomůcek

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie k usnadnění své práce
- vytváří a upevňuje digitální obsah

Učitel

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívá je při učení

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**

Ročník: 1.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
Žák: - rozpozná linie, tvary, objemy, barvy objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ (Vv-3-1-01) - vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje (Vv-3-1-03)	Malba - rozvíjí barevné cítění - barvy základní a doplňkové - míchání barevných odstínů - technika malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami Kresba - výrazové vlastnosti linie, tvaru - vnímání velikosti Modelování - techniky plastického vyjádření	Prv – ovoce a zelenina	

	Koláž a frotáž - techniky založené na fantazii		

Ročník: 2.

Ročník: 3.

[illegible]

Ročník: 4.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		Projekty, kurzy	

Žák: - při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (Vv-5-1-01) - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy (Vv-5-1-04) - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace (Vv-5-1-05) - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil (Vv-5-1-06)	Malba - emocionální malba - Goethův barevný kruh - komunikace nad záměrem tvorby Kresba - kresba v plenéru - kompozice v ploše i v prostoru Grafické techniky - tisk, otisk Kombinované techniky - propojování výtvarných technik	Př – projekt Vesmír	

Vzdělávací obor: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova umožňuje poznávat svět prostřednictvím výtvarných činností a formujícího se výtvarného myšlení. Vede žáka k porozumění výtvarnému umění, jeho jazyku a významu. Učí chápat výtvarnou kulturu jako součást duchovního života a bohatství společnosti. Zároveň kultivuje schopnosti žáků citlivě vnímat svět kolem sebe. Usiluje o praktické osvojení výtvarných dovedností a technik, rozvíjí přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, fantazii, prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz.

Výtvarná výchova je vyučována v 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7., 8. a 9. ročníku 1 hodině týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo mimo budovu školy.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – samostatná práce, skupinová práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Začlenění průřezových témat – předmětem se prolíná toto průřezové téma:

Osobnostní a sociální výchova – Kreativita (OSV 5)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- při své tvorbě poznává vlastní pokroky a zpětně si uvědomuje problémy související s realizací
- vyhledává informace z různých informačních zdrojů, posuzuje je a využívá je k dalšímu učení
- podle svých možností svými pracemi reprezentuje školu, účastní se výtvarných soutěží

Učitel

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problému

Žák

- vnímá různé problémové situace, samostatně je zpracovává a naplňuje výběr vhodné techniky a materiálů

Učitel

- svým zadáním úkolu umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

Žák

- při práci ve skupině vyjadřuje svůj názor, vhodnou formou ho obhájí a toleruje názor druhých

Učitel

- klade dostatek prostoru pro komunikaci
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ...)

Kompetence sociální a personální

Žák

- respektuje pravidla při práci v týmu, svou pracovní činností kladně ovlivňuje kvalitu práce

Učitel

- posiluje sebedůvěru žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názor druhých

Učitel

- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

Žák

- soustředí se na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- při práci s výtvarným materiálem dodržuje hygienická pravidla

Učitel

- vede žáky ke správnému způsobu užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování postupů a kvality
- toleruje individuální pracovní tempo žáků

Kompetence digitální

Žák

- se orientuje v digitálním prostředí
- využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě a tvořivě
- využívá různé digitální technologie a aplikace k rozvoji kreativity

Učitel

- vede žáky ke správnému způsobu využití digitálních technologií při výtvarné práci, kreativních činnostech, při učení i ve volném čase
- seznamuje žáky s aplikacemi podporujícími rozvoj kreativity

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**

Ročník: 6 - 7.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahu pro získání osobitých výsledků (Vv-9-1-01) - užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie (Vv-9-1-02) - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace (Vv-9-1-03) - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření (Vv-9-1-04)	- vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání - linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura - uspořádání objektů do celků (plocha, objem, prostor, čas) - lineární, světlostní a barevné vztahy, plasticita, zaznamenání časového průběhu - vztahy, vnímání zrakem a ostatními smysly - reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí - smyslové účinky obrazných vyjádření - kombinace a variace vlastní tvořivosti, podnětem je např.	OSV (5) – Kreativita	

- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu (Vv-9-1-05) - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí, historických souvislostí i osobních zkušeností a prožitků (Vv-9-1-06) - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů (Vv-9-1-07) - ověřuje komunikační účinky vybraných upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci (Vv-9-1-08)	tiskovina, reklama - prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušeností - manipulace s objekty, pohyby těl - typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, texty, socha, plastika, volná malba, elektronický obraz, reklama - přístupy k obrazným vyjádřením - zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačních obsahů a jeho proměny		

Ročník: 8 – 9.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahu pro získání osobitých výsledků (Vv-9-1-01) - užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie (Vv-9-1-02) - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace (Vv-9-1-03) - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření (Vv-9-1-04)	- vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání - linie, tvar, objemy, světlo, barva - uspořádání objektů do celků (plocha, objem, prostor, čas) - lineární, světlostní a barevné vztahy, plasticita, zaznamenání časového průběhu - vztahy, vnímání zrakem a ostatními smysly - smyslové účinky obrazných vyjádření - prostředky pro vyjádření emocí,		

- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu (Vv-9-1-05) - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i osobních zkušeností a prožitků (Vv-9-1-06) - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů (Vv-9-1-07) - ověřuje komunikační účinky vybraných upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci (Vv-9-1-08)	nálad, fantazie, představ i zkušeností - typy vizuálně obrazných vyjádření - sochařství, plastika, volná malba, animovaný film, komiks, fotografie, dramatická akce - přístupy k obrazným vyjádřením - zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačních obsahů a jeho proměny		

	- zdůvodňování odlišností, hledání kritérií pro prvky osobité i převzaté, respektování záměru autora, veřejná prezentace, proměny obsahu v různých rovinách – historická, kulturní a sociální		

V. 8. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Seznamují se s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Tato vzdělávací oblast je realizována ve vzdělávacích oborech Tělesná výchova a Výchova ke zdraví. Získávání potřebných dovedností a návyků je dále rozvíjeno v doplňujícím vzdělávacím oboru Pohybové hry, který je realizován ve 3. a 6. ročníku jako povinný předmět pro všechny žáky, a ve volitelných předmětech Sportovní hry v 1. a 2. ročníku a v 7. – 9. ročníku.

V. 8. 1. Vzdělávací obor: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku vždy 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu výchova ke zdraví přispívá k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní jistoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- pochopení hodnoty zdraví, způsob jeho ochrany
- seznamování s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích
- aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí žáky být za ně odpovědný
- poznávání člověka jako jedince závislého na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů a na kvalitě prostředí
- využívání osvojených preventivních postupů pro pozitivní ovlivňování zdraví v denním režimu
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- chápání zdatnosti dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako předpokladu výběru profesní dráhy
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc
- aktivní zapojování do činností podporujících zdraví
- propagace zdravotně prospěšných činností ve škole a v regionu
- rozvíjení dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinová práce (s využitím pracovních listů, odborné literatury)
- přednášková činnost
- preventivní, komunikativní a sociálně dovednostní programy
- součinnost se členy integrovaného záchranného systému
- upevňování hygienických stravovacích a pracovních návyků
- krátkodobé a dlouhodobé projekty

Začlenění průřezových témat – předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí (OSV – 2), seberegulace a sebeorganizace (OSV – 3), poznávání lidí (OSV-6), mezilidské vztahy (OSV – 7)

Multikulturní výchova – lidské vztahy (MKV – 2)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení
- nachází souvislosti mezi učivem a aplikuje je v praktickém životě
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy

Učitel

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů

- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům řešení sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů

Kompetence k řešení problémů

Žák

- obhájí svá rozhodnutí
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- vnímá nejrozumnější problémové situace a plánuje způsob řešení problémů
- kriticky myslí

Učitel

- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- klade otevřené otázky a podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Žák

- účinně se zapojuje do diskuze
- komunikuje na odpovídající úrovni
- osvojí si kultivovaný ústní projev

Učitel

- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- odmítá postoje, které narušují dobré vztahy mezi žáky
- organizuje, radí se, rozhoduje, kontroluje a prezentuje výsledky své práce i celé skupiny

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- usiluje o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory ostatních
- chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- formuje si volní a charakterové rysy
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel

- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- klade důraz na ohleduplnost, zdvořilost, úctu, kultivované vystupování, slušné chování k druhým lidem
- podporuje vlastní sebedůvěru u žáků

Kompetence pracovní

Žák

- efektivitě organizuje vlastní práci
- ovládá základní postupy první pomoci
- využívá znalostí a zkušeností v rámci vlastního rozvoje

Učitel

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- pomáhá žákům utvářet praktické životní dovednosti

Kompetence digitální

Žák

- si uvědomuje rizika plynoucí z nadměrného využívání digitálních technologií
- ovládá pravidla bezpečného využívání digitálních technologií, aplikací a služeb, rozpozná ohrožení psychického nebo tělesného zdraví
- využívá digitální technologie k monitorování svého zdraví a kondice

Učitel

- vede žáky k bezpečnému a přiměřenému využívání digitálních technologií, aplikací a služeb

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

Vyučovací předmět: **Výchova ke zdraví**

Ročník: 6.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		Projekty, kurzy	

- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy (Vz-9-1-15) - aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc (Vz-9-1-15) - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu (Vz-9-1-09) - dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce (Vz-9-1-09) - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni (Vz-9-1-13)	aktivit, - význam pohybu pro zdraví, pohybový režim Základy první pomoci a dopravní výchova - chodec - cyklista - dopravní značky - první pomoc Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy - psychická onemocnění - násilí namířené proti sobě samému - rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet)		

- v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým (Vz-9-1-13) - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt (Vz-9-1-14) - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích, ohrožení, nebezpečí i při mimořádných událostech (Vz-9-1-16)	Manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy - působení sekt Ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování - základní úkoly ochrany obyvatelstva - evakuace - činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání - šikana a jiné projevy násilí		

- uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni (Vz-9-1-13) - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým (Vz-9-1-13)	- formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže - komunikace se službami odborné pomoci		

Ročník: 7.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím (Vz-9-1-03) - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví (Vz-9-1-03) - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých (Vz-9-1-04) - uplatňuje osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví (Vz-9-1-04) - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí (Vz-9-1-07) - v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky (Vz-9-1-07) - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu (Vz-9-1-09) - dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce (Vz-9-1-09)	Zdravý způsob života a péče o zdraví Výživa a zdraví - vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - poruchy příjmu potravy Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota Hodnota a podpora zdraví Ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence - nákazy respirační - přenosné stravou - získané v přírodě - přenosné krví a sexuálním kontaktem - přenosné bodnutím hmyzu a stykem se		

- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím (Vz-9-1-10) - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví (Vz-9-1-05) - vyvozuje osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví (Vz-9-1-04) - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc (Vz-9-1-15) - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního	zvířaty Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění - stres a jak s ním pracovat Preventivní a léčebná péče - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) Dopravní výchova - pravidla silničního provozu - dopravní značky - křižovatky - rizikové situace - první pomoc Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Rizikové chování		

odpovědného sexuálního chování (Vz-9-1-12)	- základní pravidla osobní hygieny - sexuální orientace - početí, těhotenství, porod - cesty přenosu pohlavních nemocí - rizikové chování, ochrana před nákazou - sexuální zneužití - sexualita a zákon		

V. 8. 2. Vzdělávací obor: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávání v oboru Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb a zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil, pro podporu zdraví a ochranu života.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Tělesná výchova je rozdělena na 3 tematické okruhy:

1. činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví
- příprava organismu
- zdravotně zaměřené činnosti
- rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu
- hygiena a bezpečnost při TV
- bezpečnost při pohybových činnostech

2. činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry
- základy gymnastiky
- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti
- průpravné úpoly
- základy atletiky
- základy sportovních her
- turistika a pobyt v přírodě
- plavání
- lyžování a bruslení (dle podmínek)
- další pohybové činnosti

3. činností podporující pohybové učení

- komunikace v TV
- organizace při TV
- zdroje informací
- zásady jednání a chování
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností
- měření a posuzování pohybových dovedností

- zdroje informací o pohybových činnostech

Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu, žáci cvičí ve vhodném sportovním úboru a obuvi. Povinnou součástí výuky tělesné výchovy je plavecký kurz v celkovém rozsahu 40 hodin v průběhu 1. stupně.

Začlenění průřezových témat – v předmětu Tv nejsou zařazena žádná průřezová témata

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- poznává vlastní pohybové schopnosti a možnost individuálního rozvíjení
- systematicky sleduje vývoj vlastní fyzické zdatnosti

Učitel

- vede žáky k sebehodnocení i hodnocení výkonů jejich spolužáků
- individuálním přístupem k žákům zvětšuje jejich šanci prožít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Žák

- přemýšlí o problému při ovládnutí cviku a hledá tréninkové cesty k jeho odstranění
- hledá vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Učitel

- seznamuje žáky s různými strategiemi řešení problému
- pracuje se žáky ve skupinách

Kompetence komunikativní

Žák

- užívá sportovní terminologii
- vytváří taktiky a formuluje pravidla hry

Učitel

- učí žáky reagovat na pokyny
- využívá různé informační a komunikační zdroje a prostředky

Kompetence sociální a personální

Žák

- dodržuje pravidla fair play
- rozvíjí efektivní spolupráci uvnitř týmu

Učitel

- společně se žáky vytváří pravidla týmové práce a řídí se jimi
- upevňuje mezilidské vztahy
- usiluje o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině

Kompetence občanské

Žák

- učí se zodpovědnému chování v krizových situacích

Učitel

- podporuje aktivní sportování
- objasňuje a podává příklady potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách

Kompetence pracovní

Žák

- bezpečně užívá tělocvičné náčiní a nářadí

Učitel

- uvádí příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu i v celém životě
- zpracovává a prezentuje naměřené výkony

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologii pro vyhledávání informací o pohybových činnostech
- předchází situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví

Učitel

- vede žáky k bezpečnému využití digitální technologie tak, aby se vyhnuli situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**

Ročník: 1. – 3.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti (Tv-3-1-01) - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení (Tv-3-1-02) - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích (Tv-3-1-03) - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy (Tv-3-1-04) - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci (Tv-3-1-05)	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - komunikace, organizace ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových aktivitách ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ - příprava organismu ke sportovnímu výkonu, zdravotně zaměřené činnosti - zásady správného držení těla - dechová cvičení - vnímání pocitů při cvičení GYMNASTIKA akrobacie - průpravná cvičení, kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách, rovnovážné polohy (váha stojmo) přeskok		

- žák se adaptuje na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, uplatňuje základní plavecké dovednosti (TV-5-1-11) - žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti (TV-5-	- nácvik odrazu (můstek, trampolínka) rytmické formy cvičení - jednoduché tance průpravné úpoly - přetahy a přetlaky - šplh na tyči ATLETIKA - atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, cval stranou) - rychlé běhy na krátkou trať - starty z různých poloh - hod kriketovým míčkem - skok daleký - vytrvalostní běh POHYBOVÉ HRY - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením a s různým náčiním (švihadlo, míč, apod.) PLAVÁNÍ - hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti		

1-11) - žák zvládá vybranou plaveckou techniku (TV-5-1-12) - žák ovládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti (TV-5-1-12)	- jeden plavecký způsob (plavecká technika) - prvky sebezáchrany		

Ročník: 4. – 5.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti (Tv-5-1-01) - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením (Tv-5-1-02) - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her (Tv-5-1-03) - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka (Tv-5-1-04) - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti (Tv-5-1-05) - jedná v duchu fair- play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví (Tv-5-1-06) - užívá při pohybové činnosti základní osvojené	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - komunikace, organizace ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových aktivitách ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ - příprava organismu ke sportovnímu výkonu, zdravotně zaměřené činnosti - zásady správného držení těla - dechová cvičení - vnímání pocitů při cvičení GYMNASTIKA akrobacie - průpravná cvičení, kotoul vpřed, vzad, s obměnami - rovnovážné polohy (váha stojmo) - stoj na lopatkách - stoj na rukou s dopomocí		

tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení (Tv-5-1-07) - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy (Tv-5-1-08) - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky (Tv-5-1-09) - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace (Tv-5-1-10)	přeskok - nácvik odrazu (můstek, trampolínka) - roznožka (přes kozu našíř) - skrčka (přes kozu našíř) hrazda - vzpor na rukou, kotoul vpřed - vis v podkolení rytmické formy cvičení - jednoduché tance průpravné úpoly - přetahy a přetlaky - šplh na tyči ATLETIKA - atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, cval stranou) - rychlé běhy na krátkou trať - starty z různých poloh - nácvik startu z bloků - hod kriketovým míčkem - skok daleký, skok z místa - vytrvalostní běh - základy štafetového běhu, předávka		

	POHYBOVÉ HRY - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením a s různým náčiním (švihadlo, míč, apod.) SPORTOVNÍ HRY - zásady jednání a chování, olympijské ideály a symboly vybíjená - manipulace s míčem, přihrávky - herní činnosti jednotlivce - spolupráce ve hře - průpravné hry - pravidla - taktika, rozhodnost, pohotovost minibasketbal - manipulace s míčem - přihrávky - dribling - střelba na koš - průpravné hry - pravidla DOPLŇKOVÉ SPORTOVNÍ HRY minikopaná, florbal		

	- manipulace s míčem, herním náčiním turistika a pobyt v přírodě výchova cyklisty – dětské dopravní hřiště		

Vzdělávací obor: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsah předmětu tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Tělesná výchova na 2. stupni má časovou dotaci 2 vyučovací hodiny (po 45 minutách) týdně ve všech ročnících. Na 2. stupni se vyučuje tělesná výchova v dělených třídách (chlapci – děvčata) v tělocvičně, na hřišti a v okolí školy.

Vzdělávací obsah předmětu na 2. stupni je rozdělen do těchto okruhů:

- činnosti ovlivňující zdraví
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- činnosti podporující pohybové učení

Nedílnou součástí výuky je lyžařský výcvikový kurz v 7. ročníku, rozšířený o nabídku snowbordingu (podle možnosti organizačního zajištění).

Cílem tělesné výchovy je pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní a sociální pohody. Žáci jsou vedeni k chápání významu zdatnosti jako významného předpokladu pro uplatnění ve společnosti a k využívání preventivních postupů v denním režimu.

Vzdělání v TV směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a vytváří pohybové, morální a volní předpoklady pro „zdravé“ rozhodování v životních situacích.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- poznává vlastní pohybové schopnosti a možnost individuálního rozvíjení
- systematicky sleduje vývoj vlastní fyzické zdatnosti

Učitel

- vede žáky k sebehodnocení i hodnocení výkonů jejich spolužáků
- individuálním přístupem k žákům zvětšuje jejich šanci prožít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Žák

- přemýšlí o problému při ovládnutí cviku a hledá tréninkové cesty k jeho odstranění
- hledá vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Učitel

- seznamuje žáky s různými strategiemi řešení problému
- pracuje se žáky ve skupinách

Kompetence komunikativní

Žák

- užívá sportovní terminologii
- vytváří taktiky a formuluje pravidla hry

Učitel

- učí žáky reagovat na pokyny
- využívá různé informační a komunikační zdroje a prostředky

Kompetence sociální a personální

Žák

- dodržuje pravidla fair play
- rozvíjí efektivní spolupráci uvnitř týmu

Učitel

- společně se žáky vytváří pravidla týmové práce a řídí se jimi
- upevňuje mezilidské vztahy
- usiluje o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině

Kompetence občanské

Žák

- zodpovědně se chová v krizových situacích

Učitel

- podporuje aktivní sportování
- objasňuje a podává příklady potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách

Kompetence pracovní

Žák

- bezpečně užívá tělocvičné náčiní a nářadí

Učitel

- uvádí příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu i v celém životě
- zpracovává a prezentuje naměřené výkony

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie k měření své výkonnosti a pozorování osobních zlepšení
- využívá digitální technologie k rozboru svého sportovního výkonu

Učitel

- vede žáky k bezpečnému využívání digitálních technologií při rozvoji jejich tělesné zdatnosti

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**

Ročník: 6. – 9.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem (Tv-9-1-01) - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program (Tv-9-1-02) - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly (Tv-9-1-03) - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší (Tv-9-1-04) - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost (Tv-9-1-05) - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (Tv-9-2-01)	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí		

- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny (Tv-9-2-02)	- estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance - úpoly – základy sebeobrany, základy aikidó, judó, karatedó - atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí - sportovní hry (<i>alespoň dvě hry podle výběru školy</i>) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie - turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu,		

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu (Tv-9-3-01) - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (Tv-9-3-02)	dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - lyžování, snowboarding, bruslení (<i>podle podmínek školy</i>) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (<i>další zimní sporty podle podmínek školy</i>) - další (i netradiční) pohybové činnosti (<i>podle podmínek školy a zájmu žáků</i>) ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách;		

- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (Tv-9-3-03) - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora (Tv-9-3-04) - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí (Tv-9-3-05) - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže (Tv-9-3-06) - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci (Tv-9-3-07)	sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování - historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta - pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování SPORTOVNÍ HRY vybíjená - taktika, rozhodnost, pohotovost přehazovaná - přehození míče přes síť - rychlá a přesná přihrávka - prudké odehrání míče do soupeřova pole („smeč“ jednoruč, obouruč, ve výskoku) košíková - správný postoj při přihrávce		

	- dribling pravou i levou rukou bez očního kontaktu s míčem - manipulace s míčem - dvojtakt - střelba na koš - nácvik herních činností jednotlivce - obrana (zónová, osobní, obranný pohyb) - uvolňování hráče s míčem, bez míče odbíjená - odbití vrchem, spodem - přihrávky vrchem, spodem, přes síť - podání vrchem, spodem - nácvik útoku po přihrávce - příjem podání, nácvik smeče DOPLŇKOVÉ SPORTOVNÍ HRY - minikopaná, florbal, korfbal - nácvik útoků a obrany - herní varianty ATLETIKA - atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, cval		

	stranou, oštěpařský krok) - rychlé běhy na krátkou trať - starty z různých poloh - nácvik startu z bloků - hod kriketovým míčkem - skok daleký, skok vysoký - vrh koulí - vytrvalostní běh - základy štafetového běhu, předávka GYMNASTIKA - akrobacie - kotoul vpřed, vzad, s obměnami, ve vazbách - kotoul letmo do duchen (s odrazem z můstku, trampolínky, přes překážku) - kolébka vzad z různých postojů a poloh - stoj na lopatkách - stoj na rukou (u opory, samostatně) - přemet stranou (vpravo, vlevo) - rovnovážné polohy (váha stojmo) - přeskok, nácvik odrazu - roznožka (přes kozu našíř, naděl, s oddáleným můstkem)		

- v rámci svých možností zvládá speciální lyžařský	- skrčka (přes kozu našíř, přes bednu našíř) - hrazda - vzpor na rukou, kotoul vpřed - přešvih únožmo (pravou, levou) - toč jízdo vpřed, vzad - podmet, nadhmatem výmyk - seskok zákmihem - kruhy, rotace kolem své osy - doskočné – výdrž ve shybu (D) - shyby (CH) - šplh na laně, tyči CVIČENÍ PRŮPRAVNÁ, KOMPENZAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, RELAXAČNÍ, KOORDINAČNÍ, KONDIČNÍ LYŽOVÁNÍ - bezpečnost pohybu v zimní horské krajině - sjezdové lyžování - jízda na vleku		

výcvikový kurz - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí přírody - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost			

V. 8. 3. Vzdělávací obor: POHYBOVÉ HRY

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět pohybové hry se vyučuje ve 3. ročníku jednu hodinu týdně pro všechny žáky.

Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy:

- a) činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu na zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při tělesné výchově, bezpečnost při pohybových činnostech
- a) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy, cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, další pohybové činnosti
- b) činnosti podporující pohybové učení – komunikace v tělesné výchově, organizace při tělesné výchově, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace – žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně a na školním hřišti. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce.

Začlenění průřezových témat - v předmětu Ph nejsou zařazena žádná průřezová témata

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- poznává vlastní pohybové schopnosti a možnost individuálního rozvíjení
- systematicky sleduje vývoj vlastní fyzické zdatnosti

Učitel

- vede žáky k sebehodnocení i hodnocení výkonů jejich spolužáků
- individuálním přístupem k žákům zvětšuje jejich šanci prožít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Žák

- přemýšlí o problému při ovládnutí cviku a hledá tréninkové cesty k jeho odstranění
- hledá vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Učitel

- seznamuje žáky s různými strategiemi řešení problému
- pracuje se žáky ve skupinách

Kompetence komunikativní

Žák

- užívá sportovní terminologii
- vytváří taktiky a formuluje pravidla hry

Učitel

- učí žáky reagovat na pokyny verbální i neverbální
- využívá různé informační a komunikační zdroje a prostředky

Kompetence sociální a personální

Žák

- dodržuje pravidla fair play
- rozvíjí efektivní spolupráci uvnitř týmu

Učitel

- společně se žáky vytváří pravidla týmové práce a řídí se jimi
- upevňuje mezilidské vztahy
- usiluje o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině

Kompetence občanské

Žák

- učí se zodpovědnému chování v krizových situacích

Učitel

- podporuje aktivní sportování
- objasňuje a podává příklady potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách

Kompetence pracovní

Žák

- bezpečně užívá tělocvičné náčiní a nářadí

Učitel

- uvádí příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu i v celém životě
- zpracovává a prezentuje naměřené výkony

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologii pro vyhledávání informací o pohybových činnostech
- předchází situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví

Učitel

- vede žáky k bezpečnému využití digitální technologie tak, aby se vyhnuli situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví

Vyučovací předmět: **Pohybové hry**

Ročník: 3.

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - provádí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - seznámí se s kondičním cvičením - dbá na správné držení těla - přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - dbá na správné dýchání - provádí kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny - používá základní tělocvičné pojmy - rozumí povelům pořadových cvičení - cvičí podle jednoduchých pokynů - dodržuje pravidla bezpečnosti - používá vhodné sportovní oblečení a obuv - jedná v duchu fair-play - respektuje opačné pohlaví - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - příprava ke sportovnímu výkonu, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti - tělocvičné pojmy – komunikace v tělesné výchově - bezpečnost při sportování ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - základy míčových her (průpravné činnosti)		

- zvládá přihrávky obouruč, jednoruč - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje - zvládá přeskoky přes švihadlo různými způsoby - ovládá techniku hodu kriketovým míčkem - uběhne 200 m až 600 m - osvojuje si techniku skoku dalekého a skoku z místa - šplhá na tyči - zvládá cvičení na žíněnce (kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách) - osvojuje si odraz z trampolínky, z můstku - provádí cvičení na švédské bedně, žebřinách, lavičkách apod. - vyjádří rytmus hudby pohybem	- pohybové hry (závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením a s různým náčiním (švihadlo, míčky, apod.) - základy atletiky (rychlý běh, vytrvalostní běh, skok do dálky, skok z místa, hod míčkem) - základy gymnastiky (cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení) - základy rytmické gymnastiky		

V. 9. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce vede žáky k získání uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a návyky. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Je realizována ve vzdělávacím oboru Pracovní činnosti.

V. 9. 1 Vzdělávací obor: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět pracovní výchova se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti jsou na 1. stupni rozděleny do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem
 - vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
 - funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
 - jednoduché pracovní postupy a organizace práce

- lidové zvyky, tradice a řemesla
- 2. Konstrukční činnosti
 - práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
 - sestavování modelů
 - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
- 3. Pěstitelské práce
 - základní podmínky pro pěstování rostlin
 - péče o nenáročné rostliny
 - pěstování rostlin ze semen
 - pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování
- 4. Příprava pokrmů
 - pravidla správného stolování
 - příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Začlenění průřezových témat – v předmětu PČ nejsou žádná průřezová témata

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- osvojí si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí

Učitel

- umožňuje žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost

Kompetence k řešení problémů

Žák

- promyslí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů

Učitel

- rozvíjí u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

Žák

- rozšíří si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- popíše postup práce

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

Žák

- pracuje ve skupině, vytváří společné práce, při kterých spolupracuje s ostatními spolužáky
- respektuje nápady druhých a snaží se společně o dosažení kvalitního výsledku

Učitel

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

Kompetence občanské

Žák

- respektuje různá stanoviska a čerpá z nich poučení
- chápe základní ekologické souvislosti, respektuje základní požadavky ochrany životního prostředí

Učitel

- utváří ohleduplný vztah k přírodě a kulturním výtvorům

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podporuje jeho vlastní sebedůvěru

Kompetence pracovní

Žák

- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny
- vede žáky ke správnému způsobu užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků, podle potřeby žákům v činnosti pomáhá
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence digitální

Žák

- bezpečně vyhledává pomocí digitální technologie materiály, předlohy, vzory a inspiraci pro svou práci - výrobky

Učitel

- vede žáky k užívání bezpečné digitální technologie a tvořivosti

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**

Ročník: 1. – 3. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
Žák: - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů (Čsp-3-1-01) - pracuje podle slovního návodu a předlohy (Čsp-3-1-02) - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi (Čsp-3-2-01) - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování (Čsp-3-3-01) - pečuje o nenáročné rostliny (Čsp-3-3-02) - připraví tabuli pro jednoduché stolování (Čsp-3-4-01)	Práce s drobným materiálem - papír a karton - textil - modelovací hmota - přírodniny Konstrukční činnosti - stavebnice - kartonové prvky Pěstitelské činnosti Příprava pokrmů		

- chová se vhodně při stolování (Čsp-3-4-02)			

Ročník: 4. – 5. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu (Čsp-5-1-01) - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic(Čsp-5-1-02) - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu (Čsp-5-1-03) - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu (Čsp-5-1-04) - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž (Čsp-5-2-01) - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu (Čsp-5-2-02) - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu (Čsp-5-2-03) - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování (Čsp-5-3-01) - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné	Práce s drobným materiálem - papír, karton - textil - modelovací hmota - přírodniny - pracovní pomůcky a nástroje - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Pěstitelské činnosti - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo		

rostliny (Čsp-5-3-02) - volí podle druhů pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní (Čsp-5-3-03) - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu (Čsp-5-3-04) - orientuje se v základním vybavení kuchyně (Čsp-5-4-01) - připraví samostatně jednoduchý pokrm (Čsp-5-4-02) - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování (Čsp-5-4-03) - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni (Čsp-5-4-04)	- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na záhradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - technika v kuchyni – historie a význam		

Vzdělávací obor: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vzdělávání v předmětu pracovní činnosti vede k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci
- osvojení si práce s dostupnou technikou, včetně techniky výpočetní
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách duševní a fyzické práce
- osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu povolání
- poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti
- získání pozitivního vztahu k práci, odpovědného, tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, organizace, plánování práce a technologické kázně

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím stavebnic, výukových programů na počítači, pracovních listů, odborné literatury
- krátkodobé projekty a exkurze s pozorováním

Řád učeben školní dílny, počítačové učebny, školní kuchyňky je součástí vybavení učeben, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- nachází souvislosti mezi učivem a aplikuje je v praktickém životě
- využívá moderní informační technologie, vyhledává informace z různých informačních zdrojů, posuzuje je a využívá je v dalším učení
- nové poznatky vyvozuje na základě osobních zkušeností a řízené činnosti

Učitel

- klade důraz na čtení s porozuměním, vyhledávání informací a práci s textem
- zadává úkoly, které umožní volbu různých pracovních postupů
- vede žáky k sebehodnocení a hodnocení výkonu svých spolužáků
- individuálním přístupem k žákům zvětšuje jejich šanci prožít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná, pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení
- kriticky myslí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Učitel

- klade otevřené otázky, motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života
- seznamuje žáky s různými strategiemi řešení problémů
- vede žáky k sebehodnocení a k analýze pracovních postupů
- respektuje názor žáků

Komunikativní kompetence

Žák

- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků
- formuluje své myšlenky, vyjadřuje se výstižně, zapojuje se a dodržuje pravidla diskuze

Učitel

- vede žáky k naslouchání, interpretaci s porozuměním
- učí žáky reagovat na neverbální pokyny
- vede žáky ke konstruktivnímu řešení problémů
- používá ve své výuce diskuzi

Kompetence sociální a personální

Žák

- odmítá postoje, které narušují dobré vztahy mezi žáky, neubližuje mladším spolužákům a má radost z úspěchů spolužáků
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na utváření pravidel práce v týmu, dohodnutá pravidla respektuje, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- organizuje, radí se, rozhoduje, kontroluje a prezentuje výsledky práce své i celé skupiny

Učitel

- během vzdělávání používá skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení, zařazuje práci ve dvojicích
- podle potřeby pomáhá žákům, umožňuje jim zažít úspěch, dodává jim sebedůvěru
- usiluje o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině

Kompetence občanské

Žák

- respektuje pravidla při práci
- chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitu životního prostředí

- zná svá práva a povinnosti, samostatně se rozhoduje a nese důsledky svých rozhodnutí
- nachází vlastní chyby, poučí se z nich a omluví se
- přivolá pomoc při zranění

Učitel

- podporuje vlastní sebedůvěru u žáků
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- organizuje exkurze do regionálních podniků

Kompetence pracovní

Žák

- používá bezpečně, účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla a závazky
- při práci chrání zdraví své i zdraví druhých, dbá zásad ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- své zkušenosti využívá v běžné praxi

Učitel

- seznamuje žáky s pravidly bezpečnosti práce, vede je k aktivnímu využívání ochranných pomůcek
- informuje žáky o nových technologiích, doplňuje výuku o praktické exkurze
- pozoruje pokrok při práci v hodině

Kompetence digitální

Žák

- využívají různé digitální technologie a digitální zdroje při volbě budoucího povolání, profesní přípravě
- propojuje vzájemně jednotlivé digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s technologií
- sestavuje si v digitální podobě osobní portfolio dovedností, zkušeností a zájmů
- osvojují si práci s digitálními technologiemi, které pomáhají při řešení běžných pracovních úkolů a projektů

Učitel

- vede žáky k efektivnímu využívání a správnému ovládnutí digitálních technologií
- motivuje žáky k využívání digitálních technologií
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů
- vede žáky k správnému ovládnutí vybraných digitálních zařízení

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**

Ročník: 6. – 8. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky

Žák: - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň (Čsp-9-1-01) - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí (Čsp-9-1-02) - organizuje a plánuje svojí pracovní činnost (Čsp-9-1-03) - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku (Čsp-9-1-04) - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu (Čsp-9-1-05) - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče (Čsp-9-5-01)	Práce s technickými materiály - organizace a bezpečnost práce - vlastnosti materiálu, užití v praxi - dřevo, plast a kov - úloha techniky v životě člověka, technika a životní prostředí - technické náčrty a výkresy, technické informace - pracovní postupy – zhotovení výrobků ze dřeva, plastu a kovu - jednoduché pracovní postupy a operace - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - technické kreslení – rovnoběžné pravoúhlé promítání - výroba železa, oceli, těžba a zpracování barevných kovů - plasty – výroba a vlastnosti - další užití plastu a jejich recyklace - péče o čistotu a pořádek v okolí školy Příprava pokrmů - úprava pokrmů		

- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy (Čsp-9-5-02) - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti (Čsp-9-5-03) - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni (Čsp-9-5-04) - provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví (Čsp-9-4-01) - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů (Čsp-9-4-02) - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu (Čsp-9-4-03) - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem (Čsp-9-4-04) - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	- zásady hygieny potravy - recepty a návody, kuchařské knihy - seznámení s elektrickými spotřebiči, bezpečnost při vaření - úprava stolu, stolování - skladování potravin, nákup - základní složky potravy - zdravá výživa a člověk - studená a teplá kuchyně Provoz a údržba domácnosti - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory - hotovostní a bezhotovostní platební styk - ekonomika domácnosti - údržba oděvu a textilií - úklid domácnosti - spotřebiče v domácnosti - odpad a jeho ekologické likvidace - elektronika v domácnosti - základy poskytování první pomoci SVĚT PRÁCE		

(Čsp-9-8-01) - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy (Čsp-9-8-02) - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání (Čsp-9-8-03) - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce (Čsp-9-8-04)	- trh práce- povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce - volba profesní orientace- základní principy, sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využití poradenských služeb. - svět práce – trh práce (povolání, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, kvalifikační, zdravotní, osobní požadavky) - volba profesní orientace (osobní zájmy, tělesný a duševní stav, využívání poradenských služeb) - možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení,		

	informace a poradenské služby - zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání		

VI. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

VI. 1. Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků

Hodnocení žáka ve škole a pravidla pro hodnocení žáka jsou stanovena v dokumentu „Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků“, který je přílohou č. 1 k Školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání „Škola zdravého těla a rozumu“, č.j.: ZŠKom/256/2016.

VI. 2. Autoevaluace školy

Hlavní oblasti	Cíle	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení

Podmínky ke vzdělávání	- Maximální aprobovanost sboru - Kvalitní materiální vybavení a pracovní podmínky	- Aprobovanost nad 85% - Investiční činnost, opravy v budově	- Výběr učitelů při přijímání - Rozpočet školy - Zápisy z BOZP - Koncepce rozvoje školy - Výroční zpráva	Průběžně Průběžně
Průběh vzdělávání	- Plnění kompetencí z RVP - Plnění výstupů z ŠVP - Zařazení vzdělávacích akcí pro žáky - Účast na soutěžích a olympiádách - Zařazení moderních metod výuky - Využívání didaktické techniky a ICT ve výuce - Vyhodnocování plánu pedagogické podpory a individuálních vzdělávacích plánů pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními	- Zápisy z předmětových komisí - Plnění tematických plánů - Vysílání učitelů na školení - Četnost používání - vyhodnocování naplňování PLPP a IVP	- Školní dokumentace - Hodnocení práce předmětových komisí - Zápisy z pedagogických rad - Hodnocení metodických orgánů - Zapojení do soutěží - Hospitační činnost, zprávy předmětových komisí - Hodnocení školního speciálního pedagoga , TU a vyučujících	Závěr šk. r. Závěr šk. r. Průběžně Průběžně

Školní klima a spolupráce s rodiči	- Péče o talenty	- Účast a umístění v soutěžích	- Zprávy vyučujících	Průběžně
	- Péče o zdravotně znevýhodněné žáky	- Individuální vzdělávací plán	- Zprávy VP, vyučujících a ŠSP	Pololetně
	- Informovanost rodičů	- Činnost školního poradenského pracoviště	- Příspěvky do tisku, fotokronika,	Průběžně
	- Spolupráce se spolkem Zlatohrad a Satinka dětem, z. s.	- Třídní schůzky, den otevřených dveří	- Vyhodnocení CPPŠ	Pololetně
	- Rozšíření mimoškolních aktivit	- Webové stránky školy	- Zpráva o činnosti školy	Poč. šk. r.
	- Kvalita výchovného poradenství	- Společné schůzky s vedením školy	- Zpráva o hospodaření	Poč. šk. r.
	- Kvalita spolupráce s PPP, školskou radou, s rodiči na třídních schůzkách	- Společné akce pořádané se spolem Zlatohrad a Satinka dětem, z. s.	- Zprávy vedoucích	Pololetně
		- Podpora práce školy a tříd	- Zápisy z třídních schůzek, jednání školské rady	
		- Plán ŠŽS a ŽP, práce zájmových útvarů, společné akce		
		- Zpráva o činnosti výchovného poradce		

Výsledky vzdělávání	- Srovnávání výsledků vzdělávání žáků 5. a 9. tříd - Úspěšnost v přijímacích zkouškách na SŠ - Minimalizace počtu žáků s nedostatečným prospěchem - Včasné podchycení poruch učení a chování u žáků	- Percentily úspěšnosti - Počet přijatých - Počet opravných zkoušek a opakujících žáků - Zprávy z pedagogických rad	- Testování žáků - Zpráva výchovného poradce - Tabulky o prospěchu a chování	1 x ročně Závěr šk. r. Závěr šk. r. Průběžně
Personální oblast	- Odborný růst pedagogických pracovníků - Sebehodnocení učitelů - Výsledky kontrolní činnosti	- Vyhledávání, účast a využití DVPP ve výuce - Osobní pohovory - Zápisy a protokoly	- Hodnotící zprávy PP, rozhovor, přehled akcí DVPP - Hodnotící zprávy PP, rozhovor - Zápisy, protokoly, rozbory závad	Závěr šk. r. Závěr šk. r. Průběžně
Úroveň výsledků práce školy	- Plnění hlavních úkolů školy v pedagogické oblasti - Plnění hlavních úkolů školy v ekonomické oblasti - Plnění úkolů předmětových komisí - Plnění úkolů VP, MPP, ŠSP apod.	- Koncepce rozvoje školy - Celoroční plán práce školy - Plán DVPP	- Výroční zpráva o činnosti školy, zprávy předmětových komisí - Rozbory hospodaření školy - Prověrky BOZP - Zprávy předmětových komisí - Zprávy VP, preventisty, ŠSP apod.	Závěr a počátek šk. r. Březen Závěr šk. r. Závěr šk. r.

VII. Závěr

Za zpracování jednotlivých částí učebních osnov školního vzdělávacího programu zodpovídají:

1. stupeň

Český jazyk a literatura – Mgr. Šárka Kantorová, Mgr. Eva Kubačáková

Anglický jazyk – Mgr. A. Pařovová, Mgr. T. Kaňáková

Matematika – Mgr. A. Juríčková, Mgr. A. Kastnerová

Člověk a jeho svět – Mgr. P. Toflová, Mgr. K. Valasová

Pracovní činnosti – Mgr. A. Pařovová

Hudební výchova – Mgr. K. Kmentová

Výtvarná výchova – Mgr. Z. Segetová

Tělesná výchova, Pohybové hry – Mgr. A. Prokop

Komunikační výchova – Mgr. M. Kohutová

Figurková školička – Mgr. R. Tobolová

Informatika - Mgr. P. Barták

2. stupeň

Český jazyk a literatura – Mgr. Petra Pánková

Dějepis – Mgr. Barbora Fialová

Anglický jazyk – Mgr. Lenka Korčecová

Německý jazyk – Mgr. Kateřina Hrabcová

Ruský jazyk – Mgr. Jaromír Kuliha

Francouzský jazyk - Mgr. Barbora Fialová

Matematika- Mgr. Jan Hrabec

Fyzika – Mgr. Marcela Židková

Finanční matematika – Mgr. Marcela Židková

Informatika – Mgr. Pavel Barták

Výchova k občanství – Mgr. Simona Zajková

Chemie – Ing. Gabriela Huserová

Přírodopis- Mgr. Jana Kocichová

Výchova ke zdraví – Mgr. Pavel Kijanica

Zeměpis – Mgr. Dita Dostálová

Tělesná výchova – Mgr. Pavel Kijanica

Komunikační výchova- Mgr. Pavlína Zpeváčková

Hudební výchova – Mgr. Petra Pánková

Výtvarná výchova – Mgr. Zuzana Vaidová

Pracovní činnosti – Mgr. Milan Sikora